

Potrpežljivost je potrebna, toda...

VOJMIR TAVCAR

Ob koncu prvega kroga posvetovanj s političnimi strankami je mandat za sestavo vlade Antonio Maccanico ugotovil, kako so ob nekaterih pomembnih vprašanih stališča strank sorodna, ob drugih pa se narazen. Dodal je, da soglasja in nesoglasja zadevajo tako ustavno reformo kot družbeni in gospodarski program, pa tudi samo sestavo vlade.

Maccanico je v bistvu kot notar zabeležil, da sta leva sredina in Kartel svobosčin sicer zainteresirana zato, da bi poskusili reformirati ustavo, toda nezaupljivost je velika, predvsem pa skušata obe strani pogniti prekratko oedejo vsaka na svoj konec, v upanju, da bo ostala odkrita nasprotnika zadnja plat.

Maccanico bo v svojem delu zblizevanja in usklajevanja najbrž naletel na velike težave, ceprav bi težko verjeli, da bi se po načelnem dogovoru kartela lahko premislila in se opredelila za predčasne volitve. To pa seveda ne pomeni, da se nategovanje vrvi ne bo nadaljevalo, saj vsaka od dveh strani mora pokazati, kako ji je uspelo uveljaviti svoje poglede.

Zaradi tega je jasno, da v Kartelu svobosčin postavlja nove zapreke in »predsedniško« tolmači francoski polpredsedniški vzorec zlasti lider Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Samo na ta način bo svoje somišljenike, ki se niso povsem pozabili, da so zrasi v neofasistični MSI in se ogrevajo za plebiscitarno demokracijo, prepričal, da ni preveč popustil pritiskom nasprotnika Massima D'Alema ter zainteresiranemu prepričevanju zaveznička Silvia Berlusconi.

Trenja, ki jih je izbira Antonia Maccanica za mandatarja ublazila, so se v Kartelu svobosčin spet zaostri. Vendar nasprotja v desnem zavezništvu so neznatna v primerjavi s težavami, s katerimi se mora v Oljki spoprijemati Massimo D'Alema. Tajnik Demokratične stranke levice je najbrž pričakoval, da ob morebitnem dogovoru z desnico za ustavne reforme, vsi ne bodo zadovoljni, najbrž pa ni racional, da bo moral tako vneto »gasi«.

Ironija usode je hotela, da se je za dogovor z desnico za ustavne reforme, vsi ne bodo zadovoljni, najbrž pa ni racional, da bo moral tako vneto »gasi«. Ironija usode je hotela, da se je za dogovor z desnico za ustavne reforme tako zavzel D'Alema, ki je pred tremi leti v manj zaostrenih razmerah dejansko prisilil tedanjega tajnika Hrasta Achilleja Occhetta, da je umaknil iz Ciampijeve vlade ministre DSL. D'Alema je z leve napadla SKP, spuntali so se Zeleni, lider Oljke Romano Prodi je zelo kritičen do dogovora, napada ga tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco, pa tudi v Demokratični stranki levice sta zaskrbljenost in nasprotovanje dogovarjanju precejšnja. Ze to samo dejstvo kaže,

da je imel Massimo D'Alema veliko političnega poguma, ko se je odločil za dogovarjanje s Kartelom svobosčin o spremembi pravil, saj je - tudi zaradi skromne verodostojnosti sogovornika - poskus bolj podoben hazardni igri kot racionalni šahovski partiji. V svojem prizadevanju, da bi z dogovorjeno spremembo pravil koristil Italiji, je Massimo D'Alema zelo verjetno iskren. Ni mu slo za »umazano politično kupčijo« z Berlusconiem, ampak zato, da bi prispeval k deblokiranju italijanske demokracije, saj je slišati zaskrbljujoče hreščanje v vseh kolesjih italijanskega državnega stroja. Za razliko od Romana Prodi, ki se je opredelil za takojšnje predčasne volitve, tako da bi nova pravila pisal prihodnji parlament, je D'Alema prepričan, da bi volitve lahko pomenile za levo sredino tveganje. V primeru zmage Kartela svobosčin (po umiku Antonia Di Pietra so volilne delnice Oljke padle) bi nova pravila pisala predvsem desnica, medtem ko bi bila pogodbeno moč levice manjša od sedanje. V sedanjem parlamentu, ki se doslej sicer ni odlikoval po učinkovitosti, pa je moč obeh taborov tako uravnovešana, da izsiljevanja in »blitzi« niso možni, se zlasti, ker je za ustavne spremembe potrebna kvalificirana večina.

Na drugi - negativni strani tehtnice pa sta seveda dejstva, da ima D'Alema kot glavnega sobesednika tistega Silvia Berlusconi, ki se ni rešil svojih problemov s pravico, ni izpolnil obljube o razrešitvi »konflikta interesov«, zavrl je tudi reformo Raija in uzakonitev takoimenovane »par condicio« (in to niso nepomembna vprašanja v sodobni medijski družbi), ob njem pa se Gianfranco Fini, ki bi rad presešel predstavniško demokracijo in vsilil plebiscitarno demokracijo (če jo lahko tako sploh imenujemo).

Ceprav je Maccanico že končal prvi krog posvetovanj, je ocena o sporazumu še nemogoča. Pochakati bo treba še nekaj časa, preden bo jasno, ali sta leva sredina in desnica sposobni poštenega dogovora o reformah in ali je Maccanico sposoben sestaviti tak program in tako vlado, ki ne bosta nesprejemljivo in neuzitno skrupulo, kar bi »velika koalicija« dejansko bila. Tudi v ocenjevanju sta potrebna potrpljenje pa tudi znatna mera odmaknjenosti in skepse. Sodi bo treba po dejstvih. Kljub temu poskusu racionalnega in neapriorističnega pristopa, pa se kot Slovenec zdrznem ob misli, da mi pravila igre piše clovek, ki je še pred nekaj leti »krampal« po zidku med Gorico in Novo Gorico in ki je z gliserja v steklenici pošiljal protestna iredentična sporočila v Koper.

Ukradli avto in pri Trebčah do smrti povozili žensko

TRST - Predsinočnjim so ukradli avto, včeraj navsezgodaj pa so pri Padričah, ob igriščih sportnega združenja Gaja, zakrivali težko prometno nesrečo, v kateri je izgubila življenje neka 49-letna ženska. Sami so obvestili policijo, vendar niso čakali na njen prihod, zbežali so neznan kam. Stekla je široka preiskava,

ki je že včeraj obrodila sadove, saj so prijeli nekega mladoletnika, pri katerem so našli torbo z dokumenti in denarjem, ki je bila v avtu ponesrečenke: svoje odgovornosti ni mogel več zanikati. Policiji je sicer navedel imena ostalih (bili naj bi v treh), vendar zgleда, da je dal lažne podatke.

Na 5. strani

Nogometnašem JAR afriški pokal

Južnoafriška nogometna reprezentanca je zakoralala po poteh uspehov, ki jih je zacrtala južnoafriška rugby reprezentanca, ko je lani osvojila svetovni pokal, saj ji je uspelo osvojiti letošnji pokal afriških narodov.

Uspeh je se toliko večji, saj je bil nogomet v casih apartheida malodane na meji ilegalnosti in vlada je komajda priznavala njegov obstoj. V finalu je JAR premagal Tunizijo.

Na 20. strani

RIM / »ZMERNI OPTIMIZEM« MANDATARJA MACCANICA

Prvi krog posvetovanj ni rešil vseh problemov

Nesoglasje o »političnih ministrih« in referendumu

RIM - Mandatar za sestavo nove vlade Antonio Maccanico je po prvem krogu posvetovanj s strankami izrazil svoj »zmerni optimizem«. Se vedno je treba premostiti nekaj bistvenih ovir, v prvi vrsti zahtevi desnice po »političnih ministrih« v tehnični vladi in po referendumu, ki naj bi potrdil prenovljeno ustavo. Berlusconi pristaja na vlado brez strankarskih ministrov, kot zahteva Fini, predlaga pa »garanta« desnega in levega zavezništva. Progresisti poudarjajo nesprejemljivost populističnega referenduma o ustavi, SKP je se vedno ostro proti »sirokemu zavezništvu od DSL do NZ«, Severna liga pa dopušta možnost sodelovanja pod pogojem, da se uveljavi federalizem.

Svoje stališče do nastajajoče vlade je izdelala tudi Slovenska skupnost, za katero bi ustavne reforme dodatno osibile slovensko manjšino.

Na 2. strani

BIH / OB CHRISTOPHERJEVEM OBISKU

Sarajevo utrdba

SARAJEVO - Medtem ko je lfor ob včerajšnjem obisku ameriskega državnega sekretarja Christopherja Sarajevo spreminil v pravo utrdbu, pa uresničitev daytonskega sporazuma poteka po predvidenem voznem re-

du. Delna izjema so le srbske četiri Sarajeva, kjer bosta srbska civilna oblast in policija prisotni se 45 dni. Ker pa so srbsko vojsko tudi na teh območjih zamenjale sile Iforja, so Srbi v bistvu ta redmestja že predali vladi BiH.

Italijanski kontingent pa je včeraj od Francozov prevzel nadzorstvo nad mostom Bratstva in enotnosti, ki povezuje Grbavico (na sliki AP). Bersaljerji so prevzeli nadzorstvo tudi nad stari zidovskim pokopališčem, odkoder so Srbi s topništvom in minometi tolkli Sarajevo ter vsa severna območja, ki so bila nekoč leglo srbskih ostrostrelcev. Predvsem na območju zidovskega pokopališča jih čaka težko delo, ker je območje dobesedno posejano z minami in eksplozivnimi pastmi. Prav včeraj je mina pri Gradačcu severno od Tuzle ubila nekega ameriskega vojaka, ki je tako prva ameriška žrtev v Bosni.

PADOVA / NA SKUPŠČINI TUDI RICCARDO ILLY

Gibanje županov pili svojo strategijo

PADOVA - Na generalni skupščini zupanov in občinskih upraviteljev Triveneta so včeraj ustanovili nov organizem, ki bo se utrdil njihov koordinacijski odbor. Gre za kongres zupanov, v katerem so prvi občani vseh trinajstih pokrajinskih središč in po trije zupani za vsako pokrajino v zastopstvu manjših občin.

Zupani Veneta, Tridentinske-Južne Tirolske in Furlanije-Juljske krajine so torej potrdili svojo doslednost, ki jim je že omogocila, kot je poudaril domači zupan Flavio Zanonato, da so postali direktni sogovorniki osrednje izvršne oblasti na eni ter občanov in družbenih sil na drugi strani. To seveda se ni dovolj, od tod sklep o ustanovitvi kongresa in odločitev, ki jo je izval beneški zupan Massimo Cacciari, da se pošlje ministrskemu svetu skupna, soglasna spomenica o vsem, kar potrebuje Triveneto za svoj vsestranski

razvoj. To so predvsem sirše pristojnosti občin na finančnem in davčnem področju ter prometna (cestna, železniska, letalska in luška) infrastruktura, h kateri je trzaski zupan Riccardo Illy pridral se telekomunikacijsko mrežo, ki naj se nasloni na že postavljene optične kable v Trstu, Vidmu in Benetkah.

»Stranke zupanov ne bomo ustanovili, bomo pa močno dvignili glas in raztegnili razsežnosti našega protesta,« je napovedal Cacciari za primer, da Rim ne bi primerno prisluhnil njihovim predlogom in zahtevam. Beneški zupan je sicer glede nove vlade zmeren optimističen, vendar je treba upoštevati tudi bridke izkušnje iz preteklosti, ki jih označuje prepocasno ukrepanje v sili, kakršna je, denimo, po umi. Cacciarija je dopolnil Illy: »Avtocestno mrežo v Los Angelesu, ki jo je uničil potres, so njegovi upravitelji obnovili v samem mesecu dni...«

Damiani: »To ni namen Illyjeve uprave«

TRST - Podzupan Roberto Damiani se je ogradil od predloga za »racionalizacijo« sol, po kateri bi preselili ali ukiniti 3 slovenske vrtnice, 7 osnovnih, 4 nižjih in 2 visjih srednjih sol. »Gre samo za izsledke analize, ki jo je občina poverila trzaski univerzi,« je pojasnil podzupan »in ne izraza volje občinske uprave«.

Sindikat slovenske sole je izdal sporočilo, v katerem izraza veliko zaskrbljenost zaradi nove nevarnosti, ki ogroža slovensko solo, podpredsednik dezelnega sveta Milos Budin pa meni, podobno kot občinski svetovalec Andrej Berdon, da bo Illyjev odbor upošteval mnenja prizadetih.

Na 4. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Še o umoru Alpijeve in Hrovatina

Clan preiskovalne parlamentarne komisije o italijanski kooperaciji v Afriki sen. Gregorelli je mnenja, da so Somalci v Mogadišu ubili Alpijevo in Hrovatina, ker so bili besni na vse Italijane.

Stran 2

Sergio D'Antoni: To ni ultimatum

Vodja Cisl je zagotovil Larizzi (Uil), da ni tajnega dogovora s Cgil, in vztrajal, da je treba uresničiti sindikalno enotnost se letos.

Stran 2

Rešitev za Kmečko banko

Clani imajo sedaj rešitev Kmečke banke v svojih rokah, je bilo rečeno predsinoči na skupščini članstva pred nedeljskim občnim zborom.

Stran 7

Cicibonaši brez zastojev

Kosarkarji Cicibone Helvetius so včeraj v zadnjem kolu prvega dela D lige premagali se UG Goriziano (76:52) in so tako prvi na lestvici.

Stran 22

Slogašice premagale borovke

Po dokaj izenačeni in borbeni igri je sinoci v derbiju ženske odbojarske C1 lige Koimpex na Opčinah premagal Bor Mercantile.

Stran 23

RIM / MANDATAR ZA SESTAVO NOVE VLADE

Po prvem krogu posvetovanj Maccanico »zmerno optimist«

Odprti vprašanja »političnih ministrov« in referendum o prenovljeni ustavi - Dinijeva pozitivna ocena načelnega dogovora med strankami

Senator Salvi, (DSL) po posvetovanju z mandatarjem Maccanicom (AP)

RIM - »Velikega dogovora« od Demokratične stranke levice do Nacionalnega se ni, vendar se mandatar Antonio Maccanico postopoma približuje zastavljenemu cilju, sestavi nove koalicijske vlade za reformo ustave, in jo bo verjetno že prihodnji teden predstavil predsedniku republike Scalfaru. Odprtih političnih vprašanj sicer ne manjka, vendar sta dve posebno pomembni in bi lahko celo zavrla dogovor.

Prvo zadeva samo sestavo nove vlade oz. prisotnost političnih predstavnikov v vladi: medtem ko je Berlusconi odstopil od prvotne zahteve, Fini se vedno terja, da bi imeli tudi »politične mi-

nistre«, torej nekaj neposrednih predstavnikov desno in levsredinskega zavezništva, cesar pa ne sprejemajo zlasti na levi. Berlusconi bi se zadovoljil z »garantom« in ima že pripravljeno ime svojega predstavnika, Giannija Lette.

Drugo odprto vprašanje pa zadeva dokončni cilj, ki naj bi ga dosegla vlada v okviru »velikega dogovora« in sicer reformo ustave. Tudi v tem primeru so nesporazumi z desnico, tokrat tudi z Berlusconiem, in sicer glede nacijske dokončne odobritve prenovljene ustave. Za desnico bi jo morali potrditi na ljudskem referendumu, za levico pa je predlog nesprejemljiva populistična poteza, ker je že v sedanjih ustavi jasno določen postopek za spremembe, za katere je pristojen izključno parlament.

Mandatar Antonio Maccanico se je včeraj srečal s predstavniki strank - začel je pri zastopnikih Doline Aoste in Južnotirolcih, ki okvirno podpirajo njegov poskus prenovitve države - jutri pa bo vodil razgovore s predstavniki družbenih organizacij, pri čemer bo začel s sindikati.

Po prvem krogu posvetovanj je Maccanico »zmerno optimist«: odločno proti tehnični vladi je samo SKP, Severna liga pa postavlja izključno predpogoje, da se z institucionalno reformo uveljavi federalizem po nemškem zgledu. Maccanica je podprl tudi sedanjí predsednik vlade Lamberto Dini: na kongresu sindikata Cisl je pozitivno ocenil dejstvo, da so se politične sile domenile za načelo ustavne reforme.

IZJAVA / SEN. GREGORELLIJA

Umor Ilarie in Hrovatina ni bil naklepen?

Ubili naj bi ju iz maščevanja do Italijanov, ki so odhajali

RIM - Po petkovem intervjuju Marie Gritte Grainer za tretjo televizijsko mrežo je njene izjave o namerni zasedi, v kateri sta bila ubita Ilaria Alpi in Miran Hrovatin, v glavnem včeraj potrdil tudi senator Aldo Gregorelli (ljudska stranka), ki je novembra lani vodil delegacijo parlamentarne preiskovalne komisije o italijanski kooperaciji v Afriki.

Gregorelli je bil pred dnevi skupaj s predsednikom komisije Fiorello Provero (Severna liga) in z nekaterimi drugimi člani komisije v Somaliji. Tu so se sestali s sefom somalske policije Gilaom, z italijanskim podjetnikom v Mogadišu Giancarlo Marocchinom in z voditeljem Somalskega nacionalnega zavezništva (SNA) generalom Mohamedom Farahom Aididom.

Gregorelli se po teh pogovorih strinja z oceno, da sta bila Ilaria Alpi in Miran Hrovatin ubita v namerni zasedi. Glede vzrokov tega dvojnega umora pa je mnenja, da se je zgodil iz maščevanja proti Italijanom, ki so prav v tistih dneh zapusali Somalijo. »Bili so to dnevi velikega sovraštva Somalcev do našega veleposlanstva, ki jim ni povrnilo stroškov za storjeno škodo, a v tistih dneh so Somalci ugrabljali tudi državljanke drugih držav,« je v intervjuju za dnevnik »Popolo« izjavil Gregorelli.

Ilarin in Miranov sofer je obenem predstavnikom komisije

povedal, da je bila Alpijeva zaskrbljena zaradi prisotnosti nekega terenskega vozila pred hotelom, kjer je bila nastanjena. Osebe v land roverju modre barve so torej nadzorovale vsakogar, ki je bil namenjen v hotel in bi lahko Ilario in Mirana ubile že prej, če bi to res hotele. To vsaj trdi somalski sofer.

Gregorelli ima obenem precejšnje dvome, da je slo za naklepni

umor, raje zagovarja tezo, da so bili na muhi vsi Italijani in tujci.

Glede vloge italijanskih tajnoobveščevalnih služb pa je Gregorelli povedal, da je bilo italijansko poveljstvo ob Marocchinovem sporočilu o zasedi zaskrbljeno le z vkrčevanjem vseh na letalono silko Garibaldi. Umor Ilarie in Mirana je bil torej za odhajajoče le ovira, tako da so s svojo zamudo dokazali le veliko nesposobnost in veliko neobčutljivost.

Stališče SSK o napovedanih reformah

Od Slovenske skupnosti smo prejeli naslednje tiskovno sporočilo, ki ga v celoti objavljamo:

Ustavne reforme, ki naj bi jih izvedli pod snujoco se vlado Antonia Maccanica, bi lahko dodatno osibile položaj slovenske manjšine v Italiji. Dovolj je pomisliti na napovedano uvedbo uninominalnega večinskega volilnega sistema z balotazo, ki bi dejansko lahko odpravil se zadnjo možnost, da bi Slovenci imeli predstavnika v rimskem parlamentu, se zlasti če se bo število sedežev v njem zmanjšalo.

Tako je med drugim ugotovilo deželno tajništvo SSK, ki se je zbralo v petek, 2. t.m., na svoji redni mesečni seji v Gorici in obravnavalo najnovejšo politično dogajanje v Italiji. SSK se zavzema za to, da bi italijansko republiko uredili ob spoštovanju temeljnih načel sedanje ustave in najnovejših pridobitev evropske demokracije, z okrepitevijo deželnih in krajevnih avtonomij v federalističnem smislu ter seveda ob spoštovanju narodnost-

ni manjsin, ki predstavljajo nepogrešljiv del današnje evropske in sploh svetovne stvarnosti. Slovenci v Italiji bi morali doseči, da bi se v tem času velikih sprememb končno premaknili z mrtve točke problema, s katerimi se že predolgo spopada naša narodnostna skupnost, začeni z odobritvijo zaščitnega zakona in z zagotovitvijo pravice do soudeležbe v političnem življenju, ki jo napovedujejo se reforme, kot receno, dodatno ogrožajo. Zahteva po uvedbi posebnih mehanizmov za zajamčenje zastopanosti v izvoljenih telesih, ki je ena izmed temeljnih programskih točk SSK, se zdaj ponovno izkazuje kot povsem utemeljena in kot bistvena pomena za nadaljnji obstoj slovenske manjšine v Italiji.

Na petkovi seji se je razvila tudi daljša in kritična razprava o sestavi nove vladne večine. Deželno tajništvo je sklenilo, da bo o tem zavzelo dokončno stališče, ko se bo politična slika izbistrila, vsekakor pa bo že v kratkem posredovalo

mandatarju Maccanicu temeljne zahteve slovenske manjšine.

Deželno tajništvo je na svoji zadnji seji razpravljalo tudi o političnih spremembah v Sloveniji. Izrazilo je pričakovanje, da bo nova vladna večina v matični državi pozorna tudi do problemov Slovencev po svetu in se posebej v Italiji. SSK je med drugim z zadovoljstvom ugotovila, da je zamisel o demokratično izvoljenem skupnem predstavnstvu naše narodnostne skupnosti naletela na pozitiven odziv v osnutku resolucije o slovenskih manjšinah, ki ga je pred dobrim mesecem sprejel Odbor za mednarodne odnose Državnega zbora Republike Slovenije. SSK pa obzaruje, da nekatere manjšinske komponente zdaj nastopajo v Ljubljani, da bi ta legitimni odziv matične države izničili oziroma ga črtali iz omenjene resolucije. Očitno gre za skupine, ki se ne morejo sprijazniti z uveljavljanjem načel in metod demokracije tudi pri Slovincih v Italiji.

SKUPŠČINA CISL / V NAVZOČNOSTI DINIJA

D'Antoni Larizzi: Nisem te izdal Pomirjevalen poseg Cofferatija

RIMINI - Vsestranska skupščina delegatov Cisl je včeraj potekala v malce vedrejšem vzdušju. Vodja Uil Pietro Larizza, ki niti metodološko niti vsebinsko ne soglasa z D'Antonijevim predlogom združitve treh osrednjih organizacij v enoten sindikalni subjekt se v tem letu, je držal besedo in ga ni bilo na spregled, vendar sta napetost omilila sef Cgil Sergio Cofferati in - predvsem - Lamberto Dini, ki so ga poslušalci nagradili z večkratnim toplim aplavzom.

»Premier nam je orisal dober program za prihodnjo vlado,« je zatrdil Cisl generalni tajnik in potrdil popolni zasuk v odnosih med sindikalnim gibanjem ter mozakom, ki zapusca Palaco Chigi. Ko je bil Dini Berlusconijev zakladni minister, je bil z njim boj na noz, ko pa je stopil za krmilo vlade, se je vse spremenilo. Zakaj? »Zaradi tega, ker je doumel naravo našega konfederativnega sindikalizma,« je pojasnil D'Antoni. Cisl ga bo, skratka, pogresal.

Vrnimo se k spornemu problemu sindikalne enotnosti. Cofferati, zlasti pa Larizza očita prvemu mozu Cisl, da jima je dal ultimatum, glavni sekretar Uil pa sumi, da ima opraviti s tajnim dogovorom Cgil-Cisl. Oba Sergia sta to odločno zavrnila, razlika med njima pa ostaja: za D'Antonija, ki je Larizzi z govorniškega odra v Riminiju zagotovil, da ga ni izdal, temveč je slo zgolj za nesporazum, je važno, kdaj, za Cofferatija (in Larizzo) pa, kako do enotnosti in kaksne. »V tem trenutku ne potrebujemo mitičnih datumov, ampak samo trden sindikat,« je naglasil tajnik Cgil rekoč, da mora biti združitveni postopek karseda premisljen, torej ne prenapet.

Enako meni minister za delo Tiziano Treu, ki pa delno soglasa z D'Antonijevim predlogom za skrajšanje delovnih urnikov, s pomočjo katerega naj bi zaposlili precej več ljudi. Predsednik Confindustrie Luigi Abete se s predlogom seveda ne strinja.

CATANIA / NOV USPEH PREISKOVALCEV

Mafiji zaplenili pravi arzenal

Poleg avtomatskega orožja tudi dva raketomet in pet AK-47

CATANIA - Karabinjerji so v vasi Viagrande (15 kilometrov od Catanie) v starih brlogih mafijskega klana Laudani odkrili pravi arzenal orožja, in sicer: dva raketomet, štiri ročne bombe, pet avtomatskih pušk kalasnikov, pet brzostrelnih pistol, dve ostrostrelni puški, šestnajst lovskih pušk, 41 pistol, tri neprebojne jopiče, štiri radijske oddajnike, dva dušilca, petstotno nabojev in policijsko uniformo. V akciji so se zaplenili lekarniško tehtnico, sto gramov mamil, 72 milijonov lir gotovine in več ukradenih vozil.

Ker je bil eden od raketometov že pripravljen za strel, so preiskovalci prepričani, da je klan načrtoval napad na nekoga, ki se premika v blindiranem avtomobilu. To so povedali na včerajšnji tiskovni konferenci v Catanii, ki so se je poleg karabinjerjev udeležili tudi številni sodniki. Namestnik državnega pravdnika Amedeo Bertone ne ve, kdo naj bi bila žrtev napada, ki ga je pripravljala klan Laudani, vsekakor pa je poudaril, da odkritje potrjuje informacije skesanecv, tistih skesanecv, ki jih nekateri krogi poskušajo prikazati kot nezanesljive. Nabiti raketomet so izročili piroteh-

nikom oporišča v Sigonelli, ki so ga razstavili in unicili.

Sodnik Mario Busacca pa je odkritje mafijskega arzenala ocenil kot dokaz, da se v Catanii nadaljuje mafijska vojna. Prav zato je po njegovem skrajno nevarno podcenjevati mafijski pojav. Njegov kolega Ignazio Fonzo pa je navedel, da so karabinjerji prisli do presenetljivega odkritja, ko so raziskovali umore in napade na mafijce v zadnjem tednu. Pred petimi dnevi so namreč v kraju San Giovanni La Punta ubili Luigija Di Bella, ki je bil v njegovem priporu. Di Bella je svoje morilce spustil v stanovanje, kar pomeni, da jih je dobro poznal. Na včerajšnji tiskovni konferenci so obenem poudarili, da je sedanja mafijska vojna sprožila poseben mehanizem. Mafijci, ki jih ogroža mafijska in državna pravica, raje klonijo pred državo, ker vedo, da mafija ne pozna milosti.

V akciji je sodelovalo 150 karabinjerjev, ki so aretirali 28-letnega Salvatoreja Merlina, ker je imel pri sebi pistole, mamilo in 72 milijonov lir gotovine. Orožje pa je bilo v glavnem skrito v dveh ukradenih in za velike hitrosti preurejenih avtomobilih.

Slabi vremenski obeti za nedeljo in prihodnji teden

RIM - Nad severno Italijo se je včeraj vreme izboljšalo, saj se je z vetrov z južnega kvadranta dvignila temperatura, tako da je skoraj vsepovsod deževalo ali rosilo. Izjema je bil le Piemont in seveda gorski kraji v alpskem loku. V Turinu je včeraj prislo do nepričakovane temperature zapleta. Ob 4. zjutraj je bila temperatura 1, 5° nad ničlo, od 7. do 8.30 pa je zivosrebrni stolpec zdrknil na 2, 1° pod ničlo, tako da so se cestisca in pločniki spremenili v prava drsalisca. Avtocesta Turin-Milan je bila zaradi trkov več ur zaprta. K sreči poledenelo cestisce ni terjalo žrtev. Vlazno in toplo zahodno vreme naj bi se nadaljevalo se danes, v noči na ponedeljek predvideno poslabšanje pa naj bi zajelo Italijo že jutri s ciklonalno burjo na severnem Jadranu, tako da meteorologi ne izključujejo sneženja vse do nizin in svarijo pred zledom. Po torkovem premoru pričakujejo novo poslabšanje v sedo ali v četrtek, ko naj bi bile padavine izdatnejše od sedanjih.

DAN SLOVENSKE KULTURE / V ČETRTEK V TRSTU, V PETEK V GORICI

Glavno besedo bodo tokrat imeli mlajši ustvarjalci

Slavnosti govornici bosta Matejka Grgič (Trst) in Erika Jazbar (Gorica)

TRST, GORICA - »Bodocnost je tistega, ki veruje v njo.«

Ta verza Srečka Kosovelova so organizatorji postavili kot nosilni motto letošnje osrednje proslave Dneva slovenske kulture. Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza slovenske katoliške prosvete in Slovenska prosveta so se odločili, da bodo ob letošnjem kulturnem prazniku posvetili največjo pozornost naši »bodocnosti«, to je mladim.

»Lani smo organizatorji postavili ob Prešernovem prazniku v ospredje pravice slovenske kulture. Tako odločitev je narekovala globoka finančna kriza, ki je zajela naše kulturne ustanove. Položaj naših kulturnih institucij se v minulem letu ni kaj bistveno izboljšal, kljub temu pa smo izbrali letos bolj optimistično izhodišče: mlade, ki si utirajo pot v svet kulture,« je obrazložila tajnica ZSKD Nives Kosuta.

»V preteklem letu so prejeli naši mladi umetniki vrsto pomembnih priznanj. Omenila bi le Corrada Rojaca in Saro Baldè. Teh pozitivnih aspektov življenja in dela naše skupnosti ne gre spregledati. Zato smo se odločili, da bi dali letos glavno besedo mladim,« je dodala tajnica ZSKD.

Dan slovenske kulture bomo proslavili v četrtek, 8. februarja, v Kulturnem domu v Trstu, dan kasneje pa se v goriskem Kulturnem domu. Program obeh proslav bo enak z izjemo priložnostnih govornic: v Trstu bo spregovorila Matejka Grgič, v Gorici pa Erika Jazbar. V

Med nastopajočimi bo openski mladinski zbor Vesela pomlad (arhivski posnetek)

priveditvi, v kateri bo dana beseda predvsem mladim, bosta, seveda, mladi tudi obe govornici.

Mladi bodo izstopali v besednem, literarnem delu. Prav na literarnem področju so naše kulturne ustanove in društva najmanj pozorni do mladih. Na glasbenem področju, na gledališkem, ali pa tudi na športnem področju se mladi neprimerno lažje uveljavijo, kot na literarnem. Na tem smo menda se najbolj pomanjkljivi. Letošnje praznovanje Dneva slovenske kulture naj bi vsaj nekoliko zapolnilo to vrzel.

Besedila, ki jih bodo predstavili na prireditvi, je izbral pesnik Marko Kravos. »Odbral sem dela starih mladih avtorjev: Miho Obita iz St. Lenarta v Beneciji, Liliano Visintin iz Ronk, Tatjana Rojc iz Nabrezine in Tomaza Susica iz Trsta. Vsi so v zadnjih letih dosegali tudi zunanje potrditve z nagra-

dami in publikacijami, a so v našem krogu se ne uveljavili. Obit je na primer prejel veliko nagrado v Milanu. Pred kratkim mu je italijanski založnik izdal dvojezično zbirko Per certi versi - Po drugi strani. Visintinova je tudi prejela priznanje na literarnem natečaju. Ronsko Jadro in tamkajšnji politvalentni center sta leta 1994 izdala njeno zbirko s prevodom v italijansko in spanscino. Tatjana Rojc je prejela že več nagrad na italijanskih literarnih natečajih, med drugim posebno nagrado Nosside leta 1995. Pravkar je izšla njena dvojezična pesniška zbirka Zemlja rdeča in neskončna - Terra rossa e infinita, ki jo je izdal italijanski založnik, pokrovitelj nagrade Nosside. Tomaz Susic je prejel nagrado literarnega natečaja Mladike in piše zelo zanimivo krajsko prozo.«

»Izbrani avtorji so se že

uveljavili v italijanskem prostoru, zato menim, da je prav, da jih tudi поблиže predstavimo tudi domačemu občinstvu in jih tako pritegnemo v okvir slovenske kulture. Sploh bi morala slovenska kultura biti bolj pozorna do teh in drugih mladih avtorjev, morala bi jih pritegniti, sicer obstaja nevarnost, da bodo zbežali. Pomembno je zato, da jih tudi mi spoznamo, da se zavemo njihove ustvarjalnosti, da ne bi se naprej ziveli v senci,« je poudaril pesnik Marko Kravos.

Besedila mladih avtorjev bodo podali mladi interpreti: Sara Baldè, Sara Hoban, Jan Leopoli in Tomaz Susic.

V pevskem delu bosta nastopila mesani zbor F.B.Sedej iz Steverjana, ki ga vodi Bogdan Kralj, in mladinski pevski zbor Vesela pomlad z Opčin, ki ga vodi Franc Pohajac.

Mladi bodo protagonisti tudi glasbenega dela

proslave. Sopranistka Mirjam Pahor bo ob klavirski spremljavi Valentine Pavio zapela tri pesmi, Corrado Rojac bo zaigral na harmoniko, nastopila pa bo tudi skupina Jazz in mi, ki jo sestavljajo gojenici tečaja jazz-glasbe na soli Glasbene matice pod vodstvom prof. Denisa Bianuccija.

Mladostne svezine torej na obeh proslavah Dneva slovenske kulture ne bo manjkalo. »Idealno bi bilo, ko bi skupno organizirali tudi proslavo v Beneciji,« je zavezal Marij Maver, predsednik Slovenske prosvete, ki je soorganizatorica prireditve. »Do tega se ni priložilo zaradi različnih pogojev delovanja, vendar pomembno je že to, da potekajo proslave v istem času, kar jim daje skupno podobo.«

O prireditvi je povedal, da je to že ustaljen praznik, tradicionalen. Zato se lahko dogodi, da postane proslavljanje rutinsko, z uveljavljenim pevskim zborom, uglednim govornikom. Iskanje novih poti pa ni vedno lahko, ker bi bilo treba dobiti tako pot, ki bi bila sprejemljiva za vse in ne bi smela biti odbijajoča. »Rock'n'roll in kaj podobnega ne spada zraven,« je poudaril. »Vsekakor pa se mi zdi, da je letošnji pristop z odprtim mladim zanimiv. Ideja je dobra, uspeh bo odvisen od udeležbe. Prijetno bo gledati mlade ljudi na odru. To bo dokaz, da se bo naša kulturna tradicija nadaljevala, saj ni mogoče vedno graditi na starejši generaciji,« je zaključil predsednik Slovenske prosvete Marij Maver. (MK)

NOVICE

Dan slovenske kulture na Colu, v Mačkoljah in na Opčinah

TRST - V mačkoljanski Srenjski hiši bo danes ob 18. uri proslava dneva slovenske kulture, na kateri bosta sodelovala MePZ Primorsko pod vodstvom A. Baloha in dramska skupina KD Rdeca zvezda z veseloigro Priprava na zlato poroko.

Praznik slovenske kulture, in sicer na igrano besedilo Zedinil rod slovenscne cele bo ob 17. uri tudi v Prosvetnem domu na Opčinah. Na prireditvi v organizaciji SKD Grad (Bani), SKD Tabor (Opčine) in MePZ Visava (Ferlugi) ter v postavitvi Olge Lupinc bodo nastopili recitatorji od Banov in v Opčin, MePZ Ferlugi, MPZ Tabor in mladi glasbeniki. Prav tako danes, in to ob 18.30, bodo dan slovenske kulture na pobudo KD Kraski dom pocastili se v Kulturnem domu na Colu. Sodelovali bodo pevski zbor osnovne sole iz Komna, otroški pevski zbor Zvonček-Repentabor in otroška dramska skupina KD Kraski dom z igrico Skopa Neza.

V goriskem Kulturnem domu prva predstava v furlanščini

GORICA - Danes ob 16.30 bo v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass 20-1) nastopila domaća gledališka amaterska skupina Compagnia Filodrammatica di Borgo San Rocco z zanimivo in izvorno predstavo v furlanskem jeziku "Frut... cori pai ciamps" ("Otrok... teči po tratah"). Avtor in režiser dela je Gorican Marino Zanetti, priredilja večera pa Centro tradizioni Borgo San Rocco in upravni odbor Kulturnega doma.

To bo prva gledališka predstava v furlanskem jeziku na odru Kulturnega doma v Gorici, ki potrjuje vlogo "kulturnega pristanišča" za celotno gorisko prebivalstvo: slovensko, italijansko in furlansko. (I.K.)

Obisk SLS pri SSK v Trstu

TRST - Jutri se bo mudilo predstavništvo SLS s predsednikom Marjanom Podobnikom na celu na obisku pri SSK. Delegaciji se bosta sestali na trzaskem sedežu SSK ob 17. uri. V središču pogovorov bodo novosti na slovenskem in italijanskem političnem prizorišču, položaj slovenske manjšine v Italiji, kakor tudi odnosi med matico in zamejstvom ter med Italijo in Slovenijo. Srečanje se uokvirja v redne stike med SSK in SLS.

Predsednik SLS Marjan Podobnik bo zvečer v Društva slovenskih izobražencev govoril bo o sedanjem slovenskem političnem trenutku.

Danes protestna manifestacija Edinosti

TRST - Danes bo od 11.30 do 12.30 na Trgu Zedinjenja Italije 74. redno mesečno protestno zborovanje, ki ga priredi družbeno-politično društvo Edinost v znak protesta proti skoraj polstoletni zamudi pri izdajanju ustreznih predpisov za varstvo slovenske manjšine v skladu s 6. členom in 10. prehodno določbo ustave italijanske republike ter več kot 40-letni zamudi pri izpolnjevanju obveznosti, ki jih je italijanska republika prevzela s posebnim statutom. Med zborovanjem bo prof. Pahor orisal razsodbo ustavnega sodišča st. 15 iz leta 1996 in analiziral teorijo odvetnika Paola Sardosa Albertinija o prenehanju mednarodnega varstva slovenske manjšine na ozemlju italijanske republike.

SISSA / OJAČEVALEC ENERGIJE

Rubbia odločno brani svoj načrt

Zagotavlja visoko stopnjo varnosti in nizko proizvodnjo jedrskih odpadkov

TRST - Nobelov nagrajenec Carlo Rubbia, ki je tudi predsednik družbe Sincrotrone, je včeraj v avditoriju sole za višje studije (SISSA) pri okrogli mizi orisal svoj tako imenovani načrt za »ojačevalec energije«, to je načrt o novem načinu pridobivanja jedrske energije. Nobelovega nagrajenca je v Trst povabil predsednik deželne odbora Sergio Cecotti, ki je Rubbii že ponudil, da bi ojačevalec energije postavil v Furlaniji v primeru, da bi ga v Trstu ne zeleli združiti s sinhrotronom.

Ojačevalec je v bistvu stroj za proizvodnjo čiste energije; njegova namestitve sodi v razvojni program s širokimi možnostmi aplikacije na znanstvenem in industrijskem področju, ki zagotavlja visoko stopnjo varnosti; poleg tega proizvaja zelo malo jedrskih odpadkov, cena proizvedena energija pa je zelo nizka. Nikakor ne gre za jedrski reaktor, je podčrtal Rubbia, niti za poskus, da bi na drugačen način proizvajali energijo, kar je bilo sicer že zavr-

njeno z ljudskim referendumom. Rubbia je svoj načrt odločno branil in ponovil, da je naloga znanstvenikov predlagati, skupnosti pa odločiti; po njegovem je treba jedrsko energijo sprejemati racionalno in logično, zaradi vse večjega povpraševanja po energiji pa se ni mogoče staviti samo na vire, ki jih danes uporabljamo in ki prav

gotovo prispevajo k povišanju stopnje onesnaženosti v svetu.

Ze razprava, ki je sledila njegovemu poročilu pa je pokazala, da bo pot do uresničitve načrta posuta s številnimi in ostrimi ovirami, ki jih v prvi vrsti postavlja predvsem stranka zelenih.

Na sliki (od leve): Cecotti, Amati in Rubbia

SINDIKATI / O URNIKI TRGOVIN

Dežela mora prislunhiti potrebam uslužbencev

TRST - Deželna tajništva sindikatov CGIL, CISL in UIL so na novinarski konferenci v Trstu pozvala Cecottijevo vlado, naj zakon o urejanju urnikov trgovin za javnost prilagodi stvarnim potrebam uslužbencev, in tako posegla v vročo polemiko, ki že delj časa spremlja postopek za preosnovo zakonskega besedila.

Sindikalne organizacije pristajajo na to, da lahko ostanejo trgovine odprte ves dan neprekinjeno, torej brez zgodnjega popoldanskega odmora, vendar opozarjajo, da ne bodo dopustile podaljšanja delovnega časa preko devete ure zvečer. V isti sapi pa odločno nasprotujejo ukinitvi predpisa, ki odreja obvezno zaporo ob ponedeljkih.

A to se ni vse. V listini, ki vsebuje predloge sindikatov in jo je obrazložil deželni tajnik UIL Luca Visentini, je zapisano, da nedeljskega odpiranja trgovin nikakor ne gre širiti, kajti prodajno osebje ima vso pravico, da se posteno odpocije. Ker pa to ni izrecno zajamčeno v deželnem zakonu, ga je nujno treba v tem smislu popraviti.

Po drugi strani se sindikalistom zdi nekam pretiran zakonski predpis, ki dovoljuje podaljšano odprtje trgovin v izrazito turističnih krajih in v goratih predelih, oziroma dopusca trgovanje tudi ob prazničnih dneh. To so predstavniki CGIL, CISL in UIL pristojnemu odborniku že povedali in čakajo, da jih pokliče na pojasnilni razgovor.

»Glede določanja trgovskih urnikov je deželna vlada krajevnim upravam res dodelila široko avtonomijo, ni pa vse zlato, kar se sveti,« je poudaril Visentini in dodal: »Ce se trzaski mestni mozej z nami posvetujejo, preden se za kaj odločijo, pa to ne velja za številne druge.«

Referendum za ukinitvev rdeče semaforke luči

TRST - »Ljudskemu izrekanju je treba povrniti njegovo prvotno dostojanstvo, tako da se bodo Pannellovi referendumi sesuli pod plazom krohota,« so povedali na včerajšnji novinarski konferenci trzaski pobudniki zbiranja podpisov v podporo osemnajstim referendumom, ki jih predlaga satirični tednik Cuore.

Ta je pobudo že pred časom sprožil v notranjskimi državah, zdaj pa je vendarle dosegla se naše kraje

V resnici gre za pravo satirično provokacijo, saj naj bi ljudje z ljudskim glasovanjem zahtevali med drugim odpravo televizije in rdečih semaforjev v prometnih krizicah, rehabilitacijo zloglasne tajne protozidarske loze P2 in delno revizijo kazenskega zakonika, tako da mafijsko delovanje, tatvine in korupcija ne bi bile več kazniva dejanja.

Peticijo z zahtevo po referendumih bo mogoče podpisati samo v tajnistvu trzasko občinske uprave vsak dan od 8.30 do 13.30, ob ponedeljkih in sredah pa se med 14. in 15. uro, kajti ustrezne publicne kampanje ne bo.

ŠOLSTVO / PREDLOG TRŽAŠKE UNIVERZE O »PREUREDITVI« SLOVENSkih ŠOL

»Dokument« ni sprejemljiv niti za samo občinsko upravo

Podžupan Damiani se ograjuje od predloga, ki bi uničil slovensko šolstvo

Oster protest Sindikata slovenske šole

Po novici iz Primorskega dnevnika, dne 3. februarja 1996, Sindikat slovenske šole - tajništvo Trst ogorčeno jemlje na znanje predlog o racionalizaciji slovenskih šol in otroških vrtcev na Trzaskem.

Znova se je zgodilo, kot že tolikokrat, da slovenska narodnostna skupnost ni imela nikakršne besede pri obravnavi stvari, ki so zanjo življenjskega pomena in se že spet enkrat znajde pred zaključki in dejstvi, s katerimi se ne more strinjati.

Raziskava, ki jo je trzaska univerza opravila po naročilu Občine Trst, ne upošteva skrajne razpršenosti slovenskih šol na teritoriju in togo upoštevanje njenih rezultatov bi našo šolsko mrežo še dodatno zrahljalo, s tem pa omejilo našo temeljno pravico po izobraževanju v slovenskem jeziku. Mimo tega ugotavljamo, da se možnost solanja v slovenscini vztrajno krči predvsem v trzaski občini.

Mnoge navedene šole in otroški vrtci so zaščiteni po londonskem memorandumu in nadaljnjih mednarodnih sporazumih. Vsaka sprememba te šolske mreže mora biti po mednarodnih predpisih (glej tudi zakon Belci-Skerk) predmet razprave v mešani komisiji.

SSS poziva vse slovenske solnike, politike in organizacije civilne družbe v Italiji, da se zavedajo kritičnosti situacije in temu primerno ukrepajo. Ta poziv v enaki meri velja tudi Republiki Sloveniji.

SSS bo zahteval javen odgovor občinske uprave in motivacijo teh tako drastičnih ukrepov prav v zvezi s slovensko solo, čim prej pa bo napovedal sindikalno zborovanje.

Sindikat slovenske šole
Tajništvo Trst

Osnovna šola na Proseku, ki je omenjena v dokumentu o »racionalizaciji«

Trzaski podžupan prof. Roberto Damiani ni seznanjen s predlogom o »racionalizaciji« slovenskega šolstva, ki smo ga objavili v včerajšnji številki, potem ko smo ga prejeli iz trzaskih občinskih krogov. Nacrt o preselitvi ali ukinjanju treh vrtcev, sedmih osnovnih in šestih srednjih šol »ni noben predlog,« pravi drugi človek trzaskih občinskih uprav: »Verjetno gre samo za sintezo obsežne študije trzaskih univerz o racionalizaciji celotnega šolskega sistema, ki jo je uredil pristojni občinski sektor. To ni nobeno stališče, ki bi kakorkoli predstavljalo voljo odbora.«

Zakaj pa niso seznanili slovenskih šol, sindikata in institucij s tako pomembnimi izsledki raziskave in zakaj jih niso pritegnili že k sami raziskavi?

Za podžupana Damianija ni tako dramatično, kot bi si lahko mislili: »Trebalo bo sele zaceti s postopkom, ki bo privedel do nacra za racionalizacijo; to je samo predhodna raziskava izvedencev trzaskih univerz, ki nikakor ne predstavlja mnenja in niti namenov odbora.« Na vsak način bo več pojasnil lahko posredovala pristojna odbornica za šolstvo Maria Teresa Basa Poropat, trdi »Illyjeva desna roka«, ne more pa biti dvoma, da sedanja občinska uprava noče in ne namerava

»razkrojiti« slovensko šolsko mrežo v trzaski občini: vse dosedanje delovanje Illyjevega odbora kaže v smer pozitivnega pristopa do slovenske narodnostne skupnosti.

Občinski svetovalec Slovenske skupnosti izvoljen na listi Zaveznštva za Trst Andrej Berdon je član komisije za šolstvo in kulturo: »Dokument je povzetek raziskave univerze in ne stališče občine, ki ga bo treba sele izdelati. Seveda bomo pri tem slovenski svetovalec vplivali zato, da se ohranijo vse slovenske šole. Če pa bo treba kaj spremeniti, se bo treba o spremembah dogovoriti s slovenskimi komponentami. Če pa bi se zgodilo per absurdum, da bi se uresničila predvidevanja iz objavljenega dokumenta, bi seveda to postavilo v krizo, bolje receno bi onemoglo naše sodelovanje.«

Trzaska občina je poverila raziskavo o šolskem sistemu trzaski univerzi pred dvema letoma. Univerzitetni raziskovalci so po dveh letih (in ne po enem, kot je bilo začetno predvideno) izdelali analizo in vrsto predlogov, ki so nesporemljivi vsebinsko, pa tudi metodološko nesporemljivi: med drugim niso niti vprašali za mnenje nobene od prizadetih. Tudi zaradi tega so predlogi, ki smo jih objavili včeraj, popolnoma zgrešeni.

Budin: Uprava bo upoštevala mnenje manjšine

Mislím, da je skrb za racionalizacijo javnih storitev, služb in uslug pravilna in prvenstvena naloga vsake javne uprave. Zato je prav, da si trzaska občinska uprava v okviru svojih pristojnosti in v sodelovanju z neposredno pristojnimi prizadeva tudi za racionalizacijo šolske mreže, h kateri spada tudi slovenska šola.

Prepričan pa sem, da bo trzaska občinska uprava takrat, ko bo zares odlocala o ukrepih na tem področju (če prav razumem, smo zdaj se na ravni dokumenta...), vzela v postev tako specifične potrebe in status slovenske šole kot mnenje pristojnih organov in prizadetih. Ravno tako želim biti prepričan, da bomo pri tem delu mi - slovenska manjšina - kot ena prizadetih strani znali odigrati vlogo protagonista, s tem da bomo ponudili naš predlog - nacrt za take ukrepe na tem področju, ki bi nam najbolj ustrezali; in tudi ne dvomim, da s tem našim predlogom ne bomo branili peteklosti, ki je ni več, saj bo naš nacrt (ki je v pripravi) seveda osnovan na sedanjosti oziroma na projekciji v vsaj bližnji prihodnost. Mislím, da je v tem oziru to za sedaj naša glavna naloga.

Kar se pa načina poročanja tiče, se sprašujem, če ne bi bilo bolj primerno, ko bi bili predvidenejši ali bolj zbirčni pri uporabi »tavelikega kanona, saj moramo znati razlikovati čim bolj med prijatelji, med tistimi, ki so lahko naši konstruktivni sodelavci, med tistimi, ki nam nasprotujejo in bi nam radi se naprej škodili itd.: tudi ali predvsem od tega je odvisno, kakšen bo naš položaj v družbi, v kateri živimo in katere sestavni del smo.

Milos Budin

TRŽAŠKA OBČINA / PO POLEMICAH O PRORAČUNU IN POLITIČNI USMERITVI

Koalicija je trdna, ICI pa dražji (+0,5%)

Koalicija, ki podpira Illyjev občinski odbor, je krepka, predvsem pa je... levosredinska. Dvome, ki so prisli na dan med razpravo o občinskem proračunu, so zavrnilo na včerajšnjem srečanju z novinarji, ki je bilo posvečeno zaključku razprave o proračunu, predvsem pa osvetlitvi političnega okvira.

Ob podžupanu Robertu Damianiju (župan Illy je imel druge obveznosti), odborniku za finance Francu De Grassiju in komaj imenovani odbornici za urbanistiko Ondini Barduzzijevi so bili predstavniki vsega loka, ki podpira Illyja: Peter Močnik za SSK sicer izvoljen v okviru Zaveznštva za Trst, Ferruccio Klingendrath, ki je zapustil Severno ligo in pristopil k federalistom, Paolo Castiliego za PRI, Giorgio De Rosa in Stefania Japoce za DSL, Maria Stella Malafronte in Lui-

Občinski odborniki in svetovalci na srečanju z novinarji (foto Krizmančič/KROMA)

gi Russo za Ljudsko stranko. Predstavniki občinske vlade so naglasili, da je proračun, ki ga bo občinski svet verjetno dokončno odobril že jutri zvečer, sad sodelovanja med zavezniki in

upošteva vrsto družbenih zahtev. Vprašanje zase je polemika med pristasi prenovitve Trga Unità in onimi, ki podpirajo postavitev »terapevtskega bazena« s toplo morsko vodo. Odbor me-

ni, da sta oba nacrti izvedljiva, se zlasti ker je ravno včeraj upravni svet Fundacije CRT odobril finansiranje stroškov za bazen.

V zvezi s splošno politično usmeritvijo je Da-

miani naglasil, sama Barduzzijeva pa se je še enkrat javno opredelila, da nova odbornica ni nikakršna trojanski konj desnice oz. Forza Italia: »Koaličijski program je znan, kdor pristopi k odboru, ga v celoti sprejema,« je bil Damianijev zaključek. »To je zaveznost leve sredine in o tem ne sme biti dvoma,« mu je pritrdil Castiliego, ostali predstavniki strank pa očitno niso niti imeli za potrebno, da bi se izgubljali besed o tem.

Predstavniki odbora so tudi pojasnili, da je povisek občinskega davka ICI na prvo hišo od 4 na 4,5% neizogiben zaradi zmanjšanja prispevkov, ki jih občina prejema od države. Vsekakor bodo za revnejše in za socialno ogrožene veljali posebni »popusti«. Trst, je pojasnil odbornik za finance, je se vedno »najcenejše« med 15 večjimi

italijanskimi mesti.

Iz vseh posegov je izhajalo, da so proračun med razpravo izboljšali s popravki, ki so bili dogovorjeni med strankami. Ravno s tem pa se ni popolnoma strinjal svetovalec Močnik, ki je sicer priznal, da so vnesli vrsto umestnih in dogovorjenih popravkov, vendar je odbor sprejel tudi take popravke, ki niso bili dogovorjeni, kot prispevek 100 milijonov lir za postavitev spomenika iredentističnega združenja ANVGD na fojbi Brsljanovici pri Opcinah.

Trzaski oktet v Revoltelli

V četrtek, 8. februarja ob 18. uri bo v avditoriju muzeja Revoltella koncert, ki ga prireja Občina Trst ob 25-letnici Trzaskega okteta.

POMORSTVO

Trzaskega Lloyda in Italije ne gre spojiti

Sindikat mora poseči enotno

Minister za prevoze Giovanni Caravale bo jutri sprejel predstavništvo avtonomnega sindikata Federmar-Cisal, ki mu bo predocilo nujo po dokapitalizaciji Trzaskega Lloyda. Za to je potrebnih 40 milijard lir, ki naj bi jih črpali iz 60-milijardnega sklada v smislu tako imenovanega Colonijevega dekreta.

Pred odhodom delegacije iz Trsta je tukajšnja Severna liga sprožila silno oster napad na vsedrjavna vodstva osrednjih treh sindikatov Cgil, Cisl in Uil oziroma na voditelje Filt, Fit in Ultrasport, čes da so sklep, s katerim je jamstveni organizem zavnil program Finmareja o preustroju državnega ladjevja, izkoristili za potrditev lastne teze, da je namreč treba trzasko plovno družbo spojiti z genovsko Italio.

Podobno kritiko je na njihov račun že lansko leto večkrat izrekel tudi Federmar-Cisal.

Severna liga je v tiskovnem sporočilu javila, da se bodo pristojne organizacije Cgil, Cisl in Uil 14. februarja v Rimu sestale z direktorjo finančnega holdinga in se z njim lepo dogovorile glede razdelitve osebja, ki je zdaj zaposleno v podjetjih Interlogistica in Italmar, med genovsko in trzasko družbo, in sicer prav v vidiku njune spojitve.

V resnici ne bo ravno tako.

Kakor smo zvedeli sinoči od pokrajinskega generalnega tajnika Cgil Bruna Zvecha, bo prihodnji petek dopotoval v Trst vsedrjavni sekretar sindikata Filt Guido Abbadessa, da bi poskusil vso zadevo enkrat za vselej razčistiti s tukajšnjimi glasniki delavcev v pomorskih prevoznih, ki se od zmeraj najodločneje protivijo spojitvi.

Kdaj pa sta se tirenska in jadranska stran razumeli!

Ocitek iz vrst organizacije Federmar-Cisal in Severne lige namreč ni popolnoma iz trte zvit. Lani smo ze najmanj dvakrat zasledili bistveno nesoglasje in celo protislovno ravnanje sindikata na vsedrjavni oziroma na trzaski pokrajinski ravni. Zeleti je torej, da si bodo 9. februarja zares nalili cistega vina. Združenje Trzaskega Lloyda in genovskega pomorskega prevoznika ne bi samo hudo okrnila verodostojnosti sindikata, temveč bi prizadejala velikansko škodo trzaskemu gospodarstvu ravno v obdobju, ko je pričela zamisel o »jadranskem koridorju« za integrirani tovorni promet med osrcjem Evrope in vzhodnim Sredozemljem prehajati v nacrtovalno fazo.

Drago Gasperlin

V ZGODNJIH JUTRANJH URAH PRI TREBČAH /

Z ukradenim avtom zakrivili nesrečo in povzročili smrt

Po nesreči so krivci zbežali, enega od njih pa so že včeraj prijeli

Ukradli so avto, zakrivili težko prometno nesrečo, v kateri je izgubila življenje 49-letna Janja Vucko-Babici, iz njenega avta pobrali torbo z dokumenti in denarjem ter zbežali. Prav torba je enega od trojice, nekega mladotnika, izdala: našli so mu jo doma, tako da se ni mogel več izmikati pred svojo odgovornostjo. Sedaj policija vneto išče ostale, o katerih je mladoletnik dal le splosne podatke, navedel je dve imeni (baje naj bi bila celo tujca), s katerima si policija ni mogla pomagati, verjetno sta izmisljeni. Preiskovalci pa so sinoci izrazili upanje, da bodo v kratkem primer le resili, saj je angazirano tako osebje letečega oddelka

kot cestne policije in openskega komisariata. Prometna nesreča se je zgodila v zgodnjih jutranjih urah pri Trebčah,

na povsem ravnem odseku, pri igriščih sportnega združenja Gaja. Vuckova, ki ima skupaj z možem pekarno v Trstu, na Trgu Puecher 5 pri Sv. Jakobu, je verjetno sla na delo (prebiva namreč nedaleč od Trebč, okrog 200 metrov od nogometnega igrišča, na levi strani ceste v smeri proti Opcinam). Z avtomobilom fiat ritmo je peljala smeri Padric, ko ji je nasproti pripeljal honda accord, ki je zavozil na nasprotni cestni pas. Trčenje je bilo neizogibno in silovito, fiat je zadelo na levi strani, torej na strani soferja, in ga odbilo v mrežo ob električni transformatorski postaji. Drugi avto je obstal okrog 15 metrov daleč. Na kraj so poleg

policije prisli tudi reševalci Rdečega križa in openski gasilci, ženski pa niso mogli pomagati, bila je že mrtva. Ostala je uklesčena v zviti pločevini, tako da so morali odrezati streho na avtu. Truplo so odpeljali sele po prihodu sodnega zdravnika. Vuckogva zasuša moža in ze odraslega sina, ki je poročen in ima tudi pekarno, na Furlanski cesti.

O potnikih v drugem avtomobilu ni bilo ne duha ne sluha. Policija pravi, da so prav oni poklicali na st. 113, vendar so v tem primeru morali peš do Trebč ali se vrniti nazaj do Padric. Možno je tudi, da so imeli mobilni ali pa, da niso bili sami, da je bil pred njimi ali za njimi se kakšen znanec. Postavlja se tudi vprašanje, če so se morebiti poskovali. V tem primeru bodo morda potrebovali zdravniško pomoč. Sedemnajstletni fant, ki so ga prijeli (njegovih podatkov niso posredovali in in so ga zaenkrat zadržali), si ni naredil nič hudega, dobil je le nekaj udarcev. Kaže sicer, da so ga prijeli prav zato, ker je potreboval zdravnika. Cesto pri Padricah so znova odprli nekaj pred 10. uro, ker so gasilci morali počistiti asfalt.

Drugi avtomobil, ki je nezgodo povzročil (bil je manj poškodovan), je bil ukraden predvečernim okrog 19. ure v Ul. Giulia, na vogalu z Ul. Cologna. Lastnik Enrico Zamboni je krajo prijavil se isti večer.

Piero Strain nas je tiho zapustil

Včeraj zvečer je redakcija našega dnevnika globoko presunila vest, da nas je za vedno zapustil Piero Strain; v postelji ga je med počitkom v prvih popoldanskih urah strla pljučna embolija.

Piero Strain, ki se je rodil leta 1944 v Dolini, kjer je tudi stanoval, se je na Primorskem dnevniku zaposlil leta 1971; službo je začel kot vratar in jo nato nadaljeval kot listopisec v tiskarni, zadnja leta pa je bil kurir v redakciji. Delovni kolegi se pokojnega Piera spominjamo kot dobre in prijazne osebe; bil je vedno na razpolago vsem in vsakomur priskočil na pomoč, da bi delo v redakciji cim boljše teklo. Tudi v rodni Dolini je imel Piero veliko prijateljev; rade volje je pomagal pri raznih vaskih opravilih, sodeloval pri Majenci in vedno, kjer je bila potrebna se ena roka. Bil je mirne in blage narave, zaradi česar se je rade volje zadržal v veseli družbi prijateljev; iskal jo je tudi na izletih našega dnevnika, ki se jih je v zadnjih letih redno udeleževal.

Sestri, sorodnikom in prijateljem izreka redakcija Primorskega dnevnika najgloblje sozaljje za prerano in bridko izgubo.

KONGRESNI CENTER / SOLIDARNOSTNA POBUDA

Velika gneča za Ezia Greggia

Izkupiček prodaje svoje knjige namenil nakupu inkubatorjev

Dvorana kongresnega centra Promotrieste je bila včeraj poldne nabito polna; nič čudnega, saj je kot gost nastopil Ezio Greggia, ki je predstavil svojo knjigo »Presto che è tardi«, katere izkupiček bo namenjen nakupu inkubatorjev, ki jih bodo vgradili v reslice. Greggia je v Trstu povabil predsednik združenja Orizzonti Daniele Damele, z njim pa je bil tudi Enrico Beruschi, ki je v teh dneh v mestu z gledališko predstavo. Greggia je na tak način zelel priskociti na pomoč otrokom, ki ne glasujejo in ne kupujejo, ampak so tudi oni potrebni pomoči.

20. KONGRES / SKLEPNI DOKUMENTI

Združenje ACLI potrdilo načela za nadaljnje delo

Včeraj se je v Trstu zaključil dvodnevni 20. pokrajinski kongres Italijanskega krščanskega združenja delavcev (ACLI). Obširna razprava, ki je sledila glavni poročilu predsednika Franca Purinija je potrdila življenjskost organizacije, ki je tesno povezana z mestno stvarnostjo.

V sklepnih dokumentih je skupščina delegatov osvojila smernice za nadaljnje delo organizacije. Sprico globokih sprememb družbe je bila skupščina mnenja, da je treba organizacijo obnoviti, da bo lahko kos vedno večjim potrebam sedanje družbe; delegati so potrdili, da bo treba se večjo pozornost posvetiti sibkejšim slojem, ki so mnogokrat potisnjeni na rob družbe; prizadevati si bo treba

za mladino in skrbeti, da bodo vsi imeli enake možnosti tako na delu kot v družbi. Poleg tega bo združenje nadaljevalo svoja prizadevanja za mir in za mednarodno kooperacijo ter nadaljevalo boj za zaščito okolja v luči jasne krščanske usmerjenosti. Živimo namreč v zaprti in egoistični družbi - je v svojem poročilu poudarjal predsednik Franco Purini - v kateri se privilegirajo individualne vrednote oseb, združenje pa mora s svojim vsakodnevnim delom pokazati, kako velike so vrednote nesebičnosti, velikodusnosti in razpoložljivosti. Samo na teh osnovah bo združenje s svojim delom lahko doseglo cilje, ki si jih je zastavilo, kar bo prav gotovo v korist celotne družbe.

NA CESTI PROTI PESKU

Kljub silovitemu trčenju sta šoferja imela srečo

Prizor, ki so ga zagledali reševalci, ni kazal na nič dobrega, saj je bilo eno od vozil celo prevrnjeno. Bodisi soferka v terenskem vozilu suzuki vitara kot sofer ford escorta pa sta se izmuzala le z manjšimi poškodbami. Oba so odpeljali v katarsko bolnišnico, kjer so 39-letni Luisi Azzaroni iz

Drage 15 (peljala se je v suzuki) napovedali, da bo okrevala v 20 dneh, 60-letni Elvio Minuti iz Istrske ulice 43 pa si bo opomogel v samih sedmih dneh. Nesreča se je pripetila v Bazovici, na križišču med glavno cesto proti Pesku in cesti, ki prihaja z Jezera. Izvide so opravili redarji z Opcin.

Razpečevalec mamil končal v koronejske zapore

Ze istega dne, ko je sodišče izdalo nalog za preventivni pripor, je 32-letni Leonardo Casagrande padel karabinerjem v roke; obtožujejo ga, da je razpečeval mamila. Leonardo, ki je po poklicu nosač in prebiva v Ul. San Pelagio 23, je zadržan in opravlja s silami javnega reda 25. avgusta lani, ko ga je policija zasačila v mestu, medtem ko je prodajal mamilo. Sedanj nalog sodišča je prav v zvezi s tedanjim dogodkom. Na vsak način ima Casagrande že lepo popisano kazenski list, saj je znan tudi zaradi tatvin, poškodb in zalitev.

NOVICE

Solidarnostna brzojavka TPPZ predsedniku VZPI-ANPI Boldriniju

Ob napadu na vsedravnici sedež VZPI-ANPI v Rimu je Trzaski partizanski pevski zbor Pinko Tomazič odposlal brzojavko predsedniku Arrigu Boldriniju, s katero mu izreka solidarnost ob ponovnem napadu fasističnih skrajnecev.

Tudi letos tečaji slovenskega jezika in kulture

Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture deluje v Trstu že 25 let z namenom, da bi zgradila konstruktivnejše, civilno in demokratično sožitje med Italijani in Slovenci. Pripadnike enih seznanja z jezikom, kulturo in umetnostjo drugih, ker je prav boljše medsebojno poznavanje glavna osnova dobrih odnosov med narodi. Ustanova zato tudi letos prireja tečaje slovensčine, ki se bodo začeli v teh dneh; na sporedu bodo dvakrat tedensko v večernih urah. Potrebne informacije nudi tajništvo ustanove v Ul. Valdirivo 30, ki je odprto ob ponedeljkih in četrkih od 17.30 do 19. ure (tel. 637-788).

Cerkev proslavlja 18. Dan za življenje

Italijanska Cerkev proslavlja danes »Dan za življenje«; v tem okviru bo ob 9.30 v cerkvi otroške bolnišnice Burlo Garofolo masa, ki jo bo daroval škof. msgr. Lovreč Bellomi; jutri ob 20.30 pa bo v dvorani župnije Sv. Vicenca v Ul. Ananian 5 glasbeni večer z recitacijami; nastopili bosta tudi molitvena skupina »Shalom« in gledališka skupina Teatro Rotonondo. V okviru danasnega praznovanja bo tudi razstava risb dijakov 2. in 3. razreda nižjih srednjih sol.

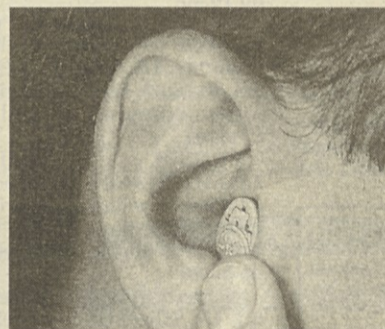
16-urno grejje dovoljeno do 18. t.m.

Trzaska občina sporoča, da je na osnovi županove odredbe do 18. februarja dovoljeno 16-urno dnevno ogrevanje stanovanj.

Jutri podelitev diplom pionirjem volana

V dvorani Baroncini v Ul. Trento 8 bodo jutri ob 17.30 podelili diplome »Pionirja volana - 50 let vozniskega dovoljenja«. Pravico do diplome imajo vsi tisti, ki so vozniski izpit odpravili pred 31. decembrom 1945 in ki voznisko dovoljenje imajo se danes.

NAGLUŠNOST PHILIPS

SLUSNI APARAT PHILIPS

DELUJE AVTOMATIČNO BREZ STRANSKIH UČINKOV

SLUSNI APARAT JE GLOBOKO V USESU PRIHRANI DO 30% ENERGIJE KAR POMENI DA NE POVZROČA ODMEVA, SUMOV TER SKROMNA PORABA BATERIJ.

BREZPLAČNA POJASNILA PRI

NOVI DIAGNOSTIČNI CENTER PHILIPS: v Gorici, Ulica Marconi 3 - Tel. 0481/30030
urnik: torek, sreda in četrtek 9.00 - 12.30

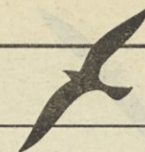
v Trstu pri CENTRO ACUSTICO PHILIPS Drevored XX Settembre 46 - Tel. 040/775047
ob sredah in petkih 9.30 - 12.30

IMMOBILIARE
PuntoCasa
TRST

Ul. Macchiavelli 22

Tel. Fax: 662111

Nujno iščemo stavbe in stanovanja za naše kliente brezplačne cenitve, nasveti za nepremičnine, kupoprodajna in najemniška posredovanja

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
Trst - Gorica - Videm
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
Gorica
SLOVENSKA PROSVETA
Trst

DAN SLOVENSKE KULTURE '96

Bodočnost je tistega, ki veruje v njo.

Srečko Kosovel

Kulturni dom v Trstu
v četrtek, 8. februarja 1996

RAI - RADIOTELEVISIONE ITALIANA
razpisuje natečaj za namestitve
PROGRAMISTA REŽISERJA
SLOVENSKEGA JEZIKA
Z DOLŽNOSTJO NAPOVEDOVANJA

za bodoče potrebe s 24-mesečno pogodbo za poklicno usposabljanje na svojem deželnem sedežu v Trstu.

Pridejo v postev samo kandidati, ki izpolnjujejo sledeče pogoje:

- da so se rodili po 1. 1. 1965;
- da imajo univerzitetno diplomu (pridejo v postev tudi diplome slovenskih univerz in akademij) ali maturitetno diplomu;
- da popolnoma obvladajo slovenski jezik;
- da imajo vozniško dovoljenje B kategorije;
- da so italijanski državljani ali državljani ene izmed držav EGS;
- da so stalno bivaljci ali prebivajo v Furlaniji-Juljski krajini.

Kandidati morajo izpolnjevati vse te pogoje do vključno 19. 2. 1996, ko zapade rok za predložitev prošnje za prepustitev k natečaju, naslovljenih na:

RAI-Radiotelevisione Italiana
Sede Regionale per il Friuli Venezia Giulia
Via Fabio Severo 7
34133 TRIESTE

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA, 4. februarja 1996
ANDRAZ

Sonce vzide ob 7.23 in zatone ob 17.11 - Dolžina dneva 9.52 - Luna vzide ob 17.26 in zatone ob 6.52.

Jutri, PONEDELJEK, 5. februarja 1996
AGATA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 8,4 stopinje, zračni tlak 1010,2 mb ustaljen, veter vzhodnik severovzhodnik 1,1 km na uro, vlaga 98-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Tahmina Chiara Shamsheer, Fabrizio Valente, Diego Kaiser.
UMRLI SO: 85-letna Aurora Masuruana, 66-letna Angela Segal, 84-letna Maria Del

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovalce naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrezje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)

MONTESHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
Drev. D'Annunzio 73
Miramarski drev. 37
Nabrezje T. Gulli 8
SESILJAN - drz.c. 202

ESSO
Trg Libertà 10/1
Ul. C. Battisti 6 (Milje).
IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiamonti 2
Miramarski drev. 213

ERG PETROLI
Nabrezje N. Sauro 14
API
Ul. F. Severo 2/5
Passeggio S. Andrea

NOCNE CRPALKE
(self service)
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH
(odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

KD PRIMORSKO

vabi na

praznovanje dneva slovenske kulture

danes, ob 18. uri, v srenjski hiši v Mačkolljah.

Sodelujeta MePZ Primorsko

in dramska skupina KD Rdeča zvezda iz Saleža z veseloigro "PRIPRAVA NA ZLATO POROKO"

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje
Mestnega gledališča ljubljanskega

Evald Flisar

IZTROHNJENO SRCE

Režija: ZVONE ŠEDLBAUER

V petek, 9. t.m., ob 20.30 ABONMA RED A in D
v soboto, 10. t.m., ob 20.30 ABONMA RED B, E in F
v nedeljo, 11. t.m., ob 16.00 ABONMA RED C

KD I. GRUDEN IN ŠD SOKOL
vabita
vse člane in prijatelje
na redni

občni zbor

ki bo v petek, 9. t.m.,

ob 20. uri ob prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v župnijski dvorani v Nabrezini

Goldonijev trg 8 (tel. 634144), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Goldonijev trg 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor S. Piero 2, Zavljje - Ul. Flavia 89.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »La dea dell'amore«, r.-i. Woody Allen, i. Mira Sorvino.

EXCELSIOR - 15.30, 18.30, 21.30 »Heat - La sfida«, i. Al Pacino, Robert De Niro.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »L'ussaro sul tetto«, r. Jean-Paul Rappeneau, i. Juliette Binoche, Claudio Amendola.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Il presidente, una storia d'amore«, i. Michael Douglas, Annette Bening.

NAZIONALE 1 - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Babe - un maialino coraggioso«.

NAZIONALE 2 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Waiting to Exhale - Donne«, i.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAZENECV
vabi v ponedeljek, 5. februarja, na

SREČANJE Z
MARJANOM PODOBNIKOM
predsednikom
Slovenske ljudske stranke

Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, s pricetkom ob 20.30.

Whitney Houston, Angela Bassett.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.10 »The Net - Intrapolata nella rete«, i. Sandra Bullock.

NAZIONALE 4 - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Highlander III«, i. Christopher Lambert.

MIGNON - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15 »007 Goldeneye«, i. Pierce Brosnan.

CAPITOL - 17.00, 19.40, 22.00 »La lettera scarlatta«, i. Demi Moore, Robert Duvall.

ALCIONE - 15.30, 18.30, 21.30 »Underground«, r. Emir Kusturica.

LUMIERE - 10.00, 11.30, 15.00, 16.30 »Pocahontas«, risani film, prod. Walt Disney; 18.00, 20.00, 22.15 »I soliti sospetti«, r. Bryan Singer, i. Stephen Baldwin.

PRIEDITVE

SKD GRAD-Bani, SKD TABOR-Opcine in MePZ VISAVA - Ferlugi priredijo danes, ob 17. uri, v Prosvetnem domu na Opcinah praznik slovenske kulture na igrano besedilo: ZEDINIL ROD SLOVENSKE CELE. Nastopajo recitatorji od Banov in z Opcin, MePZ s Ferlugov, mladi glasbeniki in MPZ Tabor. Postavitel Olivera Lupinc.

KD KRASKI DOM vabi danes, ob 18.30, v Kulturni dom na Colu na prireditev, na kateri se nam bodo predstavili pevski zbor osnovne sole iz Komna, otroški pevski zbor Zvonček - Repentabor ter otroška dramska skupina KD Kraski dom z igrico "Skopa Neza".

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV prireja, 8. t.m., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. sv. Franciska 20 proslavo kulturnega dneva ob obletnici pesnika Franceta Preserna. Slavnostni nagovor bo imel prof. Janko Jez, recital bo igralec Stane Raztresen. Glasbene točke bosta prispevala kitarista Anja Stoka in Paulo Bembi, oba gojenca Glasbene maticice.

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG vabi na proslavo Dneva slovenske kulture v soboto, 10. t. m., ob 20. uri v Kulturni dom v Ricmanjih. Sodelujejo otroci vrta iz Ricmanj, učenci COS Ivan Trinko Zamejski, OPZ Slomskovega doma iz Bazovice ter SSG z magično igrico »Cicibanus ciprianus«.

SKD LIPA iz Bazovice vabi ob Dnevu slovenske kulture na gledališko predstavo Felixa Mittererja »Zdrahe v božji hiši« v izvedbi Teatra Brez... iz Celovca. Režija Marjan Bevč. Toplo vabljeni v soboto, 10. t. m., ob 20.30 v kinodvorano v Bazovico.

SKD VIGRED prireja v sodelovanju z OŠ Stanko Gruden v petek, 9. t.m., ob 20. uri v prostorih osnovne sole v Sempolaju PRESERNOVO PROSLAVO. Nastopajo: osnovnošolski otroci, dramski odsek KD Rdeča zvezda z igrjo »Priprave na zlato poroko« in MPZ Rdeča zvezda.

ČESTITKE

Danes, 4. februarja, praznuje svoj 15. rojstni dan PAMELA PREDONZANI. Mnogo zdravlja, srečno in brezskrbno mladost ji iz vsega srca voščijo mama, papa in nona.

OBVESTILA

SKD VIGRED vabi tiste, ki jih zanima društveno delovanje ali, ki si želijo včlaniti v društvo, da se javijo jutri, od 18. do 20. ure v društvenih prostorih v Sempolaju.

STRANKA KOMUNISTIČNE PREENOVE - krozek Kras vabi člane in simpatizerje na praznik včlanjevanja v torek, 6. februarja v Prosvetni dom - Opcine. Družabnost bo od 20. ure dalje.

KD I. GRUDEN in SD SOKOL vabita vse člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo v petek, 9. t.m., ob 20. uri ob prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v župnijski dvorani v Nabrezini.

NA POBUDO trzasko katoliške verske skupnosti "San Pio X", ki jo je ustanovil mons. Marecel LEFEBVRE, bo danes, ob 18. uri v Ul. San Nicolò 27/A, tradicionalna tridentinska masa v latinščini. Spovedi bodo pol ure pred maso.

IZLETI

SK BRDINA organizira v nedeljo, 11. t.m., avtobusni ismučarski izlet. Vpisovanje bo v ponedeljek in četrtek na sedežu kluba Proseška 131 na Opcinah od 19. do 20. ure. Informacije na tel. st. 212859 in 299573.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 11. t. m. smučarski izlet v Podkloster (Arnoldstein). Prijave in informacije na tel. st. 327196 (Jordan) ali 200236 (Bruno).

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI vabijo vabijo starše otrok, ki se nameravajo vpisati v otroške vrtnice in v prve razrede osnovnih sol dolinskega didaktičnega področja, na informativna srečanja, ki se bodo vršila po sledecem razporedu. Otroški vrtnice: v Dolini 9. t.m., ob 15.30; Osnovna sola: C.o.s. F. Venturini v Boljuncu, 12. t.m., ob 16. uri; O.s. v Borštu 7. t.m., ob 16. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU obvesča, da se vršijo vpisovanja v prvi razred osnovne sole in v prvi letnik vrtnice na sedežu didaktičnega ravnateljstva pri sv. Ivanu vsak dan od 8. do 14. ure. Istocasno vabi starše, ki nameravajo vpisati otroke v prvi letnik vrtnice, na informativna srečanja, ki bosta v vrtnici v Lonjerju, v ponedeljek, 5. t.m., ob 15.45 in v vrtnici v Barkovljah, v četrtek, 8. t.m., ob 16. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREZINI sporoča, da se vpisovanje v prvi razred osnovne sole in v otroške vrtnice vrši na sedežu ravnateljstva vsak dan, od 8. do 14. ure ter vabijo vabijo starše otrok, ki se nameravajo vpisati v

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov. Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledicim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

otroske vrtnice nabrezinskega didaktičnega ravnateljstva na informativno srečanje in sicer: otroški vrtnec v Nabrezini, v torek, 6. t.m., ob 16. uri in otroški vrtnec v Devinu, v četrtek, 8. t.m., ob 16. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREZINI vabijo vabijo na predavanje dr. Viljema Scuke na temo "Motnje osebnostnega razvoja solarja", ki bo v torek, 6. t.m., ob 18. uri v prostorih nabrezinske osnovne sole.

TAJNISTVO LICEJA »PRESEREN« obvesča, da lahko vsi dijaki, ki so doslej maturirali na nasi soli, dvignejo diplomu o opravljenem zrelostnem izpitu. Pri tem morajo vsi prosilci, razen tistih, ki so maturirali leta 1995, vrniti nadomestno potrdilo. Urnik tajništva: vsak dan od 9.30 do 12.30.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

URADE približno velikosti 30-40 kvm, v dolinski občini, najraje v centru Boljunca, potrebuje družba za javne storitve. Pisati pod sifro "Dolgoročno" na Publilist Srl, CP 568, Trst.

POPOLNOMA PREENOVljENO dvonadstropno stavbo v centru Šklednja prodaja privatnik privatniku po zelo ugodni ceni. Tel. 912484.

BLIZA SE PUST - lepo, enkrat nošeno pustno obleko brazilca za fantka 2/3 leta prodam. Tel. 228609

ISCEMO delavca, italijanskega državljana z vozniskim dovoljenjem "C", za razvezanje blaga. Telefon st. 383993

ISCEM delo v Trstu in okolici, pomoč v gospodinjstvu, varstvo otrok, starejših in bolnih, zanesljiva in postena. Tel. 0038666-24937.

V NAJEM dajem opremljeno stanovanje na Proseku, 75 kvm za dobo 1-2 let. Tel. 225122 ob večernih urah.

KUPIM zazidljivo zemljišče po možnosti z delno obdelovalno površino. Tel. 040/228835 v večernih urah.

PALACE HOTEL v Gorici isče najemnika za 1. razredno restavracijo. Ponudbe: Palace hotel, Korzo Italia 63 - 34170 Gorica.

PRODAM hišo z dvoriščem, garazo in 1000 m zemljišča v okolici Mačkollj. Tel. 228390.

FIAT 127 v dobrem stanju prodam za 1 milijon lir. Telefon 910148.

OSMICO ima v Zgoniku st. 71 Mario Milič.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira v Trnovci 14. Ob sredah in četrkih zaprt.

OSMICO ima v Ricmanjih Berto Pregarc. Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl Radovan Semec v Precniku.

OSMICO v Dolini sta odprla Boris in Pepi Sancin (Sarmek). Tocita belo in crno vino.

5.2.1986 5.2.1996

Ob 10. obletnici smrti se

Antona Sandalja

spominajo

Svojci

Trst, 4. februarja 1996

Ob izgubi dragega oca

Danila Gustin izrekata

obcuteno sozalje Damiani in družini Daria in Dimitri

†

Zapustila nas je naša draga mama, nona in prapona

Lucija Šturman vd. Tul

Pogreb bo v sredo, 7. februarja, ob 11. uri iz mrtvasnice v Ul. Costalunga v cerkev v Mačkollj.

Zalostno vest sporočajo hčeri Ervina, Erminia in sin Albin z družinami ter ostali sorodniki

Krizpot, 4.2.1996

Ob smrti drage Lucije Šturman vd. Tul izreka hčeri Ervini in svojem iskreno sozalje

KD Primorsko - Mačkollj

ZAHVALA
Svojci

Slavke Kocijan (Canziani)

se iz srca zahvalujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin, jo pospremili k zadnjemu počitku na pokopališče na Repentabor. Posebna zahvala g.z. Bedenciču za poslovlilne besede, gospe Meri Reatti, ki jo je vedno obiskovala in vsemu osebu doma ostarelih Jerala, ki so ljubeznivo skrbeli zanjo.

Opcine, 4. februarja 1996

ZAHVALA
Sonja, Roby, Evelyn

se iz srca zahvalujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so nam bili ob strani v teh težkih trenutkih ob izgubi drage

Štefanije Krizmančič vd. Kalc

Trst, 4. februarja 1996

5.2.1990 5.2.1996

Ljuba Lovriha por. Žerjal

Vedno se te spominjamo. Moz Miro, hci Davorina, vnujnika Romina in zet Denis ter ostalo sorodstvo. Boljunec, 4. februarja 1996

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

KMEČKA BANKA / OCENA PREDLAGANE REŠITVE

Člani imajo možnost da rešijo svojo banko

Finančno ugodni pogoji za izvedbo dokapitalizacije

Člani Kmečke banke so se predsinoci zbrali, da bi pred nedeljskim obnim zborom ocenili resitev, ki jo za slovenski denarni zavod po komisarski upravi predlaga Banca d'Italia. Resitev ni navdušujoča, saj posledje banka ne bo več izključno slovenska, pač pa jo bodo dosedanji člani soupravljali z italijanskim partnerjem, holdingom hranilnic iz Emilie-Romagne CAER, ki bo imel 35-odstotni delež glavnice. Ob tej premisi in ob ponovnih poudarkih o krivici komisarske uprave, ki je banki prizadela neupravičeno škodo, pa ima vendar predlagana resitev tudi vrsto pozitivnih aspektov. Mednje sodi gotovo zagotovitev slovenskega značaja banke v novem statutu, ohranitev skoraj dvotretjinske večine s strani dosedanega članstva pa tudi in ne nazadnje pozitivna ocenitev vrednosti banke, ki bo članom omogočila izvedbo dokapitalizacije pod dokaj ugodnimi pogoji.

Precej teh pozitivnih dosežkov gre pripisati delu petčlanskega odbora, ki so mu člani zaupali obrambo lastnih interesov takoj po uvedbi ko-

misarske uprave. Odbor je s potrpežljivim pogajalskim delom, iskanjem možnih rešitev in zaveznikov našel najmanj boleči izhod iz dokaj kocljivega položaja. Sprico premis in se je tudi za Kmečko banko nakazovala taka resitev, je povedal predsednik odbora odv. Peter Sanzin. Pomembno je bilo, da so člani odločno nastopili in prepričali najhujše izgubo banke. Dragoceno je bilo pri tem "diplomatsko" delo na najvišji ravni, kot je povedal sen. Bartina, saj so pozitivno

rešitev za Kmečko banko podprle osebnosti kot so Ciampi, Andreatta in sam predsednik Scalfaro ob obisku v Gorici.

Se posebno razveseljiv je premoženjski del rešitve, pri čemer je bila vrednost banke ugodno ocenjena. To daje članom realne možnosti, da izvedejo dokapitalizacijo in to - kar je v takih zadevah vse prej kot postranskega pomena - pod pogoji, ki pomenijo za posameznike resnično perspektivno investicijo. Poleg brezplačnega poviska kapitala imajo namreč člani možnost vpisati nove delnice (v razmerju 2, 38 novih delnic za vsako dosedanjo) po nominalni vrednosti tisoč lir, kar je tretjina njihove realne vrednosti. Bolonjski partner bo za svoje delnice plačal trikrat več. Prednost, ki jo imajo stari delničarji seveda ni nobeno darilo, temveč izhaja preprosto iz dejstva, da je Kmečka banka kljub komisarski upravi ohranila približno 30 milijard ekonomske vrednosti. Množičen odkup pa ni le ugodna

možnost investicije. Je tudi neobhodno potreben pogoj, da sedanji delničarji obdrzijo trdno večino in lastniškem sestavu in torej ohranijo slovenskost banke.

Kmečka banka torej se ni dokončno rešena, obstajajo pa ugodne možnosti, da bo to v kratkem. Prvi pogoj je množična udeležba članov na obnem zboru, ki bo prihodnje nedeljo ob 10. uri v Kulturnem domu, ko bodo morali z dvotretjinsko večino odobriti predlagane spremembe (statut, povisek glavnice itd.). S tem se bodo izognili nevarnosti likvidacije, ki bi pretela v priemru neodbitve. Nato bo pršla na vrsto dokapitalizacija, glede katere prevladuje optimistično razpoloženje. Iz predsinoci predstavljanih podatkov namreč izhaja, da bi bilo res no, ko bi se člani ne poslužili možnosti, ki jim je dana.

Na sliki (foto Bumbaca) odbor članov (z leve) dr. D. Terpin, sen. D. Bratina, odv. P. Sanzin in dr. K. Devetak

KULTURNI DOM / SPORED ZA MESEC FEBRUAR

Dosti gledaliških in drugih prireditev

Mesec slovenskega kulturnega praznika označuje resnično bogat kulturni program

V teh dneh je izšel v Informativnem biltenu Kulturnega doma Gorica program prireditev za mesec februar. V tem mesecu bo glavno tezo imela gledališka dejavnost. Na sporedu je že bila serija predstav otroške igre "Peter in volk" v priredbi SSG. Danes bo gledališka igra v furlanscini "Fut...cori pai ciamps". Italijanski gledališki abonma bo na vrsti 7. in 8. februarja s predstavo "L' avventura di Maria" (delo I. Sveva); 12. in 13. februarja pa slovenski abonma SSG in sicer gostovanje Mestnega ljubljanskega gledališča s predstavo "Iztohnjeno srce". Lutke bodo na vrsti 17. februarja in sicer "Marionette di Podrecca", katerih predstave prireja italijansko trzasko gledališče. V sredo, 21. februarja pa je na spore-

du gledališka predstava v italijanskem abonmaju "Gianni, Ginetta e gli altri".

Posebno pozornost moramo v tem mesecu posvetiti proslavam dneva slovenske kulture. V Kulturnem domu bosta dva kvalitetna dogodka. Jutri bo otvoritev likovne razstave treh mladih goriskih umetnikov: Nadje Bevcar, Hermana Kosica in Davida Faganela; v petek, 9. februarja, pa bo osrednja Prešernova proslava, ki bo letos se posebej posvečena mladim ustvarjalcem. Prirejata jo v skupnem sodelovanju ZSKD in ZSKP.

Na glasbenem področju so na vrsti nekatere zanimivi koncerti: društvo Lipizer vabi v goste Komorni orkester dezele FJK (10.2.) društvo ANFFAS prireja poseben koncert v dobrodel-

ne namene (14.2.); glasbena sola pa gostuje orkester "Verdi Sinfonetta" iz Trsta (25.2.). Med drugimi pobudami naj omenimo še predstavitev kmenice Branka Lakoviča "40 let kosarke" (7.2.), občni zbor članov Kmečke banke (11.2.), občni zbor ANPI-VZPI iz Gorice (16.2.), pustovanje - otroško rajanje (20.2.), otvoritev razstave E. Pirusela (23.2.). Na programu pa je tudi "standrezki dan", ki je napovedan sredi februarja (datum bodo se dolocili) in ga prireja društvo Oton Zupancič. Podobno velja tudi za srečanje z duhovnikom P. Gujonom iz Benecije, ki je odpadlo zaradi slabega vremena. Pomembno bodo prišli filmski večeri v okviru "Gorickinema", ki jih prireja goriski Kinoatelj in sicer v četrtek, 15. februarja.

Razstava mladih likovnikov ob dnevu slovenske kulture

Jutri ob 18. uri bodo v galeriji goriskega Kulturnega doma odprli razstavo treh mladih goriskih slikarjev: Nadje Bevcar, Davida Faganela in Hermana Kosica. Mlade umetnike bo predstavil prof. Josko Vetrh.

Razstava je uvod v slovenski kulturni praznik in obenem ena od dveh osrednjih prireditev, s katerim a bosta Zveza slovenskih kulturnih društev in Zveza slovenske katoliške prosvete obeležili dan kul-

ture. Osrednja proslava bo v petek, 9. februarja, ob 20.30 v goriskem Kulturnem domu. Kot geslo so izbrali Kosovelovo misel "Bodočnost je tistega, ki veruje v njo", na njej pa bodo izstopali mladi zamejski ustvarjalci.

Mladi goriski likovni umetniki pa bodo protagonisti tudi na razstavi, ki jo odpirajo jutri. Nadja Bevcar z Oslavja se je po maturi na slovenskem učiteljskem, izpopolnjevala v Trstu in

l. 1991 diplomirala na Likovni akademiji v Benetkah. Razstavljala je na več skupinskih razstavah. David Faganel je v Gorici je dokoncal državno solo za umetnost, l. 1993 pa je diplomiral na ljubljanski univerzi. Udeležil se je nekaj skupinskih razstav, imel pa je tudi dve samostojni. Herman Kosic je imel že več samostojnih razstav, izdelal pa je tudi nekaj scenografij. Je član goriskega umetniskega krožka Mittelart.

Jutri na TV Primorki pogovor o perspektivah Kmečke banke

Perspektive Kmečke banke ob izteku komisarske uprave bodo glavna tema jutrišnje oddaje med Soco in Nadizo ob 18.30 na TV Primorki. Voditelj Rudi Pavšič se bo o tem v studiu pogovarjal z odvetnikom Petrom Sanzinom, predsednikom odbora članov, ki je vse od imenovanja komisarjev sledil razvoju dogodkov in zastopal interese članov banke.

KRONIKA

Ranjen voznik, ki je z odseka Gorica-Vileš zavozil v njive blizu Fare

Na avtocestnem odseku pri Fari se je včeraj ponoči videmski voznik lažje ranil v slikoviti prometni nesreči. 47-letni Fiorello Mizzau se je nekaj po 1. uri peljal v renaultu clio v smeri proti Vilešu. V blizini Fare se je v nepojasnehih okoliščinah zaletel v volvo Lorisana Pittana iz Casarse, ki je peljal pred njim v isti smeri. Po trčenju je renault zavozil s ceste, prebil ograjo in se naposled ustavil kaki sto metrov daleč sredi njiv. Mizzau je dobil močan udarec v trebuh in prsni kos z zlomom dveh reber in rano na glavi. Sprejeli so ga v kirurški oddeljek goriske splošne bolnišnice, kjer se bo predvidoma zdravil tri tedne.

MLADI / DELOVANJE KLUBA GORIŠKE MLADINE

Ob porazdelitvi odgovornosti opredelili program delovanja

Skupina članov bo v torek obiskala slovenski parlament

Klub goriske mladine, v katerem se aktivno zbira skupina več kot tridesetih mladincev in mladink z Goriskega, ima od pred nekaj dnevi trdnejšo organizacijsko strukturo. Po večmesečnem delovanju so člani na zadnji seji odločili za imenovanje 13-clanskega odbora, ki bo skrbel za načrtovanje dejavnosti in izvedbo posameznih pobud kluba. Izvolili so tudi ozje vodstvo, ki ga sestavljajo predsednica Mara Cernic, podpredsednica Maja Humar, tajnik Bojan Percič in blagajničar Andrej Brisco.

Ze v torek imajo člani na programu obisk slovenskega parlamenta, kjer bodo ob ogledu prostorov imeli tudi možnost srečati in se pogovoriti s skupino poslancev različnih

strank. Obisk v Ljubljani bodo izkoristili tudi za udeležbo na koncertu Davida Bowieja, ki bo isti večer nastopil v hali Tivoli.

V naslednjih mesecih načrtujejo pri KGM se nekaj diskusijskih večerov posvečenih tako kulturnim kot političnim temam, v mesecu marcu pa

nameravajo ponovno organizirati tudi ples z glasbo v živo v Kulturnem domu. Na sliki: člani kluba zbrani na sestanku

NOVICE

Okrogla miza o medijih

Na pobudo svetovalske skupine Zelenih bo v torek ob 20.30 v sejni dvorani pokrajinskega sveta v Gorici okrogla miza na temo Pluralizem v goriskem dnevnem tisku. Sodelovali bodo uredniki goriske kronike časopisov "Il piccolo", "Messaggero veneto" in Primorskega dnevnika, sledila bo razprava z občinstvom. Večer naj bi bil priložnost za razmislek o vlogi informiranja v krajevni stvarnosti in o poskusih preustroja medijev na v deželnem merilu.

Obsodba atentata na ANPI

Predsednika goriskih odborov borčevskih združenj VZPI-ANPI Silvino Poletto in AVL Mario Merni sta s skupno brzojavko izpricala solidarnost vsedravnemu odboru ANPI ob atentatu na sedež v Rimu v prejšnjih dneh. Pri tem poudarjata, da je v kocljivem trenutku, ki ga prezivlja država, se posebnega pomena sklicevanje na vrednote demokracije in odpornostva.

Srečanje s Santorom odpade

Institut ISIG sporoča, da zaradi drugih obveznosti podtajnika pri obrambnem ministertvu prof. C. M. Santora jutri napovedano srečanje o novih političnih razredih v Italiji in Evropi odpade. Srečanje bo predvidoma konec marca.

11. pohod "Bismarcia"

Na pobudo skupine "Gruppo marciatori Gorizia" bo danes v Gorici 11. množični rekreativni pohod "Bismarcia". Udeleženci bodo lahko izbirali med dvema programoma dolgima 8 oziroma 13 km. Start bo ob 9.30 izpred telovadnice v dolini Korna, odkoder bodo udeleženci sli po ulicah severnega dela mesta ter proti Pevmi in Oslavju.

JAMLJE / V GOSTEH DRAMSKA SKUPINA KD KRAŠKI DOM

Pri društvu Kremenjak počastili dan kulture

V obsežnem in raznolikem programu dejavnosti je sedaj na vrsti veliko pustovanje

V Jamljah so na pobudo društva Kremenjak prejšnji dan proslavili praznik slovenske kulture. Medse so povabili dramsko skupino KD Kraski dom iz Repna, ki je zabavala in segrela nabito polno dvoranico v domaciji Maria Pahorja (na sliki - foto Bumbaca), katere se društvo poslužuje v pomanjkanju primerne sedeže, z igro o dr. Faustu.

Uspel kulturni večer je bil le zadnja iz obsežnega in raznolikega niza prireditev, ki jih je društvo iz-

vedlo v zadnjih mesecih. Med temi gre omeniti dva tečaja, ki se zaključujeta, in sicer ze tradicionalni tečaj diatonične harmonike in plesni tečaj za mlajše in odrasle, ki se je končal prav sinoci. Kar zadeva harmoniko, že napovedujejo nov tečaj z jesenskih mesecih, za katerega zbirajo prijave, predvsem pa gre spomniti na mednarodno srečanje Diaton '96, ki bo v drugi polovici junija.

Seznam v zadnjih mesecih lanskega leta izvedenih prireditev obsega

se predavanje o gobah z izvedencem Milkom Cebulcem, namiznoteniski turnir, martinovanje in zahvalno nedeljo v sodelovanju s cerkveno skupnostjo, miklavževanje v sodelovanju s skupino Oder 90, božicnico, na kateri so nastopili pevci zboru Skala iz Gabrij, Dekliski zbor Devin in prof. Orlando na harmonij, in končno se silvestrovanje.

V letu 1996 imajo poleg že omenjenih v programu številne dejavnosti, med katerimi bi omenili le važnejše. Prva bo pustovanje v dnevi 16., 17., 18. in 20. februarja, ko bodo postavili ogrevalno halo ob nekdanji soli v Jamljah, kjer bodo priredili plesne zabave s Kraskim kvintetom z Bracom Korenom, Adria kvintetom in z disco music. Ob 25. aprilu bodo tudi letos priredili orientacijski pohod, ki postaja že priljubljena tradicija, zanimiva pa je tudi pobuda za ovrednotenje rusevin stare jamejske cerkve, ki predstavlja se zadnji ostanek vasi izpred 1. svetovne vojne. Ob vsem tem imajo v programu se marsikaj, pravi predsednik društva Silvano Semolic, zlasti pa želijo vzpostaviti tesnejše sodelovanje z drugimi društvi in organizacijami.

TISOČLETNICA GORICE

Važna priložnost za ovrednotenje naše prisotnosti

Predlog Komela in Špacapan

V prejšnjih dneh smo že poročali o predlogu občinskih svetovalcev Igorja Komela in Bernarda Špacapan, naj bi se Slovenci aktivneje in bolj povezano vključili v priprave na praznovanje tisočletnice Gorice. Njuno skupno izjavo objavljamo v celoti:

»Gorica se pripravlja na slovesno proslavljanje tisočletnice prvega pisane dokumenta, ki prica o obstoju mesta v srednjem veku. Ta prvi dokument predstavlja tudi neizpodbiten dokaz, da je ime mesta slovenskega izvora. Prisotnost Slovencev v Gorici je torej očitna od začetkov mesta do danes. Zgodovina mesta v zadnjem tisočletju je zanimiva in v njej se prepletajo usode treh narodov, ki so v njem prebivali (Slovenci, Italijani-Furlani in Nemci). Goriska občinska uprava je sklenila, da se primer- no pripravi na tisočletnico z vrsto razstav, studij in publikacij, ki bi morale doseči višek prav leta 2001. Zgodovina teh stoletij je deloma se neraziskana, veliko je študijskega materiala v manj znanih publikacijah, verjetno je mnogo virov se v arhivih, zlasti na Dunaju; vse to zahteva temeljite raziskave. Važno je tudi delo pesnikov, slikarjev, kiparjev in drugih umetnikov na ljudski in na visji umetniški ravni. Pomembno je seveda tudi spoznavanje načina življenja - seg in navad - bogatih in revnih slojev prebivalstva v posameznih obdobjih zadnjega tisočletja. Prva razstava, ki je povezana s tisočletnico je bila pred nekaj meseci in je prikazovala gotške cerkvice na našem ozemlju; priznati moramo, da je bila odprta in jasna tudi do slovenske prisotnosti. Druga razstava in sicer o goriskem gradu pa je čisto enostavno "pozabila" na slovenski del. Slovenci v Gorici moramo sami poskrbeti za to, da bo naša prisotnost skozi "gorisko tisočletje" primerno prikazana. Nujno je potrebno, da se ustanovi delovna ekipa zgodovinarjev, ki bo znala pripraviti načrt del in ga izvesti. Gre za pravo studij, publikacij, razstav, ipd. Nekatere od teh pobud bi lahko nastale tudi v sodelovanju s

študijsko ekipo, ki dela za občinsko upravo in glede tega je odbornik za kulturo izrazil pripravljenost za skupno delo. S tem v zvezi podpisana slovenska občinska svetovalec predlagava naslednje:

- SSO in SKGZ naj organizirata v zamejstvu posebno delovno ekipo (ki bi se lahko imenovala Združenje Tisočletnica), kateri bi s primernimi finančnimi sredstvi zagotovili obstoj in možnost delovanja;

- Delovna ekipa naj naveže stvarne in dolgoročne stike z gorisko občinsko upravo in njenim odborništvom za kulturo oziroma s študijsko ekipo Il Millenio, ki dela za občinsko upravo v okviru projekta za proslavo tisočletnice. V tej zvezi lahko posebno vlogo odigra tudi Konzulta za slovenska vprašanja pri goriski občini.

- Naj vključi v projekt tisočletnice ze obstoječe slovenske strokovne ustanove v zamejstvu (NSK, SLORI, itd.).

- Naj privabi k sodelovanju gorisko pokrajinsko upravo (zakon 68/81) ter Deželno upravo FJK (zakon 68/91 in 46/91)

- Naj skupno z gorisko in novogoriško občino poskusa predstaviti evropski skupnosti (primarne kulturne pobude v letu 2000 evropske unije).

- Naj vključi v projekt strokovne in kulturne institucije Nove Gorice (muzej Kromberk, knjižnica F. Bevka, itd.).

- Naj pridobi sodelovanje najvišjih institucij Republike Slovenije (Ministrstvo za kulturo, za zunanje zadeve, Sekretariat za Slovence po svetu, Univerzo, itd.).

Kot svetovalec slovenske narodnosti v občinskem svetu v Gorici se zavzemava za to pobudo in daje vso možno podporo pri iskanju stikov z mestno upravo. Zelela pa bi, da bi bila ta pobuda skupna vsem goriskim Slovencev, ker gre za edinstven način s katerim se naša skupnost lahko predstavi v lokalnem in mednarodnem prostoru. Ta "predlog" dostavlja obema zamejskima krov- nima organizacijama ter raznim pristojnim organom v Sloveniji ter slovenskim sredstvom javnega obveščanja. «

KINO

GORICA
VITTORIA Zaprt zaradi prenovitvenih del.
CORSO 15.00-17.15-19.40-22.00 »Seven«. I. B. Pitt in M. Freeman.
TRZIC
COMUNALE 15.00-18.00-21.00 »Lo sguardo di Ulisse«. Rez. Theo Angelopoulos. I. Harvey Keitel.

PRIREDITVE

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Gorisko bo 18. februarja priredilo veselo pustovanje v Gallianu pri Cedadu. Zazelenja je udeležba v maskah. Prijave do 7. februarja na društvenem sedežu (ob sredah med 10. in 11. uro) ter pri poverjenikih.
SD SOVODNJE bo 17. februarja priredilo veselo pustovanje. Prijave pri Lucijanu Fajtu, Davorinu Peliconu in Gianniju Marsonu.

SKD KREMENJAK vabi na pustovanje v Jamljah v dnevi 16., 17., 18. in 20. februarja. Zabavali vas bodo Kraski kvintet z Bracom Korenom, Adria kvintet in disco music. Pustovanje bo v ogrevalni hali zraven nekdanje sole (Prvomajska 20), kjer bodo delovali tudi bogato zalozeni kioski.

OBVESTILA

OBCINSKA UPRAVA V SOVODNJAH obvesča, da je v teku postopek za spremembo regulacijskega načrta. Občani, ki prosijo ali predlagajo spremembe, naj vloge predložijo najkasneje do 10. februarja.

FOTOKLUB SKUPINA 75 sporoča, da so obnovili redno dejavnost. Člani se sestajajo ob sredah ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SEKCIJA VZPI DOLJAMLJE priredi 5. kongres sekcije, ki bo v osnovni soli v Jamljah dne 9. februarja s pricetkom ob 19. uri.

CICKLUB obvesča, da bo prihodnje srečanje jutri ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

TEHNIČNI URAD na zupanstvu v Doberdolu je odprt ob torkih in četrkih od 16. do 18. ure. Neposredna telefonska številka urada je 784009.

ČESTITKE

Te dni IVANKA CRNA svoj 80. jubilej slavi. Se na tisoče hrabrih dni ji ves svet zeli ter prav- nukinja, vnuki in hči.

ŠOLSKE VESTI

NA SEDEŽU SDZPI sprejemajo prijave za strokovni tečaj za natakraje. Tečaj bo trajal skupno 400 ur (od tega 150 ur prakse). Rok za prijavo zapade ze v prihodnjih dneh. Pojasnila in prijave: na sedežu zavoda v Gorici, Ul. Croce 3, tel. 81826, ali na sedežu Gospodarskega združenja v Rimski ulici 20. SDZPI nadalje obvesča, da je se nekaj prostih mest za tečaj "windows office". Prijave in podrobnejša pojasnila nudijo na sedežu zavoda v Gorici, tel. 81826.

IZLETI

SKD HRASST - Sportni odsek Doberdob organizira smučarski izlet v Bad Kleinkirchheim (cena avtobusa 16 tisoč lir) v nedeljo, 11. februarja. Za informacije: tel. st. 78130, 78262 ali 419957.

RAZSTAVE

V KATOLISKI KNJIGARNI razstavlja do 24. t.m. akademska slikarka Mira Licen Krmpotic.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi
ESSO - Ul. L. Isonzo
MONTEHELL - Ul. Aquileia
ERG - Ul. sv. Mihaela
AGIP - Ul. Trieste
TRZIC
MONTEHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. V. Giulia
GRADIŠČE
MONTEHELL - Ul. Trieste
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 27. januarja do 2. februarja:

RODILI SO SE: Justin Termini, Alessia Martinuzzi, Alberto Germini, Michele Gaggioli, Stefania Onofrei, Sonia Paulin, Alberto Marangon, Diana Spessot, Jasmine Errico, Marco Rovere in Irene Ramacciato.

UMRLI SO: 99-letna upokojenka Margherita Fabbro vd. Valentini, 71-letna gospodinja Renata Persoglia por. Marega, 94-letni upokojenec Enrico Primo Cumin, 77-letni upokojenec Stanislao Kosisic, 85-letna upokojenka Lidia Caterina Tofful, 82-letni upokojenec Francesco Celala, 98-letna upokojenka Veronica Strukely vd. Federicis, 72-letna gospodinja Nives Morassutti por. Furlan, 83-letna upokojenka Adeodata Michelis, 87-letna gospodinja Carolina Grusovin vd. Grusovin, 72-letni upokojenec Antonio Del Col, 85-letni upokojenec Giovanni Sirotti, 89-letna gospodinja Giorgina Simonsig vd. Maniacchi, 84-letni upokojenec Luigi Turri, 64-letna upokojenka Carla Baldassi.

OKLICI: delavec Alberto Braidot in uradnica Antonella Morocutti, delavec Luca Furlani in delavka Lorenza Robazza, uradnik Dimitri Gemelli in uradnica Caterina Nadaia.

POROCILI SO SE: skladnik Silvano Grendene in uradnica Sabrina Gargiullo.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701
LEKARNA V SOVODNJAH
dr. M. Rojec, Ul. I. Maja 76, tel. 882578

POGREBI

Jutri: 11.00, Oreste Blarasin iz splosne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; 12.30, Giuseppe Qualli iz mrliske veže glavnega pokopališča v cerkev in na pokopališče v Standrežu.

SKPD FRANCISEK BORGIIJA SEDEJ - Steverjan prireja

PREŠERNOVO PROSLAVO

Nastopil bo mešani zbor Musica viva iz Kranja in napovedovalec Janez Dolinar.

Proslavo bo odvtoril MePZ F.B. Sedej (dirigent Bogdan Kralj)

Sedejev dom v Steverjanu, Danes, 4. februarja 1996, ob 16. uri.

Vljudno vabljeni!

Corzutto Gianfranco

Do 17. februarja

POPUSTI

PRI ORIENTALSKIH IN MODERNIH PREPROGAH TER PREŠITIH ODEJAH

Posebne cene tudi na vseh drugih artiklih

GORICA - UL. MORELLI 19/B - 23/B - TEL. (0481) 533432

Marsich Prefabbricati

A. Marsich

cementni izdelki material za gradbeništvo

TRST - dr. cesta 202 - III. km Rocol (Callaia) anagr. št. 1683 Tel. 910806 - Fax 910924

L'UNICA

VSE ZA POROKO, OBHAJILA in BIRME v GORICI

Korzo Italia 40 Tel. 0481/535572

Ul. Garibaldi Vogal Ul. Moretti 55

bonboniere konfeti

poročni sezname

OPREMA:

lestenci preproge keramika porcelan kristal jedilni pribor okrasni predmeti

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV - Gorica ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - Gorica

DAN SLOVENSKE KULTURE '96

»Bodočnost je tistega, ki veruje v njo« (Srečko Kosovel)

RAZSTAVA: Nadja BEVČAR

David FAGANEL

Herman KOSIČ

Kulturni dom Gorica, 5. februar 1996, ob 18. uri

PAPEŽEV OBISK

Sveti oče bo obiskal Ljubljano, Maribor in Postojno

Priprave na majski prihod papeža že potekajo

LJUBLJANA - V torek so se na povabilo ministra za notranje zadeve Andreja Stera prvič sesli zupani mariborske, ljubljanske in postojnske občine, da bi se seznanili s pripravami na papežev obisk, ki bo maja letos potekal v treh slovenskih mestih - Ljubljani, Mariboru in Postojni. Uradno potrditev papeževga obiska je notranje ministristvo iz Vatikana prejelo sele 18. januarja, kar je bil tudi glavni razlog in hkrati opravičilo za to, da je državni odbor sele zdaj vzpostavil stike s predstavniki občin, v katerih bo potekal obisk.

Cepprav uradne potrditve obiska pred dvema tednoma se ni bilo, so priprave na papežev obisk vseeno potekale. Zupane so na sestanku seznanili z dosedanjimi pripravami na področju zagotavljanja varnosti in civilne zascite, medtem ko je program papeževga obiska v pristojnosti cerkvenih odborov, ki delujejo v posameznih skofijah.

Kot je na sestanku izvedel postojnski zupan Josip Bajc, bo edina zadolžitev lokalne skupnosti zagotovitev ustreznega števila ekip civilne zascite za nudenje prve pomoči. O nalogah, ki zadevajo program obiska, se bodo občine morale dogovoriti s cerkvenimi odbori.

Papež Janez Pavel II. bo prišel v Postojno prav na svoj rojstni dan, 18. maja. Na izhodu z avtoceste se bo iz osebnega avtomobila presedel v »papamobil« in se odpravil do prireditvenega

prostora na letališču v Rakitniku, ki leži ob magistralni cesti Postojna-Reka. Po pozdravih cerkvenih in drugih predstavnikov bosta sledila papežev nagovor in bogoslužje, nato pa se bo papež zadržal v pogovoru z mladino. Srečanje v Postojni, kjer se bo papež zadržal predvidoma dve uri in pol, je namreč namenjeno predvsem mladim iz Slovenije in sosednjih dežel. Po ocenah naj bi se na letališču, ki meri 280 tisoč kvadratnih metrov, zbralo od 30 do 50 tisoč ljudi. V Postojno naj bi poleg številnih avtomobilov prislo tudi približno 800 avto-
busov, ki bodo parkirali na posebnih parkiriščih. Zbirališča obiskovalcev, od koder bodo posamezne skupine odhajale proti osrednjemu prizorišču, bodo v sportnem parku ter na železniških postajah v Postojni in Prestranku.

Na sestanku pri ministru Steru so zupani

vseh treh občin, ki jih bo obiskal papež, poudarili, da so pristojnosti o tem, kateri prodajalci (in pod kakšnimi pogoji) bodo postavljali stojnice s spominki, hrano, pijačo in podobnim, lahko (z morebitnim soglasjem cerkvenih odborov) le v rokah občin. Kot je povedal zupan, občine z obiskom ne bodo imele stroškov, razen ce se bodo odločile v ta namen urediti in polepsati okolico, saj bo papežev obisk, ki bo privabil na tisoče obiskovalcev, pomembna promocija kraja.

Sveti oče bo obiskal tudi Maribor. Da bi ugodnega gosta dostojno odpeljali od mariborskega letališča do mesta, je mariborski zupan predlagal ureditev 800-metrške ceste od letališča do priključka na regionalno cesto. Zaradi pomanjkanja denarja je bil predlog zavrnjen, vseeno pa mariborski strokovnjaki pripravljajo projekt za to cesto.

Državni proračun naj bi financiral stroške za varnost in promet, mesto pa bo skušalo iz istega vira dobiti tudi povračilo stroškov za vse komunalne storitve. Po besedah zupana dr. Alojza Križmana mesto ne bo imelo posebnih stroškov, razen organizacije, sodelovanja civilne zascite in prenosa tribun na letališče. Na se-

Papež Janez Pavel II.

stanku je tudi jasno povedal, da iz mariborske mestne blagajne ni mogoče pričakovati denarja. Mariborski pripravljalni odbor je ugovarjal predlogu, da bi dogodek v Mariboru tržila ljubljanska agencija. Ker se bo na ta dan v Mariboru zbralo od 150 tisoč do 200 tisoč ljudi (v Ljubljani 50 ti-

soč), je mesto sposobno samo pripraviti in izvesti trženje.

Po bogoslužju na letališču je v programu beatifikacija, nato bo papež obiskal mesto in stolno cerkev, kjer se bo pred Slomskovo grobnico poklonil njegovemu spomenu.

Mateja Godejsa
Martina Pavsic

Nekaj malega imajo opraviti tudi razmere

BOŽO KOVAC

Le kdo se ne spomnja nedavnih dni, ko so anketarji sprasevali, kdo podpira trojno koalicijo. Večinski odgovor je bil pri vsaki mnenjski raziskavi enak: podpiramo jo. Kaze, da je Slovenec dajala občutek varnosti. Skrajnosti so odpadale ze pri usklajevanju med tremi tako različnimi strankami, kot so LDS, SKD in ZLSD, iz zakonodajnega stroja pa so prihajale sorazmerno premisljene odločitve. Ptica na celu jate je skratka imela dve krili in bila je zanesljiva vodnica.

Zdaj je to samo se preteklost. Javno mnenje se bo moralo privaditi dvoglavi koaliciji, ceprav bo nemara kdaj pa kdaj presenečeno nad njenimi izdelki. Presenečenja pa ga utegnejo doleteti tudi pri opoziciji, saj bosta tam posej dve stranki s podobnim socialdemokratskim imenom, kar bi lahko koga zavedlo celo tako dalec, da bi jima predlagal, naj se kljub nazorskim razlikam združita. A se bo najbrž izkazalo, da je ta podobnost zmotna in je lahko kvečjemu razlog za ostre spopade, v katerih bo vsaka stran skušala uveljaviti predvsem svojo drugačnost. Nekako tako kot Srbi in Hrvati; nepoučen Slovenec na primer komajda loci srbsčino in hrvasčino, zdita se mu srbohrvasčina, v resnici pa sta jezika grajena na dveh različnih miselnih sistemih, ki se zlasti zadnja leta nenehno trudita, da bi bila tudi na zunanji drugačna od sosedov.

Najbrž se bodo zelo kmalu pokazale vse glavne razsežnosti izstopa Združene liste, ki se je morala umakniti iz troglave koalicije, ce je hotela ohraniti svoj obraz. Vodja koalicije jo je pogosto karal in krščanski demokrati so vihali nos nad »rdečkarji«, ti pa so skušali biti kolikor le mogoče disciplinirani partnerji in so zato izgubljali svojo strankarsko identiteto. Restriktivna politika pri pokojninah in odslužitev gospodarskega ministra pa sta dokoncali sožitje, ki je bilo naporno za vse tri sostanovce v koaliciji, a koristno za državo.

V slovenskem političnem prostoru je ze zaradi utesnenosti nadvse pomembno, kaksni so osebni odnosi med partnerji. V trojni koaliciji niso bili ravno zgledni, prej nasprotno, tako da je celo nastajal vtis, kot da se politični partnerji razhajajo, ker se ne prenašajo več. Morda so osebni odnosi res vplivali na ločitev od mize, vendar se zdi, da so pri tem dejanju vsaj nekaj malega imele opraviti tudi razmere, predvsem gospodarske.

Vse bolj se vidi in slisi, da se je zgodba o upehu upehala, ceprav je treba reči, da nekateri ugledni ekonomisti napovedujejo naravnost cvetoče leto. Postavljajo pa nekaj pogojev, predvsem zmanjšanje porabe, se pravi, omejevanje plač in pokojnin, varčevanje v državni upravi itd. In zdaj smo tu. Očitno je prišel čas, ko ima ustvarjanje izrecno prednost pred delitvijo, ker tudi ni več kaj dosti deliti. Stisniti bo treba pas, več narediti in to več prodati po sprejemljivih cenah, lahko tudi v ideolosko in politično sporno ZRJ, samo da bo slo v promet. Ce bi to prevedli v politični jezik, bi nemara lahko rekli, da bodo značilnosti »krutega neoliberalizma« letos imele prednost pred evropsko razumljeno socialdemokracijo, ki jo je Združena lista zastopala v koaliciji.

Zato sodi v opozicijo. Vendar s tem se ni rečeno, da je naravni sovražnik strank, ki so bliže »krutemu neoliberalizmu«, predvsem LDS. Konec drugega tisočletja je v razvitem delu evropske civilizacije cas socialno trzne družbe in države, zato sta vsaj ti dve stranki v bistvu komplementarni, ceprav sta danes umesčeni vsaka na drugem koncu političnega prostora. Obstaja pa en sam pogoj, da bi ta trditve vzdržala tudi resnejši preizkus: stranki morata misliti zares, kar govorita.

Taksen resnejši preizkus utegne biti interpelacija proti zunanjemu ministru, ceprav gre v tem primeru za izrazito politično in državno področje, ne pa za socialno in gospodarsko. Teško si je namreč zamisliti, da komplementarni stranki, ceprav trenutno stojita na različnih bregovih, ne bi skupaj, morda celo v družbi s SKD, dobro pretehtali, kaksne posledice lahko ima za stabilnost države uspešna interpelacija zoper zunanjega ministra, zlasti ker bi bila samo ena (prva očitno ne, poslednja pa tudi zanesljivo ne) med cedalje hitreje padajočimi dominami.

Gledano iz tega zornega kota, je nova opozicijska stranka morda zdaj dobila malo več (predvolilne) svobode in obraza. Njena vloga pa se ni bistveno zmanjšala.

SLOVENSKI STRIP / PRVA PREGLEDNA RAZSTAVA

Zvitorepec z Diarejo

Prvi pregled zapostavljane domače umetnosti

CELJE - V petek zvečer je prišel v Celje slovenski strip in bo tu ostal do konca marca. Takrat bodo v Galeriji sodobne umetnosti in v Pop Teatru zaprli prvo pregledno razstavo slovenskega stripa oziroma razstavo edine domače stripovske revije Stripburger. Ob odprtju je izšel tudi obsežen katalog, ki je pravzaprav prva bibliografija domačega stripa.

Slovenski strip zaradi majhnega trga in »večno ogroženega kulturnega prostora« do nedavnega ni užival naklonjenosti uradne kulture. Njegov prihod v najbolj reprezentativen celjski hram likovnih umetnosti je sam po sebi dovolj zgovoren. Razstavo je postavil celjski Zavod za kulturne prireditve, gonilna sila pri pripravah pa je bila gospodinja Irena Cernik. Razstavo je bilo mogoče pripraviti predvsem zaradi pripravljenosti avtorjev stripov.

Kot v 109 strani obsegajočim katalogu ugotavljajo avtorji razstave, celjska razstava gotovo ni popolna, poskuša pa vendarle predstaviti najboljše iz opusov starost slovenskega stripa: od prvih avtorjev na Mladinih straneh do danasnega kroga okoli Mladine in Stripburgerja.

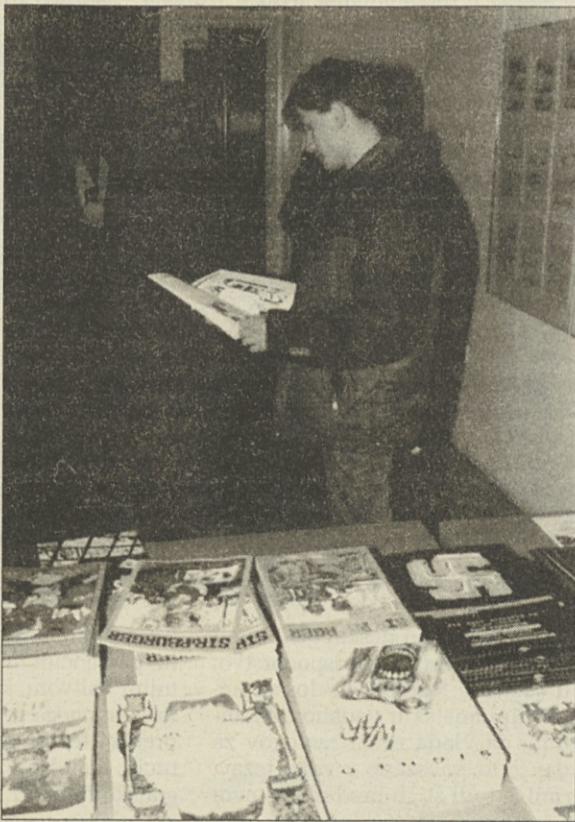
V Celju se je tako na razstavi znaslo stiriindvajset avtorjev: zacnimo s Sasom

Dobričo, Marjanom Amalietijem, Mikijem Mustrom, Iztokom Sustersicem in Božom Kosom, nadaljujmo s Kostjom Gatnikom, Borijem Zupancicem, Brankom Drekonjo in Srečkom Bajdo, s »sveto Mladinino trojico« Dusanom Kastelicem, Zoranom Smiljanicem in Tomazem Lavricem ter s plejado drugih vidnejših risarjev in pripovedovalcev risanih zgodb - Gregorjem Mastnakom, Gorazdom Vahnom, Milanom Ericem, Zvonkom Cohom, Marjanom Manckom, Iztokom Sitarjem, Milosem Radosavljevicem, Jakom Klemencicem, Damijanom Sovcem, Samom Ljubescicem in Matjazem Bertoncljem.

Pesčica risočih ljudi je slovenski strip spravila na izrazno in vplivno raven, ki bi se je morala bati vsaka vladajoča oligarhija. Ce omenimo v sedemdesetih Igorja Vidmarja in v osemdesetih pokojnega Iva Stankera, v devetdesetih nju-

no delo nadaljujejo njihovi učenci. Od stripa zahtevajo predvsem zgodbo iz domačega okolja, kritično oko ali celo ironijo. V svetovnem merilu je slovenski strip - ki prav zato zunaj Slovenije ni ali je izjemno težko razumljiv - nekaj unikatnega. Ukvarja se z ostro družbeno kritiko preteklosti in sedanjosti. V njem so mnogokrat upodobljeni na eni strani povsem običajni ljudje, na drugi strani pa si mnogi stripovski junaki izposojajo obraze živečih politikov. Od Mikija Mustra Zvitorepca z zgodbicami za mlado in staro je slovenski strip zrasel v Diarejo Tomaža Lavrica - v sibanje oblastniških neumnosti.

Katalog z razstave ponuja ob kronoloskih in umetniško kritičnih tekstih Irene Cernik, Maxa Modica in Jaka Klemencica tudi izbor tabel z razstave, pregled uveljavljanja stripa v Sloveniji, seznam za domaci strip pomembnih tekstov med letoma 1967 in 1995 ter podatke o avtorjih in njihovih delih. Skratka: gre za bibliografsko izdajo, obvezno čtivo za vse, ki bi želeli sintetično proučevati slovenski strip kadarkoli v prihodnosti. Brane Piano

Stripovska produkcija v Sloveniji je vse bolj prisotna zadnjih osem let

Študentje bodo dobili učni potni list

LJUBLJANA - Studentski resor za izobraževanje je letos uvedel projekt z imenom Učni potni list. To naj bi bil dokument, s katerim bo ob iskanju zaposlitve mogoče dokazovati delovne izkušnje, znanja in veščine, pridobljene z dodatnim izobraževanjem med študijem. Dokument - priročna knjižica - ne bo zanimiv le za studente, ampak tudi za delodajalce, ki bodo tako pri izbiri potencialnih kadrov imeli več uradnih podatkov. Na resorju bodo oblikovali tudi bazo podatkov lastnikov učnega potnega lista, kar bo podjetjem omogočalo dostop do podatkov o kadrih z natančno zahtevanimi sposobnostmi. MaG

NOVICE

Madžarski premier pri Tuđmanu

ZAGREB (STA, Hina) - Hrvaski predsednik Tuđman je včeraj v Zagrebu sprejel madžarskega premiera Horna, obrambnega ministra Keletija in veleposlanika v BiH Szalaya. V ospredju pogovorov so bili dvostranski odnosi med državama. Sogovorniki so izrazili željo, da bi dobrososedske odnose se poglobili z večjim gospodarskim sodelovanjem, Horn pa je Tuđmanu obljubil vso podporo pri vključevanju v evropske institucije. Popoldne sta Horn in Keletij odšla v oporiso pri Okučanih obiskat madžarske pripadnike Iforja.

Poskus državnega udara v Gvineji

CONAKRY (Reuter) - Ze nekaj časa trajajoči spor med gvinejskimi oblastmi in vojsko - ta zahteva boljše pogoje dela - je včeraj prerasel v poskus državnega udara. Skupina vojakov je ponoči obkrožila palačo predsednika Lansana Conteja in začela streljati proti zgradbi. Predsedniku zveste enote so na ogenj odgovorile. V spopadu je bilo ubitih vsaj 20 ljudi, v glavnem civilistov, ki so se zneli v bližini »bojišča«. Popoldne so predstavniki sprtih strani le sedli za pogajalsko mizo in očitno dosegli dogovor, saj so se vojaki kmalu potem vrnili v vojašnice.

Tadžikistan spet pred državljansko vojno

DUSANBE (Reuter) - Privrženci tadžikistanske vlade so se včeraj zbrali v glavnem mestu, saj uporniška voditelj Kudojberdjev in Bajmatov napredujejo proti Dusanbeju. Civilisti so se ze umaknili v domove, saj se bojijo, da se bo državljanska vojna spet razplamteala. Mobilizacija vojnih veteranov in mladih Tadžikov se je začela ze pred tednom dni, ko sta uporniška castnika zahtevala odstoj ministrov za obrambo in varnost. Ruska divizija, ki predstavlja temelj mirovnih sil v državi, je včeraj izvajala vojaške vaje.

Nov spopad v Burundiju

BUJUMBURA (Reuter) - Hutujski uporniki so včeraj napadli severno predmestje Bujumbure, vendar so jih varnostne sile pregnale. Predstavniki zunanjega ministrstva je dejal, da napad ni predstavljal večje nevarnosti, saj so hoteli uporniki le opozoriti nase. Burundijska vojska pa je zavrnila predlog Butrosa Galija, da bi v državo prisle mednarodne mirovne sile, ki po njenem mnenju niso primerna rešitev.

SREČANJE OBRAMBNIH STROKOVNJAKOV

Kohl: ZEU naj bo evropska roka Nata

MÜNCHEN (Reuter) - Nemški kancler Helmut Kohl je včeraj na dvo-dnevem srečanju obrambnih strokovnjakov pozdravil odločitev Francije, da bo okrepila vezi z zvezo Nato. Dejal je, da bo ta poteza prispevala k okrepitvi evropskega položaja nasproti Združenim državam Amerike.

Po Kohlovem mnenju pa evropska prizadevanja za pomembnejši vojaški položaj ne smejo ogroziti odnosov z Ameriko, ki je se vedno zivljenjskega pomena za stabilnost evropskega kontinenta. Francoski predsednik Jacques Chirac je izjavil, da si zeli Pariz v Natu sodelovati le pod pogojem, da bo Evropa Združenim državam Amerike enakovreden partner. Kohl je kot zagovornik evropske integracije na vseh področjih tudi predlagal, da bi na konferenci, ki se bo začela marca, spregovorili tudi o oblikovanju evropske zunanje politične in obrambne identite-

te. »Poskrbeti moramo za to, da bosta ti dve veji v skupni politiki Evrope okrepljeni, hkrati pa moramo utrditi tudi cezatlantske vezi,« je se dodal Kohl.

Nemški kancler je ob tem poudaril predanost Nemčije Zahodnoevropski uniji, obrambni organizaciji, ki združuje večino članic Evropske unije in je del Severnoatlantske zveze. Po njegovem mnenju bi Zahodnoevropska unija lahko postala »evropska roka« Nata, če bi jo prej »posvojila« EU. Čeprav je nemški kancler poudaril, da se slednje ne bo zgodilo v eni noči, pa je zatrdil, da bi na konferenci predstavnikov EU v Torinu, kjer bodo vnovic preučevali mehanizme evropske petnajsterice, lahko postavili temelj za pridružitve Zahodnoevropske unije EU. »Evropa bo morala v prihodnosti prevzeti nove odgovornosti v Evropi in na svetovnih kriznih žariščih,« zaključuje kancler Kohl.

Clintonova kampanja brez nizkih udarcev

NEW HAMPSHIRE (Reuter) - Ameriški predsednik Bill Clinton (na sliki: telefoto Reuter) je včeraj pripotoval v mesto, kjer se bodo 20. februarja odvijale strankarske volitve predsedniških kandidatov, ne glede na dejstvo, da v vrstah svoje stranke nima tekmeča. Demokratiški predsednik je v New Hampshire, tradicionalno postajo strankarskih volitev, odšel predvsem zato, da si svojemu republikanski tekmeči ne bi povsem prilastili politične »priznice«, čeprav se je Clinton premisljeno ogibal izzivom političnih nasprotnikov, ki so s svojo retoriko ves čas izzivali sedanjega voditelja Bele hise. Namesto pregovarjanja z republikanci se je raje posvetil dosežkom svojega predsednikovanja in omenjal predvsem gospodarski napredek in upad kriminala. »Pozivam vas, da gledate v prihodnost, saj

ni pomembnejšega vprašanja, kot je, kaj lahko storimo za boljši jutri,« je v nagovoru srednjeselecev v mestu Salem dejal Clinton in pozval bučen aplavz. Potem se je rokoval s številnimi mladimi privrženci, se v slogu ostalih predsedniških kandidatov nastavljal fotoreporterjem in se potrpežljivo sprehodil skozi množico morebitnih volilcev. Politični analitiki so pripomnili, da predsednik dobro utrjuje svojo prednost pred republikanci in se jim zaenkrat ne pusti izzvati na raven kampanje nizkih udarcev. Letosnje Clintonovo potovanje v New Hampshire je povsem drugačno kot tisto pred štirimi leti, ko se je kot demokratiški predsedniški kandidat spopadal s hudo konkurenco in si zaradi očitkov nezvestobe sele na strankarskih volitvah povrniti osebnostni in politični ugled.

OBLETNICA USTANOVITVE KOMUNISTIČNE STRANKE VIETNAMA

Lošččenje ideoloških vrednot

JOHN CHALMERS / REUTER

HANOJ - Vietnamsko komunistično vodstvo, ki si zeli, da bi ostal partijski vpliv v družbi nedotaknjen, se je včeraj zavzelo za vrnitev k tradicionalnim ideološkim vrednotam. Hanojske ulice so bile ob praznovanju obletnice ustanovitve Komunistične stranke - 3. februarja jo je ustanovil legendarni »oce« naroda Ho Si Minh - polne rdečih zastav. »Ponosni smo na veličastno komunistično stranko Vietnama - stranka je zavezana revoluciji,« je pisalo v uvodniku komunističnega mesečnika Nan Dan.

Revolucionarna retorika, ki je ob takih priložnostih običajna, pa je bila podkrepljena tudi z vidnejšimi in ostrejšimi ukrepi, ki naj bi zagotovili ponovno uveljavitev partijske moči. Generalni sekretar vietnamske Komunistične partije Do Muoi je na nedavni turneji po severnih provincah pozval k povečanju nadzora nad tujimi vlaganji, s čimer naj bi podprli razvoj državnega sektorja. Lokalnim uradnikom je zagotovil, da bo komunistična partija na junijskem kongresu spremenila odnos do strmo vzpenjajočega se vietnamskega gospodarstva.

»Vprašanju skupnih vlaganj državnih podjetij in tujih zasebnih kapitalistov smo do zdaj posvečali premalo pozornosti,« je dejal Do Muoi. »Kot je rekel ze Lenin, se ne bojimo kapitalističnih podjetij, ampak tega, da jih ne bi bili sposobni nadzirati. Če ne bomo posvečali pozornosti javnemu sektorju, skupnim vlaganjem in nadzoru, ne moremo imeti socializma.« Analitiki v Hanoju trdijo, da je to le vrh v nizu javnih izjav vietnamskih politikov, ki želijo uveljaviti strožji komunistični nadzor. »Do zdaj je bilo napisanih ze zelo veliko član-kov, ki kritizirajo različne oblike tujega vlaganja. Njihov slog je napadalen, v njih pa je zaslediti željo po okrepitvi državnega nadzora in določitvi vietnamske smeri razvoja,« je dejal neki tuji opazovalec.

Vietnam je zacelel reformi svojega gospodarstva pred desetimi leti, ko so ga leta vojne, revščina in upadanje sovjetske pomoči pahnili na rob propada. Do leta 1990

Običajno revolucionarno retoriko so podkreplili ostri »protikapitalistični« ukrepi

je državi, ki so jo se pred desetletjem imeli za obrobno, uspelo izboljšati gospodarstvo, spremeniti socialne razmere in doseči nekaj opaznih diplomatskih uspehov. »Lahko si mislite, da vlada nima razlogov za skrb, vendar je to povezano z vrsto težav, med katerimi je tudi strah pred mirno evolucijo,« je dejal neki hanojski analitik. Hanoj je na bozični dan kritiziral Washington, da hoče s podporo tako imenovanemu procesu mirne evolucije spodkopati državno vodstvo. ZDA naj bi namreč uporabljale gospodarske, kulturne in diplomatske prijeme, da bi Vietnam odvrgle od komunizma.

Tuji podjetniki zaenkrat se ne dajejo izjav, čeprav so nekatera podjetja ze izrazila skrb zaradi premika k strožjemu državnemu nadzoru. Oblasti so sporočile, da je bilo v vietnamsko gospodarstvo vložena ze za 18 milijard dolarjev tujega kapitala. Hanoj tudi zagotavlja, da bo v okviru petletnega nacrta, ki naj bi ga sprejeli na partijskem kongresu, se vedno podpiral tuje naložbe. Hkrati pa je hanojsko vodstvo začelo

ostro kampanjo proti družbenemu razvratu, padajočim moralnim normam in slabim tujim vplivom, ki naj bi bili temna stran reformističnega programa. Tako so na primer prejšnji teden napovedali boj proti prostituciji, mamilom in igranju na srečo. Pornografske filme in literaturo, ki naj bi pršla za zahoda, so na mestnih ulicah ritualno sezgali. »Boriti se moramo proti razvrednotenju političnih kvalitet, morale in nacina zivljenja. Naša zgodovina je pokazala, da lahko katerakoli dinastija, ki se ne zanima za graditev in obrambo države, državo pripelje na rob propada,« je dejal Do Muoi.

Vendar pa mlada generacija, ki predstavlja vec kot polovico prebivalstva, pri ureničevanju komunističnega programa ni več tako zagnana. Mladi si sedaj želijo naj-novejših motorjev in modnih oblačil, ne pa članstva v partiji. Do Muoi je dejal, da je prihodnost v rokah mladih, vendar morajo ti spremeniti svoj odnos do družbe. Namesto da se gnetejo v mestih, kjer ponavadi ostanejo brez zaposlitve, bi morali oditi na deželo in obdelovati zemljo.

LAKOTA V SEVERNI KOREJI

Oblast, ki ljudi oborožuje, namesto da bi jih hranila

SEUL - Severnokorejski vojniki so vsak dan bolj lačni, zato nekateri dezertirajo in se združujejo v roparskih tolpah, ki plenijo in ustrahujejo po mestih. »Pet do osem od stotih vojakov je zaradi pomanjkanja hrane podhranjenih, le dvajset do trideset odstotkov pa je zdravih,« je na novinarski konferenci povedal Ahn Young-gil, nekdanji vojaški poveljnik, ki je lani dezertiral.

Po njegovih besedah je morala med vojniki zaradi nezadostne prehrane zelo nizka, zato bežijo iz vojašnic. V Severni Koreji je pod orožjem milijon stotisoč moz, armada pa je med največjimi v svetu. Nekdanji oficir Lim Young-sun, ki je leta 1993 pobegnil v Južno Korejo, je dodal, da so severnokorejske oblasti spremenile vojaški jedilnik ze ob koncu 80-ih let: zaradi pomanjkanja hrane je postal bolj skromen.

»Vse večje vojašnice imajo od leta 1992 posebne bolnišnice, v katerih zdravijo vojake, ki so zboleli zaradi podhranjenosti in so tako nemočni, da se komaj gibljejo,« je poudaril Lim, ki je delal v eni taksnih bolnišnic.

Lani je Pjongjng prvic prosil mednarodno skupnost za pomoč, ker je močno poletno dezejevje unicilo posevke. Organizacije, ki delujejo v okviru OZN, ocenjujejo, da stalistični Severni Koreji zaradi hude zime grozi velika lakota, čeprav predstavniki humanitarnih organizacij in neodvi-

sni opazovalci zaenkrat ne poročajo o podhranjenosti med prebivalci. Vodja Organizacije za prehrano ZN, ki ima svoj urad v Pjongjangu, je nedavno izjavil, da prebivalci Severne Koreje umirajo za pljučnico in bronhitisom, ker so povsem neodporni. »Ljudje so vsak dan bolj lačni,« je v telefonskem pogovoru povedal predstavnik Združenih narodov Trevor Page. Po doslej zbranih podatkih grozi lakota dvema milijonoma in pol prebivalcev Severne Koreje. Državi naj bi primanjkovalo okrog 1, 2 milijona ton žita, saj je doslej Severna Koreja dobila le 5140 ton pomoči v hrani.

V južnokorejskem zunanem ministrstvu menijo, da je za pomanjkanje hrane kriva komunistična oblast, ki ne dovoli razvoja zasebnega sektorja. »Vse svoje sile usmerja v priprave na vojno,« poudarjajo v Seulu. Ze od leta 1987 oblast v Pjongjangu poziva svoje državljane, naj se zrtvujejo za domovino in zmanjšajo osebno porabo. Letos naj bi Severna Koreja potrebovala približno 6, 73 milijonov ton žitaric, pridelali pa so jih menda le 3, 45 milijona. Z racionalizacijo bi ta kvota zadostovala za sedem do enajst mesecev. »Severna Koreja bi lahko uvozila potrebno količino žitaric, ce bi za dobrih 8 odstotkov zmanjšala vojaški proračun, ki znaša kar 5, 66 milijarde dolarjev,« ocenjujejo v Seulu.

Shim Sung-won / Reuter

Nedeljske teme

POŽAR V BENEŠKEM GLEDALIŠČU LA FENICE

Pizza, mafija, a tudi ponos na kulturo

SERGIJ PREMUR

Pred časom mi je znanec iz Svice hvalil prednosti svoje družbe, ki že stoletja ne pozna vojne, je mirna in urejena, medtem ko je Italija od vedno sinonim kaotične, kregave, neurejene in neodgovorne družbe. Načelno branim Italijane bolj poredkoma, toda ob tisti priložnosti sem se imel za dolžnega, da sem znanca spomnil, kako so na apeninskem polotoku ustvarjali Giotto, Leonardo, Michelangelo, Raffaello, in seznam bi lahko segal v nedogled pred in po teh velikanih, medtem ko so urejeni Svicarji znani, ker so prispevali svetovni kulturi s švicarskim zepnim nožikom in z uro s kukavico (motil sem se, ker so uro s kukavico v resnici začeli izdelovati najprej v Baden-württembergem Schwarzwaldu, v urejeni Svici pa so jo samo izboljšali).

Italija je država z največjim kulturnim bogastvom na svetu, vendar mu namenja samo 0,21 odst. državnega proračuna. Med te dve skrajnosti je treba uokviriti požar, ki je uničil beneško gledališče La Fenice.

Je bil požar v Benetkah posledica v italijanskih operah tolikokrat opevanega »destina«, zle usode, ali pa je bil sad vsesplosne površnosti in neodgovornosti? To bo morala ugotoviti preiskava. Ze danes pa vemo, da niso delovale varnostne naprave, da ni bilo primerne nadzorstva, da je bilo

precej neprevidnosti pri delu za prenovitev gledališča in da so gasilci bili dalj časa brez... vode.

»Gasilci brez vode v mestu na vodi« je sicer učinkovit, vendar nepravilčen naslov. Gasilci so namreč preprečili, da bi se plameni razširili na sosednje hiše, ki so samo nekaj metrov daleč, in so ohranili skoraj nedotaknjene zunanje zidove in neoklasično pročelje, kar je bistveno za obnovo.

V zadnjih 20 letih so plameni bolj ali manj katastrofalno zajeli nič manj kot 30 italijanskih gledališč: od milanskega Scale leta 1977 do podtaknjene požara v gledališču Petruzzelli v Bariju leta 1991 in do sedanjega požara beneškega La Fenice. Torej plameni ne morejo biti samo posledica nesrečnega naključja, kot tatvi-

ne v muzejih in celo v arheoloških najdbiščih v državi, ki steje na desetisoce zapuščenih cerkva in palac, kjer pozabljene umetnine razpadajo v zaprašenih in pozabljenih skladiščih, niso nobena redkost.

Prava »sistemska nevarnost« ogroža in uničuje največje italijansko bogastvo, njene kulturne dobrine, in s tistimi skoraj nedotaknjene zunanje zidove in neoklasično pročelje, kar je bistveno za obnovo. Kljub temu pa je Italija »kulturna velesila« in ne samo zaradi neizmernega bogastva, ki ga je podedovala od preteklosti, ampak tudi, ker je italijanski polotok prepojen s kulturo in z estetiko, ker Italijani polagajo največjo pozornost na izgled, na okus, na lepoto, pa čeprav površno, pa čeprav predvsem za uveljavljanje svojega imidza.

Pretekli terek ni noben osrednji televizijski dnevnik posvetil naslovnice dogodku, ki bi

po ustaljeni novinarski logiki moral biti dogodek dneva: začetku zadnjega kroga posvetovanj za rešitev italijanske politične krize. Čeprav je od razpleta političnega dogajanja odvisna politična, gospodarska in družbena bodočnost Italije, so pokazali dramatične posnetke pogoriska opernega gledališča La Fenice pred Kvirinalom in drugimi palacami, kjer krojijo usodo Italije, in so se pred Scalfarom in ostalimi političnimi predstavniki zvrstili na ekranih beneški zupan Massimo Cacciari, dirigent Riccardo Muti in druge osebnosti kulturnega življenja. V tem lahko razberemo simbolično sodobne Italije. Na eni strani je res, da srce (skoraj vedno) prevlada nad razumom ter se Italijani pred problemi in težavami najraje zatekajo v jokavo samopomiljevanje. Obenem pa je tokratno poročanje vzbujalo tudi drugacen, pozitivnejši vtis.

Ce so na eni strani številni italijanski kulturniki izredno kritični in vidijo v požaru simbol macehov-

skega odnosa, nezadostne pozornosti javnih ustanov in v prvi vrsti države do kulture, je na drugi strani prisel do izraza zdravi pragmatizem, ki spominja na obnovo poplavljenih Firenc in tudi od potresa uničene Furlanije. Kulturni spomenik, ki je nenadomestljiv za Benetke in pomemben za vso kulturo, je treba obnoviti in ga bodo obnovili, ker požar vpliva na mnenje, ki ga imajo Italijani o sebi. Ker so v požaru videli simbol vsestranskega pogoriska sedanje Italije.

Italija je bila sinonim za pizo, mandoline, spagete; danes je predvsem sinonim mafije, nečednega sistema podkupnin in vsesplosne korupcije. Na televizijskem ekranu je beneški zupan Cacciari nastopal kot moderen politik katerekoli sodobne evropske države in ni imel prav nič skupnega z levantinskimi politikami, ki so z veliko zlico zajemali iz skled obnove potresnih področij v Irpiniji ali v dolini Belice. Na koncu svojega predsedstva ita-

lijanske vlade je Dini, ki tudi ni tradicionalni italijanski politikant, dodelil takojšen prispevek 20 milijard lir in imenoval komisarja, s katerim bodo mimo rimske ministrske birokracije vodili obnovo. Najavili so, da bo, ce ne bodo zadoščala državna sredstva, sama občinska uprava Benetk razpisala mednarodno posojilo.

Travme so včasih pozitivne, ker povzročijo skokovit razvoj, ki ga v navadnih okoliščinah ne bi bilo. Reakcije na beneški požar kažejo značilnosti takega dogodka, ki lahko pelje k hitri obnovitvi gledališča (računati je treba vsekakor na vsaj 5 ali 6 let), k učinkovitejšemu vzdrževanju Benetk nasploh, pa tudi k odgovornejšemu odnosu do italijanskega kulturnega bogastva.

V Palermu obnavljajo gledališče Massimo ze polnih 25 let, v Bariju se se ni začelo obnavljanje pred skoraj petimi leti pogorelega gledališča Petruzzelli. V Benetkah bo verjetno kot v Milanu, kjer se nihče ne spominja več, da so Scalo med vojno uničili zavezniški bombniki, ali kot v Furlaniji, ki so jo obnovili tako, da je danes na potresnem območju lepše kot pred 6. majem 1976.

Vsa italijanska družba dozivlja posebno obdobje: razpeta je med počasnim polzenjem proti južnemu bregu Sredozemlja in politično, pa tudi družbeno in gospodarsko prenavo. Izgleda, kot da bi na srečo ohranjeni zunanji zidovi in skoraj nedotaknjeno neoklasično pročelje gledališča La Fenice ze napovedovalo obnovo.

**KAJ
JE PISAL
PRIMORSKI
DNEVNIK
PRED
50 LETI**

Čakajoč na

Slovenske srednje šole v Trstu so zaprli

Svet pred 50. leti se razgrinja pred nami.

Ko Tito sestavi novo vlado, skupščina nima nobene pripombe. Možne pa so tri variante odobravanja: z vstajenjem in burnim ploskanjem ter vzkliki, ali z dolgotrajnim odobravanjem, ali samo s ploskanjem.

ZVU dopušča najrazličnejše nepravilnosti. Tako npr. fašističnim zločincem sodijo sodiniki in porotniki, ki so bili njihovi »kamerati« in po isti logiki odločajo o slovenski šoli bivsi kolaboracionisti.

21.2.1946 PD ugotavlja, da je Trst potal zavetišče italijanskih in jugoslovanskih vojnih zločincev. Politični status Trsta nudi takim ljudem najprikladnejše okolje.

To priznanje ne omaja naših zmagovitih prednikov, ki se jim zdi edina možna rešitev v pravični meji. Zato pozorno sledijo vsakemu premiku italijanskih politikov in se 6.2. obregnejo nad »čudovitimi pogoji«, ki jih De Gasperi postavlja za sodelovanje z Jugoslavijo.

V naslednjih dneh morajo zavezniki imenovati člane razmejitvene komisije in PD skuša vplivati z objavo podatkov o grozotah, ki so jih zakrivali fašisti in njihovi sodelavci. Tudi mnenja tujih časnika so v oporo zahtevam po priključitvi Furlanije - Julijske krajine k Jugoslaviji. 12.2 objavijo »Interview z nizozemskim novinarjem, ki med drugim pravi: »Sočustvujem s stremljenji vašega ljudstva in mislim, ko sem videl, kakšna so dejansko ta stremljenja, da je vsak poizkus vmesne države ali postojanke na tem ozemlju le zaobkroževalni poizkus napram Sovjetski zvezi in njim prijateljskim državam s strani teženj po zapadnem bloku. Mislim, da je moja dolžnost, da kot Nizozemec in zapadni Evropejec, da o tem informiram zapadno evropsko javnost in zdi se mi, da je to tudi dolžnost naprednih sil vsega sveta.«

17.2. izide PD na 4 straneh: na dodatnih 2 je pod naslovom Od Triglava do Jadrana utemeljen »plebiscit krvi primorskega ljudstva za priključitev k Jugoslaviji« z navedbo sledečih števil

46.800 mrtvih

7.000 invalidov

95.460 deportiranih

19.357 požganih domov

16.837 delno porušenih domov

Poleg zgornjih dejstev pride nazadnje na vrsto se beseda duhovnikov, zvestih sinov svojega naroda«.

B.K.

Tik pred zaključkom redakcije smo dobili posredno naslednje poročilo Zavezniske poročevalske agencije:

Solski oddelek ZVU za Julijsko krajino poroča: Zadnje dni so dijaki treh solskih ustanov, in sicer neke nižje srednje šole, višje realne gimnazije in trgovske akademije začeli s stavko, ki ima izrazito politični značaj.

Ker dijaki nočejo odstopiti od te stavke, bodo vse tri šole zaprte za nedoločen čas, da se s tem znižajo preveliki stroški za vzdrževanje, ki je v takih prilikah brez koristi. Utegnejo se zopet odpreti samo, če bodo stari učencev zaprosili višje solsko nadzorništvu in se obvezali, da bodo njihovi otroci redno obiskovali pouk.

15.2.1946

Tudi na porušen valobran kriškega portiča so domačini napisali, da je »tukaj slovenska zemlja« (Foto Mario Magajna)

MARŠAL TITO SESTAVIL NOVO VLADO

Preosnova zvezne vlade

Beograd, 2. - Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ sta imela danes svojo drugo sejo, na kateri je bila slovesno imenovana nova vlada FLRJ z maršalom Jugoslavije Josipom Brozom-Titom na čelu.

Po odobritvi zapisnika včerajšnje skupne seje obeh domov Ljudske skupščine je predsedujoči Josip Vidmar predlagal dnevni red današnje seje: Imenovanje nove vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Mandator Ljudske skupščine FLRJ za sestavo nove vlade FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je podal skupščini glede sestave nove zvezne vlade poročilo:

»Tovariši ljudski poslanci! Ko sem dobil mandat za sestavo nove vlade, sem to nalogo izvršil.

Prvo je mesto predse-

dnika. (Vsa skupščina vstane in burno in dolgo vzklika maršalu Titu kot predsedniku ministrskega sveta).

Drugi, podpredsednik ministrskega sveta in predsednik kontrolne komisije pri vladi Edvard Kardelj. (Vsi poslanci stojijo burno ploskajo).

Drugi podpredsednik ministrskega sveta Jaska Prodanović. (Ploskanje). Sedaj pridejo 3 ministri brez portfelja in sicer prav iz tistih razlogov, ki sem jih navedel, namreč iz nacionalnih, in sicer minister brez portfelja Milovan Djilas, (burno ploskanje) - minister brez portfelja Kirilo Savić (ploskanje) in minister brez portfelja Dimitar Nestorov (ploskanje). Torej, to so trije ministri brez portfelja.

Nadalje: minister za zunanje zadeve Stanoje Simić, naš veleposlanik v

Washingtonu. (Burno odobravanje).

Ministrstvo za narodno obrambo je pripadlo meni. (Vsi poslanci vstanejo s sedežev in dolgo vzklizajo maršalu Jugoslavije Josipu Brozu-Titu).

Minister za zunanjo trgovino ing. Nikola Petrović. (Odobravanje).

Minister za finance Sreten Zujović. (Dolgotrajno odobravanje).

Minister za notranje zadeve generallajtnant Aleksander Ranković. (Vsi poslanci vstanejo s sedežev in dolgo vzklizajo generallajtnantu Rankoviću).

Minister za gradnjo

Vlado Zečević (odobravanje) in končno minister za informacije Sava Kosanović. (Odobravanje).

Tovariši in gospodje ljudski poslanci, to so ministri, ki vam jih tukaj predlagam v vašo odlo-

tev, sprejem, potrditev ali izvestne ugovore. (Burno ploskanje).

Predsednik Josip Vidmar se je obrnil do ljudskih poslancev z naslednjimi besedami: »Tovariši in tovarisi! Slisali ste poročilo in predlog ljudskega poslanca maršala Josipa Broza-Tita o sestavi njegove vlade. Ali sprejema skupščina to poročilo in ali sprejema in potrjuje listo ministrov, ki jo je predložil mandator?«

Ljudski poslanci vstanejo in z burnim dolgotrajnim ploskanjem soglasno potrjujejo.

Predsednik Josip Vidmar je nato proglasil, da je Ljudska skupščina imenovala novo vlado Federativne ljudske republike Jugoslavije po listi kakor jo je predložil maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito.

3.2.1946

Kako je z epuracijo belogardističnih profesorjev?

Odpust osmih profesorjev na gorški gimnaziji in imenovanje belogardista in kolaboracionista profesorja Mizerita na ravnateljsko mesto nižje srednje šole namesto dosedanjega ravnatelja Martinca Petra je dejanje, katerega kljub ze dovolj razvpitemu skandalu na slovenskih solah v coni A nismo pričakovali.

Brez dvoma ne gre tu niti najmanj za odpust zaradi preobilice profesorjev v slovenskih solah v coni A, saj je ZVU ob zahtevah primorskega ljudstva po epuraciji belogardističnih profesorjev vedno odgovarjala, da morajo poslednji ostati se naprej v službi, ker je v coni A občutno (prav tako so dejali pri ZVU) pomanjkanje profsorskih moči. Tukaj gre torej za dejanje iz »varnostnih razlogov« - sicer klavarno in brezprimerno nesramno zakamuflirano za »epuracijske razloge po ukazu št. 7, člena 7 in 8«.

Ne vemo sicer, kdo so prišepetovalci za take »varnostne razloge«, toda prepričani smo, da jih ni treba dolgo iskati, ker lahko ugotovimo, da so belogardistični profesorji v zadnjem času povečali svojo aktivnost

in neovirano nadaljujejo svojo izdajalsko vlogo. Belogardistični profesor v Gorici - bivsi stabni domobranski poročnik Rakovec, učiteljica telovadbe Merala in drugi nadaljujejo v soli in izven šole belogardistično propagando.

Niti enemu od teh se ni skrivil las na glavi, niti eden od teh ni dobil opozorila zaradi svojega početja, kaj sele, da bi bil kdo od teh odstranjen »iz epuracijskih razlogov po ukazu 7, člena 7 in 8«.

Izrek smrtno obsodbe nad vojnim zločincem prof. Srečkom Barago - na katerega doslej nismo slišali s strani ZVU se nobenega komentiranja, je se stopnjeval ogorčenje zaradi naravnost skandaloznega stanja na slovenskih solah v coni A.

Včeraj so zaradi teh razmer napovedali trzaski studentje slovenske gimnazije in trgovske akademije protestno stavko. Delegacije, ki so odsle na ravnateljstva zavodov, so zahtevale takojšnjo odstranitev vojnega zločinca prof. Srečka Barage in drugih belogardističnih elementov.

12.2.1946

Nameščanje zasebnih telefonov ukinjeno
Castnik za telefonske zveze Z.V.U. je prejel mnogo prošenj za namestitve telefonov po zasebnih stanovanjih. Ker je število mest na centrali omejeno, ne morejo sedaj tem prošnjam ugoditi.

Občni zbor soboslikarskih delavcev
Soboslikarji so vabljani, da se sestanejo danes, ob 18.30 uri na sedežu enotnega sindikata gradbene stroke v ulici Imbriani 5, I., soba št. 12. Razpravljalo se bo o mezdnem vprašanju in drugem

Zveze primorskih partizanov
Odbore Zveze primorskih partizanov

I., II., III. in IV. okraja vabimo, naj se danes, 24. t. m. ob 9.30 zglase na sedežu Zveze, Corco 19, zaradi važnih sporočil.

Prosvetno društvo »France Prešeren«
Pevski zbor »Proletar« prosvetnega društva »Franceza Prešeren« iz Kolonkovca gostuje danes 24. t. m. ob 19. uri v kulturnem krožku »Cebulec«, gostilna »Vittoria« S.M.M. Zgornja. Na sporedu je »Zvončku«, »Delavska himna«, »Kolo« in trije italijanski operni komadi. Mešani zbor društva »Cebulec« predvaja dva komada, solo soprav, tenor in

orkester.

Prosvetno društvo »F. Marušič«
Prosvetno društvo »Franjo Marušič« v Rocolu uprizori danes ob 16.30 v društveni dvorani pri Lovcu Cankarjevo dramo »Kralj na metajnovi«.

Prireditvev openske solske mladine
Solska mladina iz Opčin priredi danes ob 16. uri pri Sv. Ivanu v dvorani »Slavko Skamperle« igro »V kraljestvu palčkov«. Stari in otroci vabljani!

Cene stekla
ZVU je končno določila ceno za steklo

in sicer 370 lir za m/2 navadnega stekla in 590 lir za močnejše steklo. Ker je zaradi pomote tv. Anton Koren v Gorici prodajala navadno steklo po 450 lir in po 500 lir, pozivamo vse tiste, ki so kupili steklo na nakaznice, izdane od Trgovske zbornice, po višji ceni, kakor gori omenjeno, naj zahtevajo od tv. Koren povrnitev zneska, ki so ga preveč plačali. Morebitni ugovori glede povrnitve naj se naznanijo Trgovski zbornici.

Zica za vinograde
Kmečka deželna zadruga ima v svojih skladiščih v mestu in na deze-

li na razpolago zico za vinograde. Prodaja je prosta. Ker je količina omejena, vabi kmetovalce, da se čimprej zglasijo v omenjenih skladiščih Kmečke zadruge.

Prehrana
Razdeljevanje kave Sepral javlja, da bodo začeli jutri razdeljevati vsem trzaskim potrošnikom po 100 g kave na odrezek št. 48 zivilske nakaznice. Kavo bodo razdeljevale vse trgovine z racioniranimi živili, delavske zadruge ter Meini in Maffioli. Razdeljevanje se konca 9. marca. Cena: 685 lir/kg.

24.2.1946

POTOPIS

KAŠMIR

Med naravo in vojno (1)

1.

Casovna stiska in prigrvarjanje številnih Indijcev, ki "svojemu prijatelju nikakor ne bi svetovali izleta v Kašmir" sta naju prepričala, da sva se opredelili za letalo ... In tako sva se ob desetih dopoldne znašli na delhijskem letališču za notranji promet, kjer sva se počasi prerivali skozi formalnosti. Ko je bilo vse za nama, sva si v prepolni čakalnici poiskali prazna sedeža, si v majhnem kiosku z velikimi reklamnimi napisi kupili kavo in sedaj jo po vročih, glasnih pozirkih srebava - zatopljeni vsaka v svoje misli... Ali sva storili prav, da sva se vendarle namenili v Kašmir, deželo, ki se že od leta 1989 zvija v krcih državljanske vojne? Kašmirci so mnenja, da bi bilo njihovo življenje veliko bolj kakovostno, če bi se locili od Indije in se torej osamosvojili, medtem ko želi Indija obdržati sedanje meje in se nikakor ni pripravljena odreci Kašmirju. Kašmirci torej trdijo, da je prihod indijskih vojskih sil v Kašmir pravzaprav invazija, medtem ko Indijci trdijo, da imajo vojaške sile le nalogo vz-

Na letališču nas sprejme cela kopica policajev in že spet moramo z raznoraznimi podatki popolnjevati večno predolge in prenatancne formularje: listine, ki pomenijo le formalnost in ki nam v primeru kakršnekoli nevarnosti prav gotovo ne bi pomagale.

Odlučili sva se, da se bova v mesto peljali z avtobusom in že pri izhodu iz letališke stavbe naju oboroženi varnostnik vpraša, kam greva ter naju pospremi do vozila, ki se napol prazno čaka nekoliko vstran. Nahrbtnik spustiva na prehod med sedeži, nakar se udobno namestiva in čakava... Avtobus nas bo baje pustil tik pred turističnim uradom, kjer naju bodo usmerili k izbranemu cilju: "Ne zaupajte nikomur, zaprite okna in jih do cilja ne odpirajte več, če vam kdo pride ponuditi poceni taksi do mesta, ga ne poslušajte...". Ali sta vsa ta skrb in pozornost res potrebni, ali pa človek 'za vsak slučaj' nekoliko pretirava? Ne vem, če naj se zaradi tolikšne skrbnosti bojim, čes: "brez potrebe si ne bi delali toliko preglavic", ali pa če naj se prav iz istega razloga počutim toliko

mostišcarskega tipa, torej tik nad vodo ter v houseboatsih: 30 do 40 m dolgih lesenih ladjah, ki so s koli zasidrane ob nabrežjih obeh jezer. Baje nudijo houseboatsi bivalisce polovici domačinov in skoraj vsem turistom, ki si kljub dokaj nevarnim razmeram upajo sem.

Ob glasnem trobljenju se zdrznem in vrnem v okolico, ki nas obdaja. Vozimo se mimo lepih, novih oz. se nedokončanih hiš z razbitimi okni, zabarikadiranimi vrati ali strehami brez strešnikov. Potem so na vrsti številni bunkerji, iz katerih strlijo dolge cevi in se oblijo celade, ki se po barvah skladajo z barvo zemlje. Pescev in ljudi v civilu je le malo in sele, ko se približamo srediscu mesta, je opaziti več ljudi in "normalno" naseljenih hiš... toda kadarkoli zagledam stavbo z napisom: "HOTEL", opazim tudi, da so okna zakrta z velikimi vrečami peska. Za njimi se verjetno skrivajo indijski vojaki. Se dobro, da obstajajo houseboatsi, sicer bi turisti ne imeli kje spat...

Na velikem praznem parkirišču se avtobus ustavi in takoj se na vratih prikaze mozak, ki

piva in takoj se premislim: prav nič niso organizirani! Nad naju se zgrme gruča majhnih, velikih, suhih, debelih, urejenih, zane-marjenih... predvsem pa vsiljivih moz in prav vsak izmed njih naju hoče pridobiti za svoj houseboat. Zmedeni vstopiva v "office", a gruča turistozercev se nemudoma zgrme za nama in se zopet sva obkoljeni. Ko sploh prideva do besede, pojasniva, da točno veva, h komu hočeva iti in pokaževa vizitko z imenom houseboata, ki so nama ga že v Delhiju priporočili zadovoljni obiskovalci. Pescica moskih se seveda predstavi kot oseba, cigar houseboat je imenovan na vizitki. Očitno je, da vsi ti moski ne morejo biti ena in ista oseba. Situacija postaja čedalje bolj neprijetna, medve pa seveda ne veva, kaj bi. Reši naju pravi človek z vizitke, ki se predstavi in v dokaz verodostojnosti svoje izjave pokaže potni list. Nimava druge izbire kot da mu verjameva in mu slediva v taksi, ki že čaka pred stavbo. Tudi ostali turisti so se že porazgubili... ali celo izgubili?!

Se vedno nisva ravno prepričani, da sediva v avtu s pravim človekom, toda kmalu odmisliiva morebitno nevarnost in raziskujoče usmeriva pogled na cesto, ljudi, stavbe, do zob oborožene vojske, ki v mestni četrti,

po kateri se peljemo, stojijo pred vsako trgovino. Ne vlivajo mi zaupanja - predvsem zato ne, ker mi se ni jasno, na cigavi strani so. Sicer je življenje videti normalno: manjši otroci se podijo po ulicah, večji se s taksnimi in drugacnimi torbami verjetno vračajo iz sole, promet je gost in ravno tako zrak, prepojen z izpušnimi plini in prahom. Precej trgovin je odprtih, toda večina tistih, nad katerimi visijo napisi "Souvenir", "Art Shop" ali kaj podobnega, je zaprtih. Pocasi se taksi oddalji od mestnega sredisca, promet je redkejši, vse več pa je obrtniških tovarn, kjer naj bi spretno roke izdelovale kašmirske znamenitosti: tepihe, rezljano pohistvo, izdelke iz papir macheja, vezenine ... Toda vse te številne tovarne so zaprte, nekatere celo zabarikadirane za vseprisotnimi vrečami, napolnjenimi s peskom. Najin vodič pravi, da so jih zasedli vojaki.

Kmalu po tem, ko z obeh strani ceste zagledam vodo, taksi zavije s ceste in se ustavi tik ob njej. To je torej jezero Nagin, manjše in baje mirnejše izmed dveh srinagarskih jezer. Ob nasprotnem bregu se sopiri serija lepo okrašenih houseboatsov, prvi med njimi pa se ponasa z imenom, ki sva ga iskali. Torej sva prišli prav. Ob obali je prislonejen nekaj podolgovatih in

ozkih colnov, opremljenih z udobno obloženimi sedeži, ki vabijo pod pisane baldahine z zabavnimi napisi: "Poletno veselje", "Superdeluxe počitek" itd. Po svoji obliki in načinu uporabe me ta plovila, ki jih domačini imenujejo sikare, zelo spominjajo na beneske gondole, saj se tudi tukaj vozniki v glavnem z dolgimi lesenimi palicami odpravljajo od vodnega dna, občasno pa tudi zaveslajo (na sliki levo).

Colnar sikaro ustavi tik pred lesenimi stopnicami, ki z verande houseboata strlijo proti vodni gladini. Veranda je kot iz pravljice: rezljana ograja, iz katere se dvigajo tenki in elegantni stebrički, ki podpirajo nadstresje, drobno rezljana lesena cipka, ki visi z njega, na debelo oblazinjeni klopi, ki sta ravno prav dolgi, da se ob toplih večerih lahko nanju zleknes in zres v zvezdnato nebo ter vodo pred in pod sabo... (na sliki spodaj)

Skozi široko odprta vrata vstopimo v dnevno sobo, opremljeno z umetelno rezbarjenim pohistvom, zavesami iz teškega belega platna, ki ga krasijo doma vezeni cvetlični vzorci živopisanih barv. Tudi fotelji so prekriti z istim blagom, medtem ko leseni podprekrijava volneni tepihi. Naslednji prostor je jedilnica. Tudi tukaj so okna zastrta z lepimi ročno vezenimi zavesami, ki se toliko bolj izstopajo, ker se skladajo s prtom na ogromni mizi sredi prostora. Naslednja vrata vodijo v kuhinjo, ki je pravzaprav le shramba za posodo, kajti prava kuhinja se nahaja na sošednji, nekoliko manjši ladji, na kateri živijo lastnik in njegova družina. Iz shrambe-kuhinje lahko po strmih lesenih stopnicah prideš na streho houseboata, odkoder se siri cudovit pogled na jezero in okoliske hribe. Onkraj kuhinje se druga za drugo nahajajo se tri spalnice, ki jih takoj uvrstim med najlepše in najbolj čiste, kar sem jih kdaj videla v azijskih penzionih. Najina soba sega od enega do drugega boka ladijskega trupa in ima okna na obeh straneh. Svetlobe bo torej dovolj od zore do sončnega zatona. Tudi tukaj so tla prekrita s tepihi, postelja pa pokrita s tako lepim pregrinjalom, da bi ga kar najraje odnesla s sabo domov...

(Dalje prihodnjic)

Tekst in slike
Marina Furlan

drzevanja reda in miru. V indijskih časopisih so poročila o nemirih, aretacijah, bombah v Kašmirju na dnevnem redu. Ko vse to beres, se ti zdi, da so Kašmirci pravi hudodelci, ki nalašč in iz ciste objestnosti kalijo mir v tem goratem predelu severozahodne Indije. Toda popotniki, ki so bili tam pred poldrugim mesecem, so nama zagotovili, da stvar vendarle ni tako huda, saj razen manjše nevarnosti nekje v divjini niso imeli težav... niti z indijskimi vojaki, niti s kašmirskimi gverilci... Tako sva se torej odločili, da greva in se sami prepričava o situaciji.

Ko po zvočnikih zahresci sifra najinega leta, s svojih sedežev vstane - na moje veliko presenečenje - več kot polovica prisotnih. Med njimi je prav veliko Zahodnjakov, ki delujejo prav tako nahrbtnikarsko kot medve. Torej nisva edina čudaka, ki sta se odlocila za Kašmir. Če bi bilo res tako hudo, kot menijo nekateri Indijci, bi verjetno toliko tujcev ne slo tja.

Let traja nekaj več kot uro, kar med prigrizkom, visokimi gorami in zelenimi, prostranimi dolinami ter gozdovi mine se prehitro.

varneje "saj jim je le do naše varnosti!". Zaenkrat se nicesar ne razumem... niti ne, kdo je na cigavi strani: vojaki, letalski nameščenci, turistični delavci... Kdo kam spada?

Po dolgem čakanju se v pregreti avtobus vsuje se toliko ljudi, da se skoraj vsi sedeži popolnijo in končno pustimo za sabo letališko stavbo. Kljub temu, da se nahajamo na 1700 m. nadmorske višine, se temperatura zraka suče okoli 34 stopinj Celzija. Nisem pričakovala, da bo tako vroče!

Komaj smo se odpeljali in že smo se ustavili: pred rampo prve kontrolne postaje. Za visoko nakopičenimi vrečami peska stoji vojak, nekoliko vstran pa se drugi... Presinejo nas s pogledom in že se rampa dviguje, motor pa glasno brni proti Srinagarju, največjemu in glavnemu mestu Kašmirja. V vodiču sem prebrala, da se Srinagar razprostira "ob in na" dveh z nestetimi kanali povezanih jezerih (na sliki pod naslovom), medtem ko je po sredini samega centra mesto razdeljeno s široko in lenobno reko Jhelum. Ljudje baje živijo povsod: v navadnih hišah, ki stojijo na trdnih tleh, v hišah

vse prisotne skuša napotiti k nizki stavbi na drugi strani ceste. Na stavbi lahko preberem: "Združenje lastnikov houseboatsov". Kako so organizirani! Vsto-

Evropa na malem ekranu (Manjšine in televizija)

MANJŠINE

»Za tiste, ki zares želijo ohraniti evropske tradicije in želijo preprečiti, da bi te tradicije potonile v anonimnosti globalnega trga - kjer sta pomembni samo velikost in moč - je življenjskega pomena, da se vključijo v izziv »družbe informiranja«. Če želimo usmeriti po pravi poti razvoj, ki je značilen za vse tehnološke revolucije, moramo z budnostjo paziti, da razvoj ne bo ubral svoje naravne poti. Skratka, vztrajati moramo pri določanju jasnih kriterijev, ki bodo vsakomur zagotovili dostop do oddajnih mrež. To pa z drugimi besedami terja pozivitev javnih televizijskih storitev, ki bi morale ustrezno poskrbeti tudi za manj razširjene jezike.«

Tako je zapisala predsednica odbora za kulturo, mladino, izobrazbo in medije pri Evropskem parlamentu Luciana Castellina v predgovoru brosure o pomenu televizije za manjšine, ki jo je lansko leto izdal Evropski urad za manj razširjene jezike, oziroma njegov bruseljski informativni center. Gre za brosuru iz niza »živi jeziki«, v katerem sta v prejšnjih letih izšli publikaciji o pomenu jezika v soli in o rabi jezika v javnosti. Dejstvo, da je bil sedaj na vrsti televizijski medij ze samo po sebi dokazuje pomen, ki ga temu mediju pripisujejo tisti, ki se ukvarjajo s promocijo in z zascito manj razširjenih jezikov.

Brosura, ki je izšla v angleškem in v francoskem jeziku, nosi naslov Evropske slike. Njen avtor je Valizan Euryn Ogwen Williams, raziskovalec na univerzi v Aberystwythu, ki se že dolga leta ukvarja z vprašanji medijev manjšinskih jezikov. Na skoraj 50 straneh je razvil nekatere izmed pomembnejših aspektov televizijskega medija za manjšinske jezike,

začeni z nekaterimi osnovnimi ugotovitvami, kjer je Williams poudaril pomen ohranjanja manjših jezikov in njihovih kul-

tur, kar pa je mogoče samo se opbstajajo za to ustreznost sredstva. Televizija je danes zelo pomembno sredstvo.

V nadaljevanju so navedena nekatera pomembna stališča mednarodnih resolucij in konvencij, ki izrecno zadevajo vprašanja televizijskih sporedov v manjšinskih jezikih. Gre predvsem za Evropsko listino o deželni ali manjšinskih jezikih, ki jo je Svet Evrope odobrila leta 1992, navedeni pa so tudi nekateri dokumenti Evropskega parlamenta. Na prvem mestu je de Vriesovo poročilo o evropski filmski in televizijski industriji iz leta 1989 in Barzantijev poročilo o novih pogledih na kulturno politiko Evropske unije iz leta 1992, pa tudi za re-

solucijo Killilea, ki jo je Evropski parlament odobrila februarja 1994 s 318 glasovi za, enim glasom proti in 6 vzdržanimi.

Naslednje poglavje je namenjeno evropskim ustanovam, ki se ukvarjajo televizijsko problematiko, in programom, ki predvidevajo posege v podporo televizijskemu mediju. Gre za evropska programa MEDIA in EURIMAGES, preko katerih je možno tudi sofinanciranje filmov, sporedov in drugih pobud na področju televizije. Tako so v okviru programa EURIMAGES v prvih starih letih dejavnosti financirali koprodukcijo 144 filmov in 18 dokumentarcev. Pri uresnitvi teh pobud je sodelovalo 500 evropskih

producentov, Evropska Unija pa je z omenjenim programom kri-la nekaj več kot 10 odstotkov vseh proizvodnih stroškov. Zal pa je le nekaj izmed teh pobud zadevalo manj razširjene jezike.

Naslednje poglavje opisuje sedanje stanje manjšinskih televizij v Evropi. Zacenja s z baskovskimi in katalonskimi televizijskimi hišami, nadaljuje pa z valizansko S4C, ki je pravzaprav zelo dobro organizirana in razvejana televizija, ki se je zče sama vključila v mednarodne mreže, na primer pri organizaciji znane oddaje Igre brez meja. Nekoliko manjša je škotska televizija v keltskem jeziku.

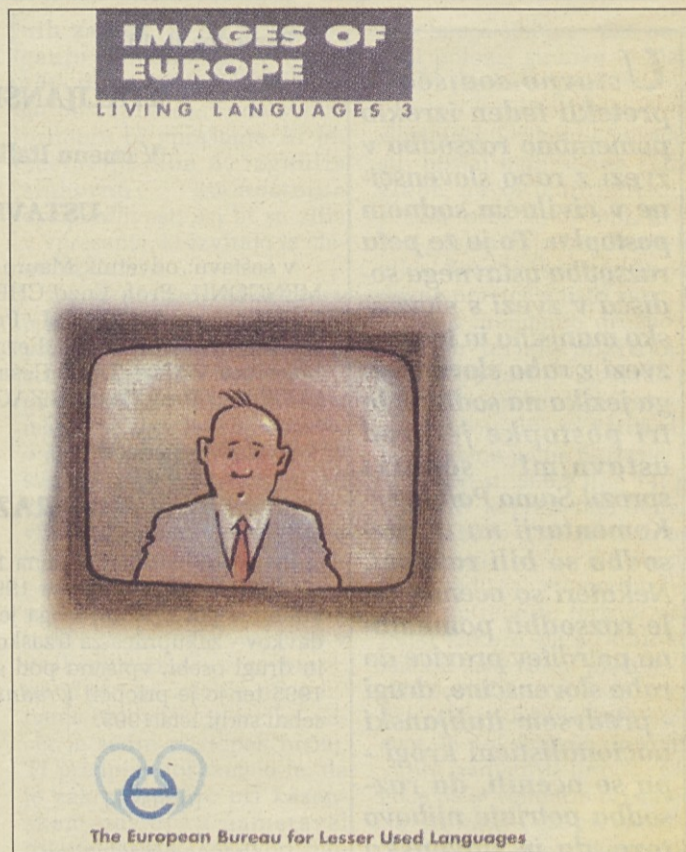
Vse omenjene televizijske hiše oddajajo celodnevne programe, v brosuru pa so navedene tudi televizije, ki v jezikih

manjšin oddajajo le nekaj ur tedensko ali celo manj. Med drugim so omenjene tudi slovenske televizijske oddaje v okviru trzaskega sedeza RAI-a.

V nadaljevanju je govor o vsebini televizijskih oddaj. Williams je na primer ugotovil, da manjšinske televizije osredotočajo svojo dejavnost predvsem na informativne sporede in na sporede za otroke. Sele kadar so tovrstni sporedi ustaljeni je mogoče pomisliti na sirjenje kroga gledalcev z zabavnimi sporedi in s filmi. Zanimivo je na primer, da je škotska televizija pripravila nanizanko Machair, ki jo je redno gledalo pol milijona gledalcev, čeprav po splošnih ocenah keltskega jezika ne govori več kot 65 tisoč ljudi. Funkcija, ki jo ima televizija prim sirjenju manjšinskega jezika, je tu očitna.

Veliko vprašanje je tudi strokovno usposabljanje kadrov. Velika večina televizijskih hiš mora za to poskrbeti sama in posebnih tečajev v manj razširjenih jezikih pravzaprav ni. Pri pripravljanju sporedov je treba namreč skrbeti za neka specifična vprašanja: predvsem, da bodo sporedi rta-zumljivi za gledalce upoštevajoč njihovo stopnjo poznavanja jezika, pa tudi, da se bodo sporedi razlikovali od onih, ki jih gledalci lahko gledajo v dominantnem jeziku. Zelo pomembno pa je tudi vprašanje koprodukcije, do katere se prihaja v okviru sodelovanja med Valizani in Baski, pa tudi med nekaterimi drugimi manjšinami.

Posebno poglavje je namenjeno prevajanju. nekatere televizijske hiše so se odlotile za zvočno prevajanje besedil, druge za podnapise s pomočjo teleteksta. Evropska Unija pa s programom BABEL sofinancira prevajanje televizijskih sporedov iz manj

za katere menijo, da jih bo gledalo največje stevilo ljudi. Le tako bo namreč manjšinska televizija učinkovita.

Ob koncu brosure vsebuje se seznam manjšinskih televizij z naslovi in imeni kontaktnih oseb. med teni je tudi trzaski sedez RAI, manjka pa koroski sedez ÖRF, verjetno zato, ker je bilo besedilo sestavljeno pred vstopom Avstrije v Evropsko unijo.

B. Br.

Images of Europe (angl.)
L'Europe du Petit Ecran (franc.)
The European Bureau for Lesser used Languages
Information center
rue Saint-Josse 49
1030 Bruselj
Cena 5 ekujev

Avstrijska ÖRF bo v Bocnu konkurirala nemškemu RAI-u

BOCEN - Vodstvo radiotelevizijske družbe RAI iz Bocna pripravlja za rimsko generalno direkcijo poročilo o nameravanih zacetku oddaj za Juzno Tirolsko, ki jih pripravljata avstrijska državna televizija ÖRF in zasebna televizijska družba Telesüdtirol-Teleselva. Televizijski dnevnik Südtirol heute (Juzna Tirolska danes) naj bi ta družba uvrstila na spored vsak dan od 19.30 do 20. ure, ponavljala pa naj bi ga ob 22. uri. Avstrijska državna televizijska hiša, ki ima že dolgo svoje dopisništvo na Juznem Tirolskem, baje že najema novinarje za novi televizijski dnevnik. Med lastniki juznotirolskega partnerja Telesüdtirol-Teleselva je tudi nekdanji smučarski italijanski državni reprezentant Erwin Stricker.

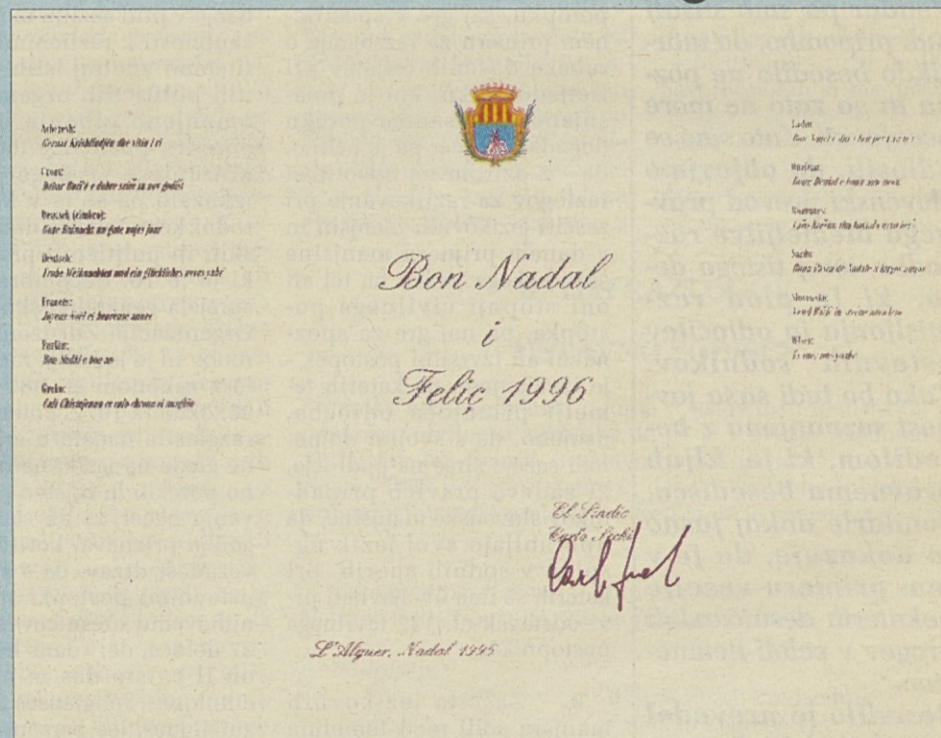
V poročilu, ki ga v Bocnu pripravljajo rza rimsko vodstvo RAI-a se med drugim sprasujejo o oportunitosti, da avstrijska televizijska hiša, s katero RAI že dolga leta sodeluje, oddaja na italijanskem ozemlju v konkurenci z italijansko državno televizijo, ki že dolga leta oddaja tudi nemske sporede. Postavljajo pa tudi vprašanje spostovanja zakona Mammì, ki namenja reklamo krajevnim zasebnim radijskim in televizijskim postajam. Sicer pa gledalci na Juznem Tirolskem lahko že sedaj gledajo avstrijske in druge nemske televizijske sporede, za katere je oskrbela pretvornika bocenska provinca.

Izšel je francosko-furlanski slovar

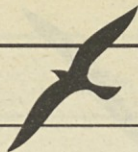
VIDEM - Pred dnevi je v Vidmu izšel prvi francosko-furlanski slovar. Sestavil ga je znani furlanski jezikoslovec Giovanni Nazzi, vsebuje pa več kot 25.000 besed. 528 strani obsežno knjigo je Nazzi namenil predvsem številnim furlanskim izseljencem v Franciji, Svici, Belgiji, Luksemburgu, Kanadi in v frankofonskih državah Afrika.

Ob predstavitvi je avtor poudaril, da v teh krajih živi več stotisoč furlanskih izseljencev, ki so se zelo navezani na domaći kraj. Pri sestavi slovarja sta z Nazzijem sodelovali Renza Di Bernardo, rojena v Besançonu v Franciji, in Sabrina Tossut, rojena v Liegeju v Belgiji. Slovar je izdala založba Ribis, ki je med drugim že izdala sveto pismo v furlanscini. To je že tretje tovrstno delo Giovannija Nazzija, ki je že pred časom sestavil italijansko-furlanski slovar in praktični slovar petih jezikov: italijanscine, furlanscine, slovenscine, nemscine in anglescine.

Manjšinski jeziki na voščilnici sardinske občine Alghero

Zupan občine Alghero, Katalonec Carlo Sechi, izvoljen leta 1994 na levicarski listi, je za lanske božične in novoletne praznike svojim občanom voščil v katalonscini in v trinajstih drugih manjšinskih jezikih. Na voščilnici ni italijanscine in v Algheru se menda zaradi tega nihče ni razburjal.

OLJKARSTVO / V TOREK IN SREDO PRI DOMJU IN ČAMPORAH

Izredno uspeli srečanji oljkarjev iz Doline in Milj

Namen srečanj je bil podati članom KZ obračun sezone 1995

Kot napovedano sta bili minuli torek (30. januarja) in v sredo (31. januarja) pri Domju in v Camporah srečanji tržaskih oljkarjev, za kateri je dala pobudo Kmetijska zadruga. Udeležba je bila nepricakovano velika, saj je bilo v Domju, v dvorani Venturini prisotnih okrog 100, v Camporah pa več kot 60 oljkarjev. Prvo srečanje je bilo za slovenske oljkarje z dolinskega Brega, drugo pa za italijanske oljkarje z miljskega območja. Praktična koristnost ločenega srečanja spričo težavnosti sprotnega prevažanja strokovnih in tehničnih izrazov, se je takoj pokazala za umestno s cimer so glasali tudi udeleženci sami.

Namen srečanj z isto vsebino je bil podati članom Kmetijske zadruge in drugim, ki se poslužujejo njene torkle v Industrijski coni, obračun oljne sezone 1995, prisotnost strokovnjakov iz Kopra in domačih pa je bila istocasno priložnost za vrsto koristnih in tudi dragocenih informacij in napotkov.

O oljni sezoni (o kateri smo podrobneje že pisali v prejšnji številki priloge "Človek in zemlja"), je v uvodu spregovoril predsednik Zadruga Boris Mihalič, ki pa se je zadržal tudi pri načrtih za bodočnost, zacusi kar s prihodnjo oljno sezono. Glede na rastoče potrebe, saj se je oljkarstvo na Trzaskem v zadnjih letih močno razvilo, načrtuje Kmetijska zadruga gradnjo nove, večje in se bolj sodobne oljarnice, računajoc pri tem tudi na pomoč, ki bi jo nudila Dežela v višini 50% predvidenih stroškov, toda le pod pogojem, da člani Zadruga sami prispevajo 10% predvidenih stroškov tako, da zvišajo osnovni kapital. Predsednik Mihalič je zbranim oljkarjem tudi napovedal, da bosta v prihodnjih tednih obiskala dosežanje člane Zadruga in uporabnike torkle dr. agr. Magda Sturman in Silvano Klabjan z namenom, da se na terenu ugotovi dejansko obstoječe stanje članstva in izpopolni članska knjiga, vzporedno s tem pa pritegne nove člane. To je važno ne samo zaradi evidence, marveč tudi zato, ker bodo člani imeli v bodoče določene prednosti pred nečlani pri nujenju razširjenih uslug in seveda tudi v torkli sami. V tej zvezi je predsednik Mihalič tudi apeliral na prisotne naj vsi pripomorejo, tudi z vplacovanjem članarine, da bo Zadruga na področju oljkarstva in tudi sicer lahko uresnicila zastavljene cilje.

Priznana strokovnjakinja za oljkarstvo iz

koprskje Agrarie, inz. Viljemka Vesel, je nato zbranim prikazala način kako se ocenjuje olje z upoštevanjem evropskih norm in kako se ta način ocenjevanja praktično uporablja. Pri tem je dajala velik poudarek zlasti na kvaliteto, kar je bistveno se toliko bolj v naših pogojih, ko se ne moremo postavljati z velikimi količinami, imamo pa vse pogoje, da se uveljavljamo s kvaliteto. Sledilo je zelo zanimivo predavanje dr. Ceparja iz Izole, ki je predaval o vplivu oljnega olja na človekovo zdravje. Posebej je poudaril blagodejni učinek oljnega olja pri starostnih pojavih arterioskleroze in pri artosklerozi zaradi bogatih sestavin, ki jih vsebuje oljno olje, kar je se posebej važno pri ljudeh srednjih let in pri ženskah po menopavzi. Poudarjeno je bilo tudi, da je oljno olje ena redkih naravnih dobrin, ki jo je priporočljivo uporabljati od otroštva do visoke starosti.

Tretji gost srečanja iz Kopra je bil inz. Sedmak, ki je v nevezanem razgovoru odgovarjal na vrsto vprašanj, posebej tudi o torkli in raznih načinih iztiskanja olja. Pri tem je bilo rečeno, da je kontinuiran sistem, po katerem deluje tudi torkla Kmetijska zadruga, za zdaj najboljši.

Srečanje v Camporah je potekalo vsebinsko enako le s to razliko, da so po Mihaličevem uvodu o načinu ocenjevanja oljnega olja govorili predstavniki Gruppo enogastronomico Triestino. Njihova razlaga se je v marsičem razlikovala od razlage koprskih strokovnjakov, kar je izzvalo tudi kritične pripombe nekaterih prisotnih. V popolnem soglasju pa sta nastopala dr. Aldo Raimondi (ki je tudi član državne komisije za zdravstvo) in dr. Ludvik Cepar iz Izole, glede blagodejnih učinkov oljnega olja na človekovo zdravje. Dr. Raimondi je priporočal, naj se tudi za cvrtje namesto semenskega uporablja raje dokazano zdravo oljno olje, čeprav ne nujno "extra vergine", marveč navadno in cenejše.

Udeleženci obeh srečanj so bili zelo zadovoljni z vsem kar so slišali in zvedeli in izrazili željo, da bi do takih srečanj prihajalo tudi v bodoče. Kmetijski zadrugi pa so izrekli priznanje za njeno vztrajno prizadevanje in skrb za doseganje vedno višje kakovosti našega oljnega pridelka, tudi z načrtovano gradnjo nove moderne torkle.

j.k.

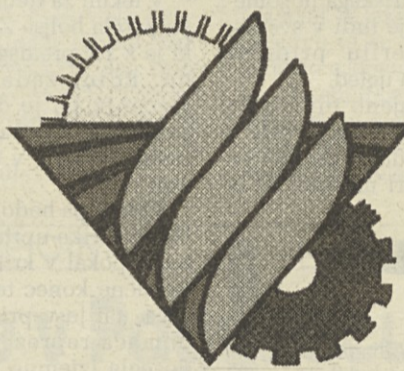
ČLOVEK IN ZEMLJA

ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI

SEVEROVZHOD JE SREDIŠČE KMETIJSTVA

AGRIEST '96

31. VSEDRŽAVNA RAZSTAVA KMETIJSKIH STROJEV IN PRIDELKOV

CREDITO COOPERATIVO
KMECKE IN ORBETINSKE HRANILNICE
Purtanje Julijske krajine

8. - 12. FEBRUAR 1996
SEJMIŠČE V VIDMU
URNIK: 9.30 - 18.30

OPRAVILA V FEBRUARJU

Največ dela lahko opravimo v kleti in v vinogradu Mesec je primeren za obrezovanje sadnega drevja

Proti koncu meseca lahko na prostem sejemo korenje, grah, peteršilj in spomladansko špinačo

Februar je tipični zimski mesec. Če pa je vreme suho, temperatura pa ne prenizka, je na naši kmetiji že veliko opravil, ki jih lahko storimo.

V vinogradu lahko opravimo obdelovanje zemlje. Globina obdelovanja je odvisna od več faktorjev. V prvi vrsti od višine korenin, podlage trt, vrste zemlje in vlage. Posebno moramo paziti, da ima zemlja primerno količino vlage, da ni torej prevlazna ne presuha.

V primeru, da jeseni nismo gnojili, lahko to storimo sedaj. Če razpolagamo s hlevskim gnojem, bomo slednjega uporabljali skupaj z mineralnimi gnojili. Koliko bomo gnojili, je različno od vinograda do vinograda in odvisi od številnih faktorjev. Okvirne količine elementov, ki sedaj dajemo vinogradu, naj bi bile sledeče: dušik (N) 50-70 kg/ha, fosfor (P205) 20-40 kg/ha in kalij (K20) 70-90 kg/ha. V praksi naj bi to pomenilo približno 500 kg/ha mesanega umetnega gnojila s kon-

centracijo 12-6-18. V primeru, da gnojimo tudi s hlevskim gnojem, moramo seveda količino zmanjšati. Pri izbiri mesanih gnojil naj imajo prednost tista, ki poleg omenjenih najvažnejših elementov vsebujejo tudi mikroelemente, kot npr. magnezij, bor, železo in druge.

Ob ne premrzlem vremenu nadaljujemo z zimsko rezjo. Odrezani les odstranimo iz vinograda in ga po možnosti sežemo. V sibkejem in neoleselem lesu večkrat prezimijo glivice, ki so povzročitelji raznih boleznih na trti. Zato moramo to upoštevati pri obrezovanju. Istocasno tudi kontroliramo, ali nam je kaka trta usahnila zaradi kapi vinske trte. V tem primeru jih izrujemo in sežemo. Ob prisotnosti te bolezni, ki se v zadnjih letih siri tudi v naših vinogradih, moramo med obrezovanjem paziti, da ne sirmo bolezni; rezila razkužimo, rane zdravih trt pa premažemo s cepilno smolo.

V kleti moramo vino stalno

nadzorovati. Preveriti moramo, da ima zadostno količino zvepla in da ni motno. Stalno moramo biti pozorni, da so sodi polni. To je zelo važno, saj je na ta način stik s kisikom manjši, to pa tudi prepreči razvoj raznih boleznih. V vinu se bolezni pojavijo predvsem zaradi nezadostne količine SO2 in prenizke alkoholne stopnje.

Gnojimo tudi v sadovnjaku. Februar je primeren mesec za obrezovanje sadnega drevja, vendar če temperature niso prenizke. Najbolje je, da obrezovanje preložimo na konec februarja. Z obrezovanjem oljke pa lahko počakamo tudi do aprila-maja, ko so tudi pozne pozebe mimo. Dober obrezovalec mora poznati vsaj osnove botaničnih in fizioloških značilnosti posameznih vrst dreves. Temu veliko pripomore večletna izkušnja. Na splošno velja pravilo, da mlada drevesa zelo malo obrezujemo; omejiti se moramo le na vzpostavljane vzgojne oblike. Čim bolj starejša so

drevesa, tem bolj drastično obrezujemo. Drugo važno pravilo je, da veje odrezemo vedno ob odcepitvi kake druge veje ali ob kakem očesu. Kos veje brez listov na koncu se namreč počasi začne sušiti, lahko se nanjo vselijo škodljivci in povzročitelji raznih boleznih, kar lahko ogroža življenje celega drevesa. Priporočljivo je, da večje rane premažemo s cepilno smolo.

Med obrezovanjem v sadovnjaku je možno, da opazimo suhe sadeže na vejah sadnih dreves. Takim plodom rečemo "mumije", ki po navadi ne odpadejo iz drevesa. Naslednje poletje ostane mumija vir okužbe, saj se v njej tvorijo poletni trosi sadne gnilobe. Ta bolezen nam lahko resneje poškoduje dozorevajoče sadeže marsikatero vrste sadnega drevja. Medtem, ko obrezujemo je torej pravi čas, da mumije pobereimo iz drevesa in jih sežgemo ali vsaj odstranimo iz sadovnjaka.

Če se nismo skropili proti breskvi kodravosti v januarju, to

lahko storimo se sedaj. Skropimo tudi proti listni luknjicavosti kosčičarjev. V ta namen uporabljamo bakrene pripravke ali di-tiokarbamate. Kar se pa tiče ostalih skropljenj sadnega drevja, jih prenesemo na naslednji mesec. Ob ne premrzlem vremenu in ko ni napovedanih močnih pozeb, lahko v vrto pripravimo zemljo za sajenje ali saditev. V slučaju, da smo zemljo že pripravili za novo setev in so napovedani močni nalivi, zemljo prekrijemo s plastično folijo, da dez ne bi spremenil njene strukture. Zemljo bomo ponovno odkrili tik pred setvi.

Proti koncu meseca lahko na prosto sejemo: korenje, grah, peteršilj, spomladansko špinačo, sadimo pa čebulo in cesen. Korenje po možnosti sejemo v posamezne vrste, da so redčenje in druga opravila lažja.

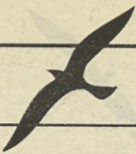
Če razpolagamo s toplo gredo, v tem času sejemo glavnatu solato, solato rezivko, paradižnik, jajceve, zeleno, bučke, dobro misel in timjan.

Ob ne premrzlem času obrezujemo grmovnice in drevesa tudi v okrasnem vrto. Tu predvsem hočemo s tem opravilom spodbuditi novo vegetacijo, ojačiti cvetenje in polepsati obliko rastline. Pri vrtnicah moramo redčiti rodne poganjke in jih krajšati. V tem času tudi lahko sadimo nove grmovnice: vrtnice, oleandre, kosteničke, forsitijske in druge.

dr. Magda Sturman

Višja odkupna cena mleka

Kmečka zveza obvešča, da je bil 30. januarja t.l. podpisan sporazum med predstavniki mlečne industrije in proizvajalci mleka o novi odkupni ceni mleka v hlevu. Nova odkupna cena je po tem povisku 842 lir za liter, kar je 56 lir več kot doslej. V novi ceni je vključen davek IVA in pa strošek za ohlajevanje mleka.

NEDELJSKI IZLET

Med pobeljenimi vinogradi v Tomaž

Še vedno lahko srečujemo s slamo krite hiše

Vinorodna območja se navadno ne morejo pohvaliti z debelo snežno odejo, vendar pa je letosnja zima nekaj posebnega. Pravzaprav je čisto prava zima, ki je natrosila sneg povsod, tudi tam, kjer ga že dolgo ni bilo. Prav po taki zasneženi pokrajini Slovenskih goric drži označena Ormoska planinska pot, ki je v kopnem vremenu zaradi asfaltiranih cest kar nekoliko dolgotrajna in primernejša za kolesarjenje. Če ujamemo pravi čas, ravno po sneženju, se pot dolgih cest lahko spremeni v privlačno hojo po snegu, ki drži skoraj v nedogled.

Iz Ormoza se s pomočjo markacij in pregledne karte občine Ormož ali strani 71 in 72 Atlasa Slovenije lahko napotimo proti Tomažu pri Ormožu. Pot drži skozi vasico Hajndl, čez dobrih 300 metrov visoki Kogel in nekaj višji Vičanski vrh ter naprej po cesti skozi Senik v Tomaž, do kamor je iz Ormoza dobrih deset

kilometrov. V Tomažu, kjer stoji lepa cerkev, ki je vasi idala ime, svojemu pohodniškemu navdusenju primerno izkoristimo avtobusne zveze z Ormožem, seveda pa se lahko odločimo za nadaljnjo pot skozi Slovenske gorice, vse do osrednje, 351 metrov visoke vzpetine z imenom Gomila. Ceznjo sicer drži cesta, na ra-

vnem vrhu pa poleg kmetije stoji razgledni stolp, s katerega v jasnih zimskih dneh pogled seže v najširše daljave.

Ker smo na Gomili ravno sredi Slovenskih goric, se nam obeta se precej hoje, preden po slemenih pridemo do krajev, kjer lahko upamo na avtobusni prevoz, denimo v Cerkevjak. Toda pot iz Ormoža v Cerkevjak je dolga, predolga in namenjena samo največjim ljubiteljem neskončne hoje, zato si zimsko srečanje s Slovenskimi goricami lahko privoščimo tudi drugače. Pravzaprav bolj običajno: z avtom.

S Ptuja drži skozi Juršince čez Slovenske gorice cesta, ki se precej približa Gomili ter se spusti v Ščavnisko dolino. Cesta med drugim tudi pomeni počasnejši vendar prijetnejši pristop s Stajerske v Pomurje, rezerviran za vse, ki imajo dovolj časa. Ko smo že na vrhu pobelij in slemen Slovenskih goric, si smer potikanja med pobeljenimi vinogradi izberemo po lastni želji. Slovenske gorice so ravno dovolj obljudene in odmaknjene od glavnih turističnih tokov, da v njih se vedno lahko srečamo, resda vedno redkeje, stare »butane« hiše, zgrajene iz zemlje in blata ter krite s slamo. V vaseh utripa občutek nekdanjosti, ki se v vedno manjših otokih izgublja v sodobnem vsakdanu. Kolovozi se spreminjajo v ceste, se dobro, da se spreminjajo, vendar tudi tu, podobno kot v drugih hribovitih in »odmaknjenih« predelih Slovenije, ceste velikokrat služijo samo temu, da prebivalci po njih »zbeži« v dolino, v mesta.

Tomaž pri Ormožu leži med vinogradi, travniki in gozdovi

Turistična ponudba teh krajev se kaže predvsem v podobi precej številnih vinotočev, v katerih pa se ni pametno prepogosto ustavljanje. Vinosicer privlači degustacijska nagnjenja mimoidočega, vendar se ta lahko kar prehitro razvadi in zaradi nenadne pozabljivosti okusa degustaciji

posveti preveč časa. Alkohol je na žalost precej pogost gost tudi na kmetijah, kar je spet ena izmed značilnosti napol pozabljenih krajev. Z našim obiskom se tam verjetno res ne bo nič spremenilo, zato pa se ob srečanju z zimskimi Slovenskimi goricami lahko premakne nekaj v nas sa-

mih: sprva oddaljeni občutek samosvojesti teh krajev lahko preraste v odkrito simpatiziranje z njimi, obisk Gomile ali umaknjene zaselke Mezgovci pod njo je lahko samo prvi od mnogih. Zimsko srečanje je le uvod v čudoviti pomladanski obisk, ko zacvetijo češnje in drugo sadno

drevje, v vroče poletno srečanje ali čarobno oranžno jesen. Res, če nas v Slovenske gorice sprva nekoliko odvrnejo s številnimi cestami, pa med njimi leži več kot dovolj zanimivosti in zgornje nekdanjosti za vse, ki znajo gledati, občutiti in tudi videti.

Dario Cortese

Mimo vrb v neznanu

Med spečimi vinogradi

Vabilo belega samotarja

Ostanek nekdanjega časa (Vse fotografije: Dario Cortese)

Horoskop

zapisal

B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav se boste še tako trudili, da bi obdržali dobro voljo, vas bo proti večeru vendarle popadla sitnoba. Če se ji boste prepustili, bo vaša slaba volja že kmalu le se zgodovina.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Izmojstrili ste se v ločevanju zrna od pleve. Čimprej se lotite se prevrednotenja zrnja, kajti ni vsako zmo enako plodno. Nazadnje vam bo ostalo eno samo. Negujte ga, kot da je edino.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Razcveteli boste na vseh področjih življenja, le v ljubezenskem gnezdecu boste se zmeraj čutili praznino. Ne slepite se, da jo je mogoče zapolniti. Prava rešitev je v odstranitvi ovir.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Privoščili si boste maratonski počitek, po katerem se boste počutili kot prerajeni. Izkoristite nove moči, pretresite svoje neupravičene zadržke in se odprite novim presenečenjem.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Vasa podoba skupne prihodnosti bo na lepem zelo svetla, kajti odločili se boste, da naredite konec vrtenju v zacaranem krogu obsodb in umikov. Vzpon k skupni sreči bo počasen, a zanesljiv.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Brskali boste po vzrokih svojega zastoja in ugotovili, da se se zmeraj preobremenjujete s svojo zgodovino. Res je: brez nje ni napredka, res pa je tudi, da z njenim bremenom ni zadetka.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Zazdelo se vam bo, da bi odslej zmogli vse sami in da sploh ne boste pogrešali sopotnikov in svetovalcev. Brez svetovalcev boste morda res zmogli, sopotnike pa boste pogrešili šele na cilju.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Znova boste nasledili svoji stari slabosti: trudili se boste dokazati, da ste povsem drugačni, kot se bojite, da vas vidijo drugi. A bolj jim boste dokazovali, manj vam bodo verjeli.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zablesteli boste v vsem svojem sijaju, kajti težave, ki so vas pestile minulo obdobje, so že tako neznatne, da si boste zazeleli novih. Samo kdor raste na težavah, lahko raste tudi v sreči.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V iskanju ravnotežja boste nihali od skrajnosti do skrajnosti. Ravnotežja nikjer, skrajnosti pa se bodo izostrile do te mere, da vam bodo spile vso moč za valovanje. Nato se boste usredinili.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Spoznali boste osebo, za katero se vam bo prvi trenutek zazdelo, da se v vsem ujema. Nikar se ne varajte; ko bo spregovoril, boste uvideli, da ste v njem videli sebe, ki se imate najraje.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Z jasnejšim pogledom boste pregnali lep kos duševne sivine, vendar vam to ne bo zadostovalo. V želji po popolni svetlobi boste nadaljevali s tikanjem po bližnjah. Zelo blizu so.

JASNO	ZMERNO OBLAČNO	OBLAČNO	RAHEL	ZMEREN	MOČAN	RAHEL	ZMEREN	MOČAN	NEVIHTE	VETER	MEGLA	TOPLA FRONTA	HLADNA FRONTA	OKLUZIJA	SREDIŠČE CIKLONA	SREDIŠČE ANTI-CIKLONA

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.22 in zasllo ob 17.11. Dan bo dolg 9 ur in 49 minut. Luna bo vzšla ob 17.22 in zasllo ob 6.47.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	2.2.	1.2.
	povprečna 6.00-7.00	
	24-urna	maks. uma
Ljubljana	50	80
Trbovlje	60	119
Zagorje	53	95
Topolsica	9	42
Celje	33	92

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo obremenilen. Veliko ljudi se bo počutilo slabo, bodo potrti, utrujeni, razdražljivi in tudi njihovo spanje bo moteno.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	90
Rogla	90
Kope	50
Vogel	100
Krvavec	45
Kranjska Gora	10-30
Kanin	280
Cerkno	90

Na Veliki planini zaradi pomanjkanja snega vozita samo nihalka in sedežnica, na Krvavcu ne obratuje vlečnica Krzise. Nočna smuka: Mariborsko Pohorje do 21. ure; smučisce Rimski vrelci in Straza na Bledu do 20. ure; Liboje pri Zalcu do 18.30. Sankaliska: Kranjska Gora, Krvavec, Liboje pri Zalcu, Katic, Zatrnik, Sekirica v Logatcu. Tekaske proge: Mariborsko Pohorje, Soriska planina, Rogla, Cerkno, Logarska dolina, Ulovka, Katic, Kope, Bovec, Lokve, Kranjska Gora-Tamar in delno Vogel.

TEMPERATURE IN VISINE SNEGA V GORAH

	°C	
500 m	-1	
1000 m	-2	50 cm
1500 m	-4	100 cm
2000 m	-6	
2500 m	-8	180-270 cm
2864 m	-9	

Tveganje pred snežnimi plazovi je v Julijskih Alpah 2. stopnje, drugod kjer je manj snega pa 1. Največ možnosti je, da se sprozi plaz suhega, klobazega snega ob dodatni obremenitvi. Nevarna so pobočja z napihanim snegom. Se vedno je velika možnost zdrsov na poledeneli in trdi skorji.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Umril je Gene Kelly, mit in legenda Hollywooda

WASHINGTON - V trinosemdesetem letu starosti je v svoji vili v losangeleskem Beverly Hills med spanjem umrl Gene Kelly, ki je kot plesalec, koreograf, pevec, filmski igralec in režiser postal prava živeca legenda Hollywooda.

Kelly pa ni postal zivi mit samo zaradi svojih 28 filmov in nekaj ducatov uspešnih musicalov, s svojim sarmom in posebnim plesnim slogom je postal najidealnejši posrednik ameriškega načina življenja po drugi sve-

točni vojni. Ni bil samo dedec Freda Astaira in Ginger Rogersove, bil je tudi inovator, saj se moramo prav njemu zahvaliti, da je med ljudstvom razširil Gershwinovo glasbo, ki mu je služila kot glasbena kulisa za njegove koreografske like na filmskem platnu in na deskah Broadwayja. Z njim je ples tip tap doživel pravo eksplozijo dinamizma, kar je bilo v sozvočju z željo po življenju in zabavi, ki je prevevala od vojne prizadete generacije.

Gene Kelly se je rodil v Pittsburghu (Pennsylvania) 23. avgusta leta

1912. Za ples se je navdusil že kot deček. Leta 1938 je bil v Broadwayju ze plesalec, dve leti kasneje koreograf in protagonist. Pri svojem prvem nastopu v delu Pal Joey je doživel tak uspeh, da ga je leta 1942 David Selznick poklical v Hollywood. Njegov prvi film z Judy Garland For Me and My Gal (Zame in za mojo dekle) je pomenil začetek dolgega sodelovanja z družbo Metro Goldwyn Mayer. Njegov dinamični plesni slog pa se je leta 1944 uveljavil po zaslugi Kinga Vidorja v filmu Cover Girl, v katerem je nastopil z Rito

Hayworth. Leta 1945 je nastopil s Frankom Sinatro v filmu Anchors Aweigh, leta 1946 pa ob rivalu Fred Astairu v Minnellijevem filmu Ziegfeld folies. Sodelovanje z režiserjem Minnellijem je pomenilo za Kellyja nov mejnik. Prav njemu po meri je Minnelli leta 1951 zreziral filmsko glasbeno uspešnico An American in Paris (Američan v Parizu), ki je dobila oscarja. Za Kellyjeve plesne sposobnosti je Minnelli urednicil impresionistični Pariz, kot so se ga spominjali ameriški vojski povratniki.

Uspeh se je ponovil naslednje leto s filmom Singing in the Rain (Plesati pod dežjem), ki predstavlja pravi mejnik v zgodovini glasbenih filmov. Po sodelovanju z Minnellijem pa je Kelly začel tudi sam režirati svoje filme, od prvega On the Town leta 1949 do Ljubezenske trilogije, za katero je leta 1956 v Berlinu prejel zlatega medveda. Ob filmski produkciji pa je Kelly ostal zvest tudi baletu, med njegovimi deli sta nedvomno najuspešnejša Broadway Rhythm in Slaughter on Tenth Avenue.

Na sliki (telefoto AP): Kelly s Shirley McLaine v filmu What A Way To Go iz leta 1963 in ob izročitvi kopije oscarja, ki mu je zgorel v požaru leta 1983.

